

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Tora nevi'im u-ketuvim

Leusden, Johannes

Amstelodami, 1667

Liber Exodus. Id Est, Exitus; Hebraice [...]

urn:nbn:de:hbz:466:1-39406

LIBER EXODUS.

I D E S T, E X I T U S;

וּאֵלֶּה שְׁמוֹת

יג C A P V T I N

יג
ד
שיטין
פניות
ויתחיל
מחללה
ששה

Cap. I.
Numerus
filiorum
Israël in
magnam
summam
increscit.

א ואלה שמות בני ישראל הבאים מצרימה את יעקב
 2 3 איש וביתו באו: ראובן שמעון לוי ויהודה: יששכר
 4 ה זבולן ובנימן: דן ונפתלי גר ואשר: ויהי כל נפש יצאי
 6 יהר יעקב שבעים נפש ויוסף היה במצרים: וימת
 7 יוסף וכל אחיו וכל הדור ההוא: ובני ישראל פרו
 וישרצו וירבו ויעצמו במאד מאד ותמלא הארץ
 אתם: פ

Paroh con-
siliium ca-
pit, ut illo-
rum incre-
menta im-
pediat.

8 ויקם מלך חדש על מצרים אשר לא ידע את יוסף:
 9 ויאמר אל עמו הנה עם בני ישראל רבועצום ממנו:
 י הבה נתחכמה לו פך ירבה והיה כיתקראנה מלחמה
 ונוסף גם הוא על שנאינו ונלחם בנו ועלה מן הארץ:
 יי וישמו עליו שרי מסים למען ענתו בסבלתם ויבן ערי
 יג מסכנות לפרעה את פתם ואת דעמסם: וכאשר
 יענו אתו כן ירבה וכן יפרץ ויקצו מפני בני ישראל:

Dura servi-
tus, quam
filii Israël
in Agypto
perpessi sunt

13 14 ויעבדו מצרים את בני ישראל בפרך: וימררו את-
 חיהם בעבדה קשה בחמר ובלבנים ובכל עבדה
 כשרה את כל עבודתם אשר עבדו בהם בפרך:
 טו ויאמר מלך מצרים למילדת העברית אשר שם

Paroh pre-
cipit obste-
tricibus, ut
nascentes
filios in
ipforum or-
tu occidant.

16 האחת שפרה ושם השנית פועה: ויאמר בילדכן את
 העבריות וראיתן על האבנים אם כן הוא והמתן אתן
 17 ואם בת הוא ווחיה: ותיראנה מילדת את האלהים
 ולא עשו כאשר דבר אליהן מלך מצרים ותחיי את
 18 הילדים: ויקרא מלך מצרים למילדתו ויאמר להן
 מרוע

19 מדוע עשיתן הדבר הזה ותחיינ את הילדים : ותאמרן
 המילדת אל פרעה כי לא כנשים המצריות העברית
 כיהיות הנה בטרם תבוא אלהן המילדת וילדו :
 20 ויטב אלהים למילדת וירב העם ויעצמו מאד : ויהי כ
 21 כי יראו המילדת את האלהים ויעשו להם בתים : ויצו
 פרעה לכל עמו לאמר כל הבן הילוד היארה
 תשליכה וכל הבת תחיון :

*Imperat
 eis, ut om-
 nes liberos
 in flumen
 projiciant.*

22 וילך איש מבית לוי ויקח את בת לוי : ותהר האשה
 ותלד בן ותרא אתו כי טוב הוא ותצפנהו שלשה
 ירחים : ולא זכלה עוד הצפינו ותקח לו תבת נמא
 ותחמרה בחמר ובזפת ותשם בה ארז הילד ותשם
 בסוף על שפת היאר : ותתצב אחתו מרחק לדעה
 מה יעשה לו : ותרד בת פרעה לרחץ על היארה
 ונערתיה הלכת על יד היאר ותרא את התבה בתוך
 הסוף ותשלח את אמתה ותקחה : ותפתח ותראה
 את הילד והנה נער בכה ותחמל עליו ותאמר מילדי
 העברים זה : ותאמר אחתו אל בת פרעה האלך
 וקראתי לך אשה מינקת מן העברית ותניק לך את
 הילד : ותאמר לה בת פרעה לכי ותלך העלמה
 ותקרא את אס הילד : ותאמר לה בת פרעה הילכי

*Cap. II.
 Ortus Mo-
 seh, & quo-
 modo in flu-
 men pro-
 jectus sit, &
 dirimitus
 per filiam
 Paroh ab
 aquis ere-
 ptus.*

9 את הילד הזה והינקתה לי ואני אתן את שכרך ותקח
 האשה הילד ותניקהו : ויגדל הילד ותכאהו לבת
 פרעה והיילה לבן ותקרא שמו משה ותאמר כי מן
 המים משיתהו : ויהי בימים ההם ויגדל משה ויצא
 אל אחיו וירא בסבלתם וירא איש מצרי מכה איש

*Moseh tra-
 ditur matri
 sua, ut lac-
 tet eum.
 10 Filia Pa-
 roh illum
 sibi in fi-
 lium ad-
 optat.*

11 עברי מאחיו : ויפן כה וכה וירא כי אין איש ויך את
 המצרי ויטמנהו בחול : ויצא ביום השני והנה שני
 אנשים עברים נצים ויאמר לרשע למה תכה רעך :
 ויאמר

*Moses ene-
 cat Egy-
 ptium, cu-
 jusdam He-
 braei causa.*

Paroh eum ad necem querit; ille vero fugit in Midian: ibi Deus uxorem, & filios ipsi concedit.

14 וַיֹּאמֶר מִי שָׂמַךְ לְאִישׁ שָׂר וְשֹׁפֵט עָלֵינוּ הֲלֹהֵרֹגְנִי אֵתְּךָ
 אָמַר כֹּאֲשֶׁר הִרְגַת אֶת־הַמִּצְרִי וַיֵּרָא מֹשֶׁה וַיֹּאמֶר אֲכֹן
 טו נֹדַע הִדְבַּר: וַיִּשְׁמַע פַּרְעֹה אֶת־הַדְּבָר הַזֶּה וַיִּבְקֹשׁ
 לְהַרְגוֹ אֶת־מֹשֶׁה וַיְבַרַח מֹשֶׁה מִפְּנֵי פַרְעֹה וַיֵּשֶׁב בְּאֶרֶץ
 16 מִדְיָן וַיֵּשֶׁב עַל־הַבְּאֵר: וּלְכֹהֵן מִדְיָן שִׁבְעַת בָּנוֹת וַתִּבְאֵנָה
 וַתִּדְלַנָּה וַתִּמְלֶאנָה אֶת־הַרְהֻטִים לְהַשְׁקוֹת צֹאן
 17 אֲבִיהֶן: וַיָּבֹאוּ הָרְעִים וַיְגַרְשׁוּם וַיִּקַּם מֹשֶׁה וַיִּוָּשַׁעַן וַיִּשְׁק
 18 אֶת־צֹאנָם: וַתִּבְאֵנָה אֶל־רַעְוָאל אֲבִיהֶן וַיֹּאמֶר מַדּוּעַ
 19 מְהַרְתָּן בְּאֵיּוֹם: וַתֹּאמְרֵן אִישׁ מִצְרַיִם הִצִּילֵנוּ מִיַּד
 כ הָרְעִים וְגַם דָּלָה דָּלָה לָנוּ וַיִּשְׁק אֶת־הַצֹּאן: וַיֹּאמֶר
 אֶל־בָּנוֹתָיו וְאֵיךְ לָמָּה זֶה עֹשֶׂתָן אֶת־הָאִישׁ קִרְאֵן לוֹ
 21 וַיֹּאכַל לֶחֶם: וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה לְשִׁבְתָּ אֶת־הָאִישׁ וַיִּתֵּן אֶת־
 22 צַפְרָה בְּתוּלַמְשָׁה: וַתֵּלֶד בֶּן וַיִּקְרָא אֶת־שְׁמוֹ גֵרְשֹׁם
 כִּי־אָמַר גֵּר הָיִיתִי בְּאֶרֶץ נֹכְרִיָּה: פ

Filii Israel denuo afflicti ad Deum exclamant, & exaudit eos.

23 וַיְהִי בַיָּמִים הָרַבִּים הֵחֵם וַיָּמַת מֶלֶךְ מִצְרַיִם וַיֹּאנְחוּ בְנֵי־
 יִשְׂרָאֵל מִן־הָעֲבָדָה וַיִּזְעַקוּ וַתַּעַל שׁוֹעַתָם אֶל־הָאֱלֹהִים
 24 מִן־הָעֲבָדָה: וַיִּשְׁמַע אֱלֹהִים אֶת־נַאֲקַתְּסוֹ וַיִּזְכֹּר אֱלֹהִים
 כֹּה אֶת־דְּבָרֵיָתוֹ אֶת־אֲבֵרָהֶם אֶת־צַחַק וְאֶת־יַעֲקֹב: וַיֵּרָא
 אֱלֹהִים אֶת־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וַיִּדַע אֱלֹהִים: ס

Cap. III. Deus apparet Moseh in rubo, qui igne ardebat, & tamen non consumebatur.

א 1 וּמֹשֶׁה הָיָה רֹעֵה אֶת־צֹאן יִתְרוֹ חֹתֵנוּ כֹּהֵן מִדְיָן
 וַיִּגְהַג אֶת־הַצֹּאן אַחֲרֵי הַמִּדְבָּר וַיָּבֹא אֶל־הַר הָאֱלֹהִים
 2 הַרְרֵבֶרָה: וַיֵּרָא מִלְּאֶךְ יְהוָה אֵלָיו בְּלֶבֶת אִשׁ מִתּוֹךְ
 הַסֵּנֶה וַיֵּרָא וְהִנֵּה הַסֵּנֶה בֹּעַר בְּאִשׁ וְהַסֵּנֶה אֵינְנוּ אֹכֵל:
 3 וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה אֶסְרֶה נְאוּאֲרָאָה אֶת־הַמְּרֹאֶה הַגָּדֹל
 4 הַזֶּה מַדּוּעַ לֹא־יִבְעַר הַסֵּנֶה: וַיֵּרָא יְהוָה כִּי־סָר לְרְאוֹת
 וַיִּקְרָא אֵלָיו אֱלֹהִים מִתּוֹךְ הַסֵּנֶה וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה מֹשֶׁה
 ה וַיֹּאמֶר הַנְּנִי: וַיֹּאמֶר אֶל־תִּקְרַב הֵלֶם שָׁלֵךְ־נָעֲלִיךְ
 מֵעַל רַגְלֶיךָ כִּי־הַמָּקוֹם אֲשֶׁר אַתָּה עוֹמֵד עָלָיו אֲדַמֵּת־
 קֹדֶשׁ

קדש הוא: ויאמר אנכי אלהי אביך אלהי אברהם
 אלהי יצחק ואלהי יעקב ויסתר משה פניו כי ירא
 מהביט אל האלהים: ויאמר יהוה ראה ראיתי את
 עני עמי אשר במצרים ואת צעקתם שמעתי מפני
 נגשיו כי ידעתי את מכאביו: וארד להצילו מיד
 מצרים ולהעלתו מן הארץ ההוא אל ארץ טובה
 ורחבה אל ארץ זבת חלב ודבש אל מקום הכנעני
 והחתי והאמרי והפרזי והחוי והיבוס: ועתה הנה
 צעקת בני ישראל באה אלי וגם ראיתי את הלחץ
 אשר מצרים לחצים אתם: ועתה לכה
 ואשלחך אל פרעה והוציא את עמי בני ישראל
 ממצרים: ויאמר משה אל האלהים מי אנכי
 כי אלך אל פרעה וכי אוציא את בני ישראל
 ממצרים: ויאמר כי אהיה עמך וזה לך האות
 כי אנכי שלחתיך בהוציאך את העם ממצרים
 תעבדון את האלהים על ההר הזה: ויאמר משה אל
 האלהים הנה אנכי בא אל בני ישראל ואמרת להם
 אלהי אבותיכם שלחני אליכם ואמרולי מה שמו
 מה אמר אלהים: ויאמר אלהים אל משה אהיה אשר
 אהיה ויאמר כה תאמר לבני ישראל אהיה שלחני
 אליכם: ויאמר עוד אלהים אל משה כה תאמר אל
 בני ישראל יהוה אלהי אבותיכם אלהי אברהם אלהי
 יצחק ואלהי יעקב שלחני אליכם זה שמי לעלם וזה
 זכרי לדר דר: לך ואספת את זקני ישראל ואמרת
 אלהים יהוה אלהי אבותיכם נראה אלי אלהי אברהם
 יצחק ויעקב לאמר פקד פקדתי אתכם ואת העשוי
 לכם במצרים: ואמר אעלה אתכם מעני מצרים אל
 ארץ הכנעני והחתי והאמרי והפרזי והחוי והיבוס
 אל

Deus agit cum illo de mittendo ipsum in Egyptum, ut populum suum e manu Paroh eripiat.

Mofeh se humiliter excusat; sed Deus ejus animum corroborat.

Deus nomen suum exponit Mofeh, cui pro certo affirmat ejus verbis dandam esse fidem.

18 אל ארץ זבת חלב ודבש : ושמעו לקלך וכאת אתה
 וקני ישראל אל מלך מצרים ואמרתם אליו יהוה
 אלהי העבריים נקרה עלינו ועתה נלכה נא דרך
 19 שלשת ימים במדבר ונזכרה ליהוה אלהינו : ואני
 ידעתי כי לא יתן אתכם מלך מצרים להלך ולא ביד
 כ חוקה : ושלחתי את ידיו הכיתי את מצרים בכל
 נפלאתי אשר אעשה בקרבן ואחרי כן שלח אתכם :
 21 ונתתי את חן העם הזה בעיני מצרים והיה כי תלכו
 22 לא תלכו ריקם : ושאלה אשה משכנתה ומגרת
 ביתה כלי כסף וכלי זהב ושמלת ושמתם על בניכם
 א ד ואל בניתיכם ונצלתם את מצרים : ויען משה ויאמר
 והלא יאמינו לי ולא ישמעו בקלי כי יאמרו לא נראה
 2 מהחק אלקי יהוה : ויאמר אליו יהוה מזה בידך ויאמר משה :
 3 ויאמר השליכהו ארצה וישלכהו ארצה ויהי לנחש
 4 וינס משה מפניו : ויאמר יהוה אל משה שלח ידך
 ואחו בזנבו וישלח ידו ויחזק בו ויהי למטה בכפו :
 ה למען יאמינו כי נראה אלקי יהוה אלהי אבתם אלהי
 6 אברהם אלהי יצחק ואלהי יעקב : ויאמר יהוה לו עוד
 הבא נא ידך בחיקך ויבא ידו בחיקו ויוצאה והנה ידו
 7 מצרעת בשלג : ויאמר השב ידך אל חיקך וישב ידו
 8 אל חיקו ויוצאה מחיקו והנה שבה כבשרו : והיה
 אם לא יאמינו לך ולא ישמעו לקל האת הר אשון
 9 והאמינו לקל האת האחרון : והיה אם לא יאמינו גם
 לשני האתות האלה ולא ישמעו לקלך ולקחת ממני
 היאר ושפכת היבשה והיו המים אשר תקח מן היאר
 10 והיו לדרם ביבשת : ויאמר משה אל יהוה בני אדני לא
 איש דברים אנכי גם מתמול גם משלשם גם מאז
 11 דברך אל עבדך כי כבר פה וכבר לשון אנכי : ויאמר
 יהוה

Inquit etiam illi Deus, eos magna divitiarum affluentia Aegypto exituros. Cap. IV. Mosch iterum recusat, Deus autem praestat ei potestatem mira faciendi, quibus convincat eos.

Tertio recusat, & in lingua tarditate excusationem ponit.

יהוה אליו מי שם פה לאדם או מי ששם אלים או חרש
 או פקח או עור הלא אנכי יהוה: ועתה לך ואנכי
 אהיה עם פיך והוריתיך אשר תדבר: ויאמר בי ארני
 שלח נא ביד תשלח: ויחר אף יהוה כמשה ויאמר
 הלא אהרן אחיך הלוי ידעתי כי דברי דבר הוא וגם
 הנה הוא יצא לקראתך וראו שמח כלבו: ודברת
 אליו ושמת את הדברים בפיו ואנכי אהיה עם פיך
 ועם פי הוהוריתי אתכם את אשר תעשון: ודבר
 הוא לך אל העם והיה הוא יהיה לך לפה ואתה
 תהיה לו לאלהים: ואת המטה הזה תקח בידך
 אשר תעשה בו את האתת: פ
 וילך משה וישב אל יתר חתנו ויאמר לו אלכה נא
 ואשובה אל אחי אשר במצרים ואראה העודם חיים
 ויאמר יתרו למשה לך לשלום: ויאמר יהוה אל
 משה במדיון לך שב מצרים כי מרתו כל האנשים
 המבקשים את נפשך: ויקח משה את אשתו ואת
 בניו וירכבם על החמד וישב ארצה מצרים ויקח
 משה את מטה האלהים בידו: ויאמר יהוה אל
 משה בלכתך לשוב מצרימה ראה כל המפתים
 אשר שמתי בידך ועשיתם לפני פרעה ואני אחזק
 את לבו ולא ישלח את העם: ואמרת אל פרעה
 כה אמר יהוה בני בכרי ישראל: ואמר אליך שלח
 את בני ועבדני ותמאן לשלחו הנה אנכי הרג את
 בנה בכרך: ויהי בדרך במלון ויפגשהו יהוה ויבקש
 המיתו: ותקח צפרה צרות תכרת את ערלת בנה כה
 ותנע לרגליו ותאמר כי חתן דמים אתה לי: וירף
 ממנו אז אמרה חתן דמים למולת: פ
 ויאמר יהוה אל אהרן לך לקראת משה המדבר
 וילך

Subter fu-
 git quarto
 legati mu-
 nus: &
 Deus iras-
 citur illi,
 adiungit
 que ei Aha-
 ron, ut in-
 terpretem
 agat.

Mosèh à so-
 cro discedit,
 secumque
 ferens uxo-
 rem, & li-
 beros, abis
 in Ægyp-
 tum.

Deus inten-
 dit occidere
 Mosèh,
 quem Sip-
 porah per-
 filii circum-
 cisionem li-
 berat.

*Abaron ex
praecepto
Dei occur-
rit obviam
Moseh, qui
refert illi
susceptum
munus, cu-
jus gratia
iter facie-
bat in
Egyptum.
29 Moseh &
Abaron
causam sui
adventus
renuntiant
populo, qui
credit illis.
Cap. V.
Veniunt ad
Paroh; &
indicant e
mandatum
Dei, quod
ille non ad-
mittit; sed
potius loco
liberandi
populum,
eum duriori
servitute
premit.*

28 וַיֵּלֶךְ וַיִּפְגַּשׁוּהוּ בְּהַר הָאֱלֹהִים וַיִּשְׁקְלוּ: וַיְגַדֵּם מֹשֶׁה
 לְאַהֲרֹן אֵת כָּל־דְּבַר יְהוָה אֲשֶׁר שְׁלַחוּ וְאֵת כָּל־
 29 הָאֵתוֹת אֲשֶׁר צִוָּהוּ: וַיֵּלֶךְ מֹשֶׁה וְאַהֲרֹן וַיֹּאסְפוּ אֶת־
 ל כָּל־זִקְנֵי בְנֵי יִשְׂרָאֵל: וַיְדַבֵּר אַהֲרֹן אֵת כָּל־הַדְּבָרִים
 אֲשֶׁר־דִּבֶּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה וַיַּעַשׂ הָאֵתוֹת לְעֵינֵי הָעָם:
 31 וַיֹּאמֶן הָעָם וַיִּשְׁמְעוּ כִּי־פָקֵד יְהוָה אֶת־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְכִי
 א הָרָאָה אֶת־עֵינָיו וַיִּקְרוּ וַיִּשְׁתַּחֲוּוּ: וְאַחֲרַי בָּאוּ מֹשֶׁה
 וְאַהֲרֹן וַיֹּאמְרוּ אֶל־פְּרַעֲהָ כֹה־אָמַר יְהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל
 2 שְׁלַח אֶת־עַמִּי וַיַּחְגּוּלִי בְּמִדְבָּר: וַיֹּאמֶר פְּרַעֲהָ מִי־
 יְהוָה אֲשֶׁר אֲשַׁמַּע בְּקִלּוֹ לְשַׁלַּח אֶת־יִשְׂרָאֵל לֹא־יָדַעְתִּי
 3 אֶת־יְהוָה וְגַם אֶת־יִשְׂרָאֵל לֹא־אֶשְׁלַח: וַיֹּאמְרוּ אֱלֹהֵי
 הָעַבְרִים נִקְרָא עֲלֵינוּ נִלְכָּה נִאֲרֹךְ שְׁלֹשֶׁת יָמִים
 בְּמִדְבָּר וְנִזְכַּחַה לַיהוָה אֱלֹהֵינוּ פֶּן־יִפְגַּעֵנוּ בְּדַבְּרֵי אֵו
 4 בַּחֲרֹב: וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים מֶלֶךְ מִצְרַיִם לְמַה מֹּשֶׁה וְאַהֲרֹן
 ה תּוֹפְרִיעוּ אֶת־הָעָם מִמַּעֲשׂוֹי לְכוּ לְסַבְּלֵתֵיכֶם: וַיֹּאמֶר
 6 פְּרַעֲהָ הִן־רַבִּים עֲתֵרָה עִם הָאָרֶץ וְהִשְׁבַּתֶם אֶת־
 7 וְאֶת־שֹׁטְרֵי לֹא־אִמְרוּ: לֹא־תֹאסְפוּן לְתַתֵּן תְּבִין לָעָם
 לְלִבְּן הַלְּבָנִים כִּתְמוֹל שֵׁלֶשׁ הֵם יִלְכוּ וְקִשְׁשׁוּ לָהֶם
 8 תְּבִין: וְאֶת־מִתְכַנֵּת הַלְּבָנִים אֲשֶׁר־הֵם עֹשִׂים תְּמוֹל
 שֵׁלֶשׁ תְּשִׂימוּ עֲלֵיהֶם לֹא־תִגְרַעוּ מִמֶּנּוּ כִּי־נִרְפִים הֵם
 עַל־כֵּן הֵם צַעֲקִים לֹא־אִמְרוּ נִלְכָּה נִזְכַּחַה לַיהוָה:
 9 תִּכְבַּד הָעֶבֶד הָעַל־הָאֲנָשִׁים וַיַּעֲשׂוּ כֹה וְאֵל־יִשְׁעוּ
 10 בְּדַבְרֵי־שֹׁקֵר: וַיֵּצְאוּ נְגִשֵׁי הָעָם וּשְׁטָרֵי וַיֹּאמְרוּ אֶל־
 11 הָעָם לֹא־אִמְרוּ כֹה־אִמְרוּ פְּרַעֲהָ אֵינְנִי נֹתֵן לָכֶם תְּבִין: אֲתֵם
 ל כּוֹקְחוֹ לָכֶם רֹבֵן מֵאֲשֶׁר תִּמְצְאוּ כִּי־אֵין נִגְרַע
 12 מֵעֶבֶד תִּכְסֶּם דָּבָר: וַיִּפֶּץ הָעָם בְּכָל־אֶרֶץ מִצְרַיִם לְקִשְׁשׁ
 13 קֶשֶׁל תְּבִין: וְהִנְגִּישׁ אֲצִים לֹא־אִמְרוּ כָּלוּ מֵעֲשִׂיכֶם דָּבָר־
 יוֹם

14 יום ביומו כאשר בהיות התבן: ויכו שטרי בני ישראל
אשר שמו עליהם נגשי פרעה לאמר מדוע לא כליתם
15 חקכם ללבן כתמול שלשם גם תמול גם היום: ויבאו שטרי בני ישראל ויצעקו אל פרעה לאמר למה
16 תעשה כה לעבדיך: תבן אין נתן לעבדיך ולבנים אמרים לנו עשו והנרה עבדיך מכים והטאר עמך:
17 ויאמר נרפים אתם נרפים על כן אתם אמרים נלכה
18 נזבחה ליהוה: ועתה לכו עבדו ותבן לא ינתן לכם
19 ותכן לבנים תתנו: וידאו שטרי בני ישראל אתם ברע לאמר לא תגרעו מלבניכם דבר יום ביומו:
ויפגעו את משה ואת אהרן נצבים לקראתם בצאתם כ
21 מאת פרעה: ויאמרו אלהים ירא יהוה עליכם וישפט
אשר הבאתם את ריחנו בעיני פרעה ובעיני עבדי
22 לתת חרב בידם להרגנו: וישב משה אל יהוה ויאמר
23 אדני למה הרעתה לעם הזה למה זה שלחתני: ומאז
באתי אל פרעה לדבר בשמך הרע לעם הזה והצל
לא הצלת את עמך: ויאמר יהוה אל משה עתה ה
תראה אשר אעשה לפרעה כי ביד חזקה ישלחם וכיד
חזקה יגרשם מארצו: ויס י
2 וידבר אלהים אל משה ויאמר אליו אני יהוה:
3 וארא אל אברהם אל יצחק ואל יעקב באל שדי
4 ושמי יהוה לא נודעת להם: וגם הקמתי את בריתי
אתם לתת להם את ארץ כנען את ארץ מגריהם
אשר גרובה: וגם אני שמעתי את נאקת בני
ישראל אשר מצרים מעבדים אתם ואזכר את
בריתי: לכן אמר לבני ישראל אני יהוה והוצאתי
אתכם מתחת סבל מצרים והצילתי אתכם מעבדתם
וגאלתי אתכם בזרוע נטויה ובשפטים גדלים:
ולקחתי

Præfeci filiorum Israël casti sunt, quod non perficerent statutum conficiendi lateres.
15 *Exclamant ad Paroh, & non admittit eos.*
Illi obviam occurrunt Moyses, & Aharon, quibus tribuunt culpam calamitatum, quas denuò sustinebant: Moyses verò de his ad Deum conqueritur.
Cap. VI.
1 *Deus illi respondet, populi libertatem promittens.*

II

23

7 ולקחתי אתכם לי לעם והייתי לכם לאלהים וידעתם
 כי אני יהוה אלהיכם המוציא אתכם מתחת סבלות
 8 מצרים: והבאתי אתכם אל הארץ אשר נשאתי את
 ידי לתת אתה לאברהם ליצחק וליעקב ונתתי ארצה
 9 לכם מורשה אני יהוה: וידבר משה כן אל בני ישראל
 ולא שמעו אל משה ומקצר רוח ומעבדה קשה:

*Populus
 pra magna
 afflictione
 non audit
 eum.*

*Deus prae-
 cepit Moseh,
 ut redeat
 ad Paroh;
 at ille se ex-
 cusat.*

פ
 11 וידבר יהוה אל משה לאמר: בא דבר אל פרעה מלך
 12 מצרים וישלח את בני ישראל מארצו: וידבר משה
 לפני יהוה לאמר הן בני ישראל לא שמעו אלי ואיך
 ישמעני פרעה ואני ערל שפתים:

*Narratur
 posteritas
 filiorum Ia-
 hacob us-
 que ad Le-
 vi; ut ge-
 nus Moseh
 innotescat.*

פ
 13 וידבר יהוה אל משה ואל אהרן ויצום אל בני ישראל
 ואל פרעה מלך מצרים להוציא את בני ישראל
 14 מארץ מצרים: אלה ראשי בית
 אבתם בני ראובן בכר ישראל חנוך ופלוה חצרן
 15 וכרמי אלה משפחת ראובן: ובני שמעון ימואל וימין
 ואהר ויכין וצחר ושאול בן הכנעני אלה משפחת
 16 שמעון: ואלה שמות בני לוי לתלדתם גרשון וקהת
 17 ומררי ושני חיי לוי שבע ושלשים ומאת שנה: בני
 18 גרשון לבני ושמעי למשפחתם: ובני קהת עמרם
 ויצהר וחברון ועזיאל וישי חיי קהת שלש ושלשים
 19 ומאת שנה: ובני מררי מחלי ומושי אלה משפחת
 כ הלוי לתלדתם: ויקח עמרם את יוכבד דדתו לו
 לאשה ותלד לו את אהרן ואת משה ושני חיי עמרם
 21 שבע ושלשים ומאת שנה: ובני יצהר קרח ונפג
 22 וזכרי: ובני עזיאל מישאל ואלצפון וסתרי: ויקח
 23 אהרן את אלישבע בת עמינדב אחות נחשון לו
 לאשה ותלד לו את נדב ואת אביהוא את אלעזר
 ואת

ו א ג ואת

24 ואת איתמר: ובני קרח אסיר ואלקנה ואביאסף אלה
 משפחת הקרחי: ואלעזר בן אהרן לקח לו מבנות כה
 פוטיאל לו לאשרה ותלד לו את פינחס אלה ראשי
 26 אבות הלויים למשפחתם: הוא אהרן ומשה אשר
 אמר יהוה להם הוציאו את בני ישראל מארץ מצרים
 על צבאתם: הם המדברים אל פרעה מלך מצרים
 27 להוציא את בני ישראל ממצרים הוא משה ואהרן:
 ויהי ביום דבר יהוה אל משה בארץ מצרים: ס
 28 וידבר יהוה אל משה לאמר אני יהוה דבר
 אל פרעה מלך מצרים את כל אשר אני דבר אליך:
 ויאמר משה לפני יהוה הן אני ערל שפתים ואיך ל
 ישמע אלי פרעה:

א ויאמר יהוה אל משה ראה נתתיך אלהים לפרעה ו
 2 ואהרן אחיך יהיה נביאך: אתה תדבר את כל אשר
 אצווך ואהרן אחיך ידבר אל פרעה ושלה את בני
 3 ישראל מארצו: ואני אקשה את לב פרעה והרביתי
 4 את אתתי ואת מופתי בארץ מצרים: ולא ישמע
 אלכם פרעה ונתתי את ידי במצרים והוצאתי את
 צבאתי את עמי בני ישראל מארץ מצרים בשפטים
 גדלים: וידעו מצרים כי אני יהוה בנסתי את ידי על ה
 6 מצרים והוצאתי את בני ישראל מתוכם: ויעש משה
 7 ואהרן כאשר צוה יהוה אתם כן עשו: ומשה בן
 שמונים שנה ואהרן בן שלשים שנים שנה בדברם
 אל פרעה:

פ ויאמר יהוה אל משה ואל אהרן לאמר: כי ידבר
 8 אלכם פרעה לאמר רתנו לכם מופת ואמרת אל
 אהרן קח את מטך והשלך לפני פרעה יהי לתנין:
 9 ויבא משה ואהרן אל פרעה ויעשו כן כאשר צוה
 יהוה

Cap. VII.
 Deus con-
 cedit Moyses
 supremam
 potestatem
 super Pa-
 roh; & in-
 struit eum
 & Aharon
 in his, que
 cum Paroh
 acturi sunt.

Prodigium
 virga co-
 ram Paroh
 ostentant.

illam in colubrum convertentes.

Deus precipit Moseh, indicet Paroh, quod si non liberet populum, omnes ejus aquas in sanguinem vertet.

Prima plaga. Moseh et Aharon prima plaga percipiunt Paroh: quare omnes aquas ejus in sanguinem vertunt. 23 Paroh, cum ex mente sua existimet, haec eadem à suis magis prestari, illa contemnit.

יהוה וישלך אהרן את מטהו לפני פרעה ולפני עבדיו
 ויהי לתנין: ויקרא גם פרעה לחכמים ולמכשפים 11
 ויעשו גם הם חרטמי מצרים בלהטיהם כן: וישליכו
 איש מטהו והיו לתנינם ויבלע מטה אהרן את
 מטתם: ויחזק לב פרעה ולא שמע אלהם כאשר
 דבר יהוה: ויאמר יהוה אל משה כבד 12
 טו לב פרעה מאן לשלח העם: לך אל פרעה בבקר
 הנה יצא המימה ונצבת לקראתו על שפת היאר
 והמטה אשר נהפך לנחש תקח בידך: ואמרת אליו 16
 יהוה אלהי העברים שלחני אליך לאמר שלח את עמי
 ויעבדני במדבר והנה לא שמעת ערבה: כה אמר
 יהוה בזאת תדע כי אני יהוה הנה אנכי מכה במטה
 אשר בידי על המים אשר ביאר ונהפכו לדם: והדגה
 אשר ביאר תמות ובאש היאר ונלאו מצרים לשתות
 מים מן היאר: ויאמר יהוה אל משה אמר 19
 אל אהרן קח מטך ונטה ירך על מימי מצרים על
 נהרותם על יאריהם ועל אנמיהם ועל כל מקור
 מים מהם ויהיו דם והיה דם בכל ארץ מצרים ובעצים
 כ ובאבנים: ויעשו כן משה ואהרן כאשר צוה יהוה
 וירס במטה ויך את המים אשר ביאר לעיני פרעה
 ולעיני עבדיו ויהפכו כל המים אשר ביאר לדם: 21
 והדגה אשר ביאר מתה ויבאש היאר ולא יכלו
 מצרים לשתות מים מן היאר ויהי הדם בכל ארץ
 מצרים: ויעשו כן חרטמי מצרים בלטיהם ויחזק לב
 פרעה ולא שמע אלהם כאשר דבר יהוה: ויפן 23
 פרעה ויבא אל ביתו ולא שת לבו גם לזאת: ויחפרו 24
 כל מצרים סביבת היאר מים לשתות כי לא יכלו
 כה לשתות ממימי היאר: וימלא שבעת ימים אחר

פ הכות יהוה את היאר :

26 ויאמר יהוה אל משה בא אל פרעה ואמרת אליו כה
27 אמר יהוה שלח את עמי ויעבדני : ואם מאן אתה
לשלח הנה אנכי נגף את כל גבולך בצפרדעים :
28 ושרץ היאר צפרדעים ועלו ובאו בביתך ובחורך
משכבך ועל מטתך ובבית עבדך ובעמך ובתנורך

Deus impe-
rat Moseh
ut de im-
minenti
plaga rana-
rum ad-
moneat Pa-
roh.

ובמשארותיך : ובכה ובעמך ובכל עבדך ועלו

29 הצפרדעים : ויאמר יהוה אל משה אמר אל אהרן ח

Cap. VIII.
Secunda
plaga. Deus
percutit rana-
nis omnem
terram Æ-
gypti.

נטה את ירך במטך על הנהרות על היארים ועל

האנמים והעל את הצפרדעים על ארץ מצרים : ויש

2 את ארץ מצרים : ויעשו כן החרטמים בלטיהם ויעלו

3 את הצפרדעים על ארץ מצרים : ויקרא פרעה

4 למשה ולאהרן ויאמר הערתו אל יהוה ויסר

הצפרדעים ממני ומעמי ואשלחה את העם ויזבחו

5 ליהוה : ויאמר משה לפרעה התפאר עלי למתי

6 ומביתך רק ביאר תשארנה : ויאמר למחר ויאמר

7 כדברך למען תדע כי אין כיהוה אלהינו : וסרו

8 הצפרדעים ממך ומביתך ומעבדך ומעמך רק ביאר

9 תשארנה : ויצא משה ואהרן מעם פרעה ויצעק משה

10 אל יהוה על דבר הצפרדעים אשר שם לפרעה :

11 ויעש יהוה כדבר משה וימתו הצפרדעים מן הבתים

12 מן החצרות ומן השדות : ויצברו אתם חמרם

13 ותבאש הארץ : וירא פרעה כי היתה הרוחה והכבד

14 את לבו ולא שמע אלהם כאשר דבר יהוה :

15 ויאמר יהוה אל משה אמר אל אהרן נטה

16 את מטך והך את עפר הארץ והיה לכנם בכל ארץ

מצרים

Moseh ro-
gatus à
Paroh, orat
Deum, ut
ei ranas
auferat.

Paroh dein-
de ad indu-
ratum ani-
mum redit.

12 Tertia
plaga. Pe-
diculorum

plagam
Deus im-
mittit ipsi.

Magi, cum
non possent
hac imita-
ri, fatentur
à manu Dei
illa prove-
nire.

16 Quarta
plaga. Deus
præcipit Mo-
seh, ut ad-
moneat Pa-
roh de pla-
gâ omnis
insectorum
generis, à
quibus ex-
cipit ter-
ram habi-
tationis
Israel.

Paroh inse-
ctorum pla-
gâ vexatus
cõcedit Mo-
seh, ut offe-
rant sacrificia in Æ-
gypto; quod
tamen Mo-
seh non ad-
mittit.

24 Paroh
promittit
mittere
illos, & pe-
tit ab eis, ut
pro ipso o-
rent Deum.

13 מצרים: ויעשו כן ויש אהרן את ידו במטהו ויך את
 עפר הארץ ותהי הכננס באדם ובבהמה כל עפר
 14 הארץ היה כנים בכל ארץ מצרים: ויעשו כן
 החרטמים בלטיהם להוציא את הכנים ולא יכלו
 15 ותהי הכננס באדם ובבהמה: ויאמרו החרטמים אל
 פרעה אצבע אלהים הוא ויחזק לב פרעה ולא שמע
 16 אלהם כאשר דבר יהוה: ויאמר יהוה אל משה
 אל משה השכם בבקר והתיצב לפני פרעה הנה יוצא
 המימה ואמרת אליו כה אמר יהוה שלח עמי
 17 ויעברני: כי אם אינך משלח ארתי עמי הנני משליח
 כך ובעבריך ובעמך ובבתיך את הערב ומלאו בתי
 מצרים את הערב וגם האדמה אשר הם עליה:
 18 והפליתי ביום ההוא את ארץ גושן אשר עמי עמד
 עליה לבלתי היות שם ערב למען תדע כי אני יהוה
 19 בקרב הארץ: ושמת פדת בין עמי ובין עמך למחר
 כ יהיה האת הזה: ויעשה יהוה כן ויבא ערב כבד ביתה
 פרעה ובית עבדיו ובכל ארץ מצרים תשחת הארץ
 21 מפני הערב: ויקרא פרעה אל משה ולא אהרן ויאמר
 22 לכו זכחו לאלהיכם בארץ: ויאמר משה לא נכון
 לעשות כן כי תועבת מצרים נזבח ליהוה אלהינו הן
 23 נזבח את תועבת מצרים לעיניהם ולא יסקלנו: דרך
 שלשת ימים נלך במדבר וזבחנו ליהוה אלהינו
 24 כאשר יאמר אלינו: ויאמר פרעה אנכי אשלח אתכם
 וזבחתם ליהוה אלהיכם במדבר רק הרחק לא
 25 בה תרחיקו ללכת העתירו בעדי: ויאמר משה הנה
 אנכי יוצא מעמך והעתרתני אל יהוה וסר הערב
 מפרעה מעבדיו ומעמו מחר רק אליסף פרעה התל
 26 לבלתי שלח את העם לזבח ליהוה: ויצא משה
 מעם

27 מעם פרעה ויעתר אל יהוה: ויעש יהוה כדבר משה
ויסר הערב מפרעה מעבדיו ומעמו לאנשאר אחר:
28 ויכבד פרעה את לבו גם בפעם הזאת ולא שלח את-

*Precibus
Moseh, in-
secta abe-
unt; Paroh
tamen ad
pristinam
obstinatio-
nem rever-
titur.*

פ ויאמר יהוה אל משה בא אל פרעה ודברת אליו
א כה אמר יהוה אלהי העברים שלח את עמי ויעבדני:

*Cap. IX.
Quinta
plaga. Deus
denuo pre-
cipit Moseh,
ut pestilen-
tiam in
omnibus
animalibus
domesticis
indicaret Pa-
roh; & nil
ex filiis Is-
raël peritu-
rum.*

3 כי אם מאן אתה לשלח ועורך מחזיק בם: הנה
2 ירהוה הויה במקנה אשר בשדה בפוסים בחמרים
4 בגמלים בבקר ובצאן דבר כבד מאד: והפלה
יהוה בין מקנה ישראל ובין מקנה מצרים ולא ימות
מכל לבני ישראל דבר: וישם יהוה מועד לאמרה
מחר יעשה יהוה הדבר הזה בארץ: ויעש יהוה את-
הדבר הזה ממחרת וימת כל מקנה מצרים וממקנה
בני ישראל לאמת אחד: וישלח פרעה והנה לא-
7 מרת ממקנה ישראל עד אחד ויכבד לב פרעה ולא

*7 Paroh in-
duratus
animo non
concedit
populo li-
bertatem.
8 Sexta pla-
ga. Deus
percutit
Egyptum
plaga sca-
biei, & a-
postema-
tum in ho-
minibus, &
bestijs.*

פ שלח את העם: ויאמר יהוה אל משה ואל אהרן קחו לכם מלא
8 חפניכם פיה כבשן וזרקו משה השמימה לעיני
פרעה: והיה לאבק על כל ארץ מצרים והיה על-
9 האדס ועל הכהמה לשחין פרח אבעבעת בכל-
ארץ מצרים: ויקחו את פיה הכבשן ויעמדו
לפני פרעה ויזרק ארזו משה השמימה והיה שחין
אבעבעת פרח באדס ובכהמה: ולא יכלו החרטמים
לעמד לפני משה מפני השחין כי היה השחין
בחרטמים ובכל מצרים: ויחזק יהוה את לב פרעה
12 ולא שמע אלהם כאשר דבר יהוה אל משה:

ו ויאמר יהוה אל משה השכם בבקר
והתיצב לפני פרעה ואמרת אליו כה אמר יהוה
אלהי

*Septima
plaga. Pa-
roh adhuc
animo per-*

*tinax mi-
nis terre-
tur à Deo,
nimirum
horribili
grandinis
plagâ.*

14 אלהי העברים שלח את עמי ויעבדני : כי בפעם הזאת
אני שלח את כל מגפתי אל לבך ובעבדך ובעמך
טו בעבור תדע כי אין כמני בכל הארץ : כי עתה שלחתי
את ידי ואך אותך ואת עמך בדבר ותכחד מן
16 הארץ : ואולם בעבור זאת העמדתך בעבור הראתך
17 את כחי ולמען ספר שמי בכל הארץ : עודך מסתולל
18 בעמי לבלתי שלחם : הנני ממטיר כערס מחר ברד
כבר מאד אשר לא היה כמוהו במצרים למן היום
19 הוסדה וער עתה : ועתה שלח העז את מקנך ואת
כל אשר לך בשדה כל האדם והבהמה אשר ימצא
בשדה ולא יאסף הביתה וירד עליהם הברד ומתו :
כ הירא את דבר יהוה מעבדי פרעה הנם את עבדיו
21 ואת מקנהו אל הבתים : ואשר לא שם לבו אל
דבר יהוה ויעזב את עבדיו ואת מקנהו בשדה :

פ

*Deus in
omnem ter-
ram Egyp-
ti immittit
horribilem
tempesta-
tem gran-
dinis, ignis,
& toni-
truum; ex-
cepto habi-
tationis lo-
co filiorum
Israël.
Paroh ho-
rum metu
perterritus,
rogat Mo-
sel, oret*

22 ויאמר יהוה אל משה נטה את ידך על השמים ויהי
ברד בכל ארץ מצרים על האדם ועל הבהמה ועל
23 כל עשב השדה בארץ מצרים : ויש משה את מטהו
על השמים ויהוה נתן קלר וברד ותהלך אש ארצה
24 וימטר יהוה ברד על ארץ מצרים : ויהי ברד ואש
מתלקחת בתוך הברד כבר מאד אשר לא היה
כה כמו בכל ארץ מצרים מאז היתה לגוי : ויהי הברד
בכל ארץ מצרים את כל אשר בשדה מאדם וער-
בהמה ואת כל עשב השדה הכה הברד ואת כל
26 עץ השדה שבר : רק בארץ גשן אשר שם בני ישראל
27 לא היה ברד : וישלח פרעה ויקרא למשה ולאהרן
ויאמר אליהם חטאתי הפעם יהוה הצדיק ואני ועמי
28 הרשעים : העתירו אל יהוה ורב מהית קלת אלהים

29 וברד ואש לחה אתכם ולא תספון לעמד: ויאמר אליו
 משה כצאתי את העיר אפר שארתי כפי אל יהוה
 הקלות יחדלון והברד לא יהיה עוד למען תדע כי
 ליהוה הארץ: ואתה ועבדיך ידעתי כי טרם תיראון ל
 מפני יהוה אלהים: והפשתה והשערה נכתה כי
 השערה אביב והפשתה גבעל: והחטה והכסמת לא
 נכו כי אפילת הנה: ויצא משה מעם פרעה את העיר
 ויפרש כפיו אל יהוה ויחדלו הקלות והברד ומטר
 לא נתק ארצה: וירא פרעה כי חדל המטר והברד
 והקלת ויסף לחטא ויכבד לבו הוא ועבדיו: ויחזק לב לה
 פרעה ולא שלח את בני ישראל כאשר דבר יהוה
 ביד משה:

*Deum, ut
 grandinem
 vetet; ipse
 enim sta-
 tim popu-
 lum mittet.*

*Grandine
 ergo cessate
 iterum Pa-
 roh ad ob-
 stinatam
 mentem re-
 dit.*

פ פ פ טו 15

ויאמר יהוה אל משה בא אל פרעה כי אני הכבדתי ו
 ארת לבו ואת לב עבדיו למען שרתי אתי אלה
 בקרבן: ולמען תספור באזני בנך ובן בנך את אשר
 התעללתי במצרים ואת אתרתי אשר שמתי בם
 וידעתם כי אני יהוה: ויבא משה ואהרן אל פרעה
 ויאמרו אליו כה אמר יהוה אלהי העברים ערמתי
 מאנת לענות מפני שליח עמי ועבדני: כי אם מאן
 אתה לשלח את עמי הנני מביא מחר ארבה בנגלך:
 וכסה את עין הארץ ולא יוכל לראת את הארץ ה
 ואכל את יתר הפלטה הנשארת לכם מן הברד
 ואכל את כל העץ הצמח לכם מן השדה: ומלאן
 בתיך ובתי כל עבדיך ובתי כל מצרים אשר לא ראו
 אבותיך ואבות אבותיך מיום היותם על האדמה עד
 היום הזה ויפן ויצא מעם פרעה: ויאמרו עבדי פרעה
 אליו

*Cap. X.
 Octava pla-
 ga. Fubet
 Deus incu-
 ti timorem
 Paroh locu-
 starum pla-
 ga.*

אליו ערמתי יהיה זה לנו למוקש שלה את האנשים
 ויעבדו את יהוה אלהים הטרם תדע כי אברה
 מצרים: וישב את משה ואת אהרן אל פרעה
 ויאמר אלהם לכו עבדו את יהוה אלהיכם מיומי
 ההלכים: ויאמר משה בנערניו ובזקניו נלך בבנינו
 ובבנותנו בצאננו ובבקרנו נלך כי חג יהוה לנו: ויאמר
 אלהם יהי כן יהוה עמכם כאשר אשלה אתכם ואת
 טפכם ראו כי רעה נגד פניכם: לא כן לכונא הגברים
 ועבדו את יהוה כי אתה אתם מבקשים ויגרש אתם
 מאת פני פרעה: ויאמר יהוה אל
 משה נטה ירך על ארץ מצרים בארבה ויעל על ארץ
 מצרים ויאכל את כל עשב הארץ את כל אשר
 השאיר הברד: וישמשה את מטהו על ארץ מצרים
 ויהוה נהג רוח קדים בארץ כל היום ההוא וכל
 הלילה הבקר היה ורוח הקדים נשא את הארבה:
 ויעל הארבה על כל ארץ מצרים וינח בכל גבול
 מצרים כבר מאד לפניו לא היה כן ארבה כמהו
 וואחריו לא יהיה כן: ויכס את עין כל הארץ ותחשך
 הארץ ויאכל את כל עשב הארץ ואת כל פרי העץ
 אשר הותיר הברד ולא נותר כל ירק בעץ ובעשב
 השדה בכל ארץ מצרים: וימהר פרעה לקרא למשה
 ולאהרן ויאמר חטאתי ליהוה אלהיכם ולכם: ועתה
 שאנא חטאתי אך הפעם והעתירו ליהוה אלהיכם
 ויסר מעלי רק את המורת הזה: ויצא מעם פרעה
 ויעתר אל יהוה: ויהפך יהוה רוחים חזק מאד וישא
 את הארבה ויתקעהו ימה סוף לא נשאר ארבה אחד
 בכל גבול מצרים: ויחזק יהוה את לב פרעה ולא
 שלח את בני ישראל:

*Paroh pro-
 ponit Mo-
 seh, ut viri
 tantum
 eant ad sa-
 crifican-
 dum, quod
 ille respuit.*

*Paroh lo-
 custarum
 calamitate
 punitus pœ-
 nitentiam
 simulat, ve-
 niam petit
 à Moseh, si-
 mulque pro
 eo Deum
 exoret.*

ויאמר

21 ויאמר יהוה אל משה נטרה ירך על השמים ויהי חשך
 22 על ארץ מצרים וימש חשך: ויט משה את ידו על
 השמים ויהי חשך אפלה בכל ארץ מצרים שלשת
 23 ימים: לא ראו איש את אחיו ולא קמו איש
 מתחתיו שלשת ימים ולכל בני ישראל היה
 24 אור במושבתם: ויקרא פרעה אל משה
 ויאמר לכו עבדו את יהוה רק צאנכם ובקרכם יצג
 גם טפכם ילך עמכם: ויאמר משה גם אתה תהן כה
 בידנו זבחים ועלת ועשינו ליהוה אלהינו: וגם מקננו
 26 ילך עמנו לא תשאר פרסה כי ממנו נקח לעבד את
 יהוה אלהינו ואנחנו לא נרעמה נעבד את יהוה עד
 באנו שמה: ויחוק יהוה את לב פרעה ולא אברה
 27 לשלחם: ויאמר לו פרעה לך מעלי השמר לך אל
 28 תסף ראות פני כי ביום ראתך פני תמות: ויאמר משה
 29 כן דברת לא אסף עוד ראות פניך: פ
 ויאמר יהוה אל משה עוד נגע אחד אביא על פרעה ויא
 ועל מצרים אחרי כן ישלח אתכם מזה בשלחו בלה
 גרש גרש אתכם מזה: דבר נא באזני העם וישאלו
 2 איש מאת רעהו ואשרו מאת רעותה כלי כסף וכלי
 זהב: ויתן יהוה את חן העם בעיני מצרים גם האי
 3 משה גדול מאד בארץ מצרים בעיני עבדי פרעה
 ובעיני העם: ויאמר משה כה אמר יהוה
 4 כחצת הלילה אני יוצא בתוך מצרים: ומת כל בכור
 בארץ מצרים מבכור פרעה הישב על כסאו עד בכור
 השפחה אשר אתר הרחם וכל בכור בהמה: והיתה
 6 צעקה גדלה בכל ארץ מצרים אשר כמה ולא נהיתה
 וכמה לא תסף: ולכל בני ישראל לא יחרין כלב
 7 לשנו למאיש ועד בהמה למען תדעון אשר יפלה
 יהוה

Non a pla-
 ga. Egy-
 ptus undi-
 que percuti-
 tur tenebris
 palpabili-
 bus, & hor-
 ribilibus;
 manente
 semper luce
 in habitac-
 ulis filio-
 rum Israël.
 24 Paroh
 jam conce-
 dit Moseh,
 ut familias
 secum fe-
 rant, non
 tamen pe-
 cudes, quod
 ille renuit.
 28 Paroh
 imperat ei,
 recedat a se,
 nec am-
 plius fa-
 ciem suam
 videat.
 Cap. XI.
 Deus præ-
 cipit Moseh,
 renunciet
 populo, ut
 ab Ægyptiis
 mutuo po-
 scant vasa
 argentea
 & aurea.
 4 Moseh
 notam fa-
 cit Paroh
 primogeni-
 torum
 mortem.

א

8 יהוה בין מצרים ובין ישראל : וירדו כל עבדיך אלה
 אליה שתחול לי לאמר צא אתה וכל העם אשר
 ברגליך ואחרי כן אצאו מצרים מעם פרעה בחרו אף :
 9 ויאמר יהוה אל משה לא ישמע

אליכם פרעה למען רבות מופתי בארץ מצרים :
 וימשה ואהרן עשו את כל המפתים האלה לפני
 פרעה ויחזק יהוה את לב פרעה ולא שלח את בני
 ישראל מארצו : 10 ויאמר יהוה אל משה

1 ואל אהרן בארץ מצרים לאמר : החדש הזה לכם
 2 ראש חדשים ראשון הוא לכם לחדשי השנה : דברו
 3 אל כל עדת ישראל לאמר בעשר לחדש הזה ויקחו
 4 להם איש שה לבית אבת שה לבית : ואם ימעט הבית
 מהיות משה ולקח הוא ושכנו הקרב אל ביתו
 ה במכסת נפשות איש לפי אכלו תכסו על השה : 5 שה

תמים זכר בך שנה יהיה לכם מן הכבשים ומן העזים
 6 תקחו : והיה לכם למשמרת עד ארבעה עשר יום
 לחדש הזה ושחטו אתו כל קהל עדת ישראל בין
 7 הערבים : ולקחו מן הדם ונתנו על שתי המזוזות ועל

8 המשקוף על הבתים אשר יאכלו אתו בהם : ואכלו
 את הבשר בלילה הזה צלי אש ומצות על מררים
 9 יאכלו : אל תאכלו ממנו נאוב של מבשל במים כי
 יאם צלי אש ראשו על כרעיו ועל קרבו : ולא תותירו

ממנו עד בקר והנותר ממנו עד בקר באש תשרפו :
 11 וככה תאכלו אתו מתניכם חגרים נעליכם ברגליכם
 ומקלכם בידכם ואכלתם אתו בחפזון פסח הוא
 12 ליהוה : ועבדת בארץ מצרים בלילה הזה והכיתי

כל בכור בארץ מצרים מאדם ועד בהמה ובכל
 13 אלהי מצרים אעשה שפטים אני יהוה : והיה הדם
 לכם

Cap. XII.
 Praecipit
 Deus, ut
 mensis, in
 quo exie-
 runt ab A-
 gypto, pri-
 mus sit in
 calculo
 mensium.
 3 In memo-
 riam liber-
 tatis Israël
 sancit Deus
 statutum
 arietis pa-
 schae, tem-
 pus, & ri-
 tus ejus.

אויב

לכם לאת על הבתים אשר אתם שם וראית לאת
 הדם ופסחתי עלכם ולא יהיה בכס נגף למשחית
 בהכתי בארץ מצרים : והיה היום הזה לכם לזכרון
 וחגתם אותו חג ליהוה לדרתיכם חקת עולם תחגוהו :
 שבעת ימים מצות תאכלו אך ביום הראשון תשביתו טו
 שאר מבתים כפי כל אכל חמץ ונכרתה הנפש
 ההוא מישראל מיום הראשון עד יום השבעי : וביום
 הראשון מקרא קדש וביום השביעי מקרא קדש
 יהיה לכם כל מלאכה לא יעשה בהם אך אשר יאכל
 לכל נפש הוא לבדו יעשה לכם : ושמרתם את
 המצות כי בעצם היום הזה הוצאתי את צבאותיכם
 מארץ מצרים ושמרתם את היום הזה לדרתיכם
 חקת עולם : בראשון בארבעה עשר יום לחדש בערב
 תאכלו מצות עד יום האחר ועשרים לחדש בערב :
 שבעת ימים שאר לא ימצא בבתיכם כפי כל אכל
 מחמצת ונכרתה הנפש ההוא מערת ישראל בגר
 ובאזרח הארץ : כל מחמצת לא תאכלו בכל כ
 מושבתיכם תאכלו מצות : פ

*Institutio
festi panum
inermen-
tatorum, ri-
tus, & tem-
pus ejus.*

ויקרא משה לכל זקני ישראל ויאמר אלהם משכו
 וקחו לכם צאן למשפחתיכם ושחטו הפסח :
 ולקחתם אגדת אזוב וטבלתם בדם אשר בסף
 והנעתם אל המשקוף ואל שתי המזוזות מן הדם
 אשר בסף ואתם לא תצאו איש מפתח ביתו עד בקר :
 ועבר יהוה לנגף את מצרים וראה את הדם על
 המשקוף ועל שתי המזוזות ופסח יהוה על הפתח ולא
 יתן המשחית לבא אל בתיכם לנגף : ושמרתם את
 הדבר הזה לחק לקול בניך עד עולם : והיה כי תבאו כה
 אל הארץ אשר יתן יהוה לכם באשר דבר ושמרתם
 את

*Mose re-
fert illa fi-
lius Israel,
& quod fi-
lios suos in-
struant in
eis, atque
causam hu-
jus praecepti
paschalis
arietis eos
edocant.*

26 את העבדה הזאת : והיה כִּי יֹאמְרוּ אֵלֵיכֶם בְּנֵיכֶם מָחָר

27 העבדה הזאת לכם : וְאָמַרְתֶּם זִכַּח פֶּסַח הוּא לַיהוָה

אֲשֶׁר פֶּסַח עַל־בְּתֵי בְנֵי־יִשְׂרָאֵל בְּמִצְרַיִם בְּנִגְפוֹ אֶת־

28 מִצְרַיִם וְאֶת־בְּתֵינֹו הִצִּיל וַיִּקְרַע הָעַם וַיִּשְׁתַּחֲוּוּ : וַיֵּלְכוּ

וַיַּעֲשׂוּ בְנֵי־יִשְׂרָאֵל כַּאֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה אֶת־מֹשֶׁה וְאַהֲרֹן

29 בְּעֵשׂוֹ : ס וַיְהִי בַחֲצִי הַלַּיְלָה וַיְהוֶה הַכָּה כָּל־

בְּכוֹר בְּאֶרֶץ מִצְרַיִם מִבְּכוֹר פַּרְעֹה הַיֹּשֵׁב עַל־כִּסֵּאוֹ עַד

ל בְּכוֹר הַשְּׂבִי אֲשֶׁר בְּבֵית הַבּוֹר וְכָל בְּכוֹר בְּהֵמָה : וַיִּקַּם

פַּרְעֹה לַיְלָה הוּא וְכָל עַבְדָּיו וְכָל מִצְרַיִם וְהָיָה צַעֲקָה

31 גְּדֹלָה בְּמִצְרַיִם כִּי אֵין בֵּית אִישׁ אֲשֶׁר אֵין שֵׁם מָת : וַיִּקְרָא

ל מֹשֶׁה וְלֹאֲהֲרֹן לַיְלָה וַיֹּאמֶר קוּמוּ צֵאוּ מִתּוֹךְ עַמִּי גַם־

אֲתֶם גַּם־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְלָכוּ עַבְדֵי יְהוָה כִּדְבַרְכֶם :

32 גַּם־צִאֲנֶכֶם גַּם־בְּקִרְכֶם קָחוּ כַּאֲשֶׁר דִּבַּרְתֶּם וְלָכוּ

33 וּבִרְכַתֶּם גַּם־אֹתִי : וְתַחֲזֹק מִצְרַיִם עַל־הָעַם לְמַהֲרָה

34 לְשַׁלַּחֶם מִן־הָאֶרֶץ כִּי אָמְרוּ כָּל־נֹו מֵתִים : וַיִּשְׂאֵהֶם

אֶת־בִּצְקוֹ טָרֶם יַחֲמִין מִשְׁאֲרֵתֶם צָרַת בְּשִׁמְלֹתֶם

לָה עַל־שִׁכְמֶם : וּבְנֵי־יִשְׂרָאֵל עָשׂוּ כְּדִבַּר מֹשֶׁה וַיִּשְׂאֲלוּ

36 מִמִּצְרַיִם כָּל־יָכֶסֶף וְכָל־זָהָב וּשְׁמֵלֹת : וַיְהוֶה נֹתֵן

אֶת־חֵן הָעַם בְּעֵינֵי מִצְרַיִם וַיִּשְׂאֲלוּ וַיִּנְצְלוּ אֶת־

מִצְרַיִם :

37 וַיִּסְעוּ בְנֵי־יִשְׂרָאֵל מִרַעַמְסֶס סִכְתָּה כִּשְׁש־מָאוֹת אֶלֶף

38 רִגְלֵי הַגְּבֵרִים לְבַד מִטָּף : וְגַם־עָרַב רַב עִלָּה אֲתֶם

39 וְצֹאֵן וּבִקֵּר מִקְנֵה כְּבֵד מְאֹד : וַיֹּאפֹו אֶת־הַבֶּצֶק אֲשֶׁר

הוֹצִיאוּ מִמִּצְרַיִם עֲגֹרַת מִצּוֹרַת כִּי לֹא חֲמִין כִּי גֵרִשׁוֹ

מִמִּצְרַיִם וְלֹא יָכֹלוּ לְהַתְמַהֲמָה וְגַם־צָרָה לֹא עָשׂוּ

מֵלֶהֶם : וּמוֹשֵׁב בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר יָשְׁבוּ בְּמִצְרַיִם שְׁלֹשִׁים

41 שָׁנָה וָאַרְבַּע מָאוֹת שָׁנָה : וַיְהִי מִקֵּץ שְׁלֹשִׁים שָׁנָה

וָאַרְבַּע מָאוֹת שָׁנָה וַיְהִי בַעֲצֵם הַיּוֹם הַזֶּה יֵצְאוּ כָּל־

צְבָאוֹת

Decima plaga. Deus omne primogenitum Aegypti fecit.

Paroh omnesque servi ejus horum metu percusso precipiunt Israelitis, ut terram suam relinquunt; ac magnam divitiarum copiam illis commodat.

Discedunt Israelitae ab Aegypto.

צבאות יהוה מארץ מצרים: ליל שמרים הוא ליהוה
להוציאם מארץ מצרים הוא הלילה הזה ליהוה
שמרים לכל בני ישראל לדרתם: פ

43 ויאמר יהוה אל משה ואהרן זאת חקת הפסח כל בן

נכר לא יאכל בו: וכל עבד איש מקנת כסף ומלתה

44 אתו אז יאכל בו: תושבו שכיר לא יאכל בו: בבית מה

46 אחד יאכל לא תוציא מן הבית מן הכשר חוצה ועצם

48 לא תשברו בו: כל עדת ישראל יעשו אתו: וכי גור

אתך גר ועשה פסח ליהוה המור לו כל זכר ואז

יקרב לעשתו והיה כאזרח הארץ וכל ערל לא יאכל

בו: תורה אחת יהיה לאזרח ולגר הגר בתוככם:

49 ויעשו כל בני ישראל כאשר צוה יהוה את משה

וואת אהרן כן עשו: ויהי בעצם היום

51 הזה הוציא יהוה את בני ישראל מארץ מצרים על

צבאתם: פ

*Quibus li-
cebit, vel
non, agnum
paschalem
comedere.*

וידבר יהוה אל משה לאמר: קדש לי כל בכור פטר וז

3 כל רחם בבני ישראל באדם ובבהמה לי הוא: ויאמר

משה אל העם זכור את היום הזה אשר יצאתם

ממצרים מבית עבדים כי בחוק יד הוציא יהוה אתכם

מזה ולא יאכל חמץ: היום אתם יצאים בחדש

4 האביב: והיה כריביאך יהוה אל ארץ הכנעני והחתי

והאמרי והחיווי ויבוס אשר נשבע ל אבתך לתת לך

ארץ זבת חלב ודבש ועבדת את העבודה הזאת

בחדש הזה: שבעת ימים תאכל מצת וביום השביעי

7 חג ליהוה: מצות יאכל את שבעת הימים ולא יראה

לך חמץ ולא יראה לך שאר בכל גבלך: והגדרת

8 לבנה ביום ההוא לאמר בעבור זה עשה יהוה לי

בצאתי ממצרים: והיה לך לאות על ירך ולזכרון בין

עניך

*Cap. XIII.
Moseh ite-
rum notam
facit populo
memoriam
libertatis
ejus, ac fe-
stum azy-
morum.*

א

עֵינֶיךָ לְמַעַן תִּהְיֶה תּוֹרַת יְהוָה בְּפִיךָ כִּי בִיד חֲזָקָה
י הוֹצֵאתָ יְהוָה מִמִּצְרַיִם: וְשָׁמַרְתָּ אֶת-הַחֻקָּה הַזֹּאת
לְמוֹעֵדָה מִיָּמִים יְמִימָה:
פ

*Deus sta-
ruit legem
Israël, quod
sibi omne
primogeni-
tum offe-
rant; & fi-
lios eorum
instruant
in his; &
causam illo-
rum ape-
riant.*

וְהָיָה כִּי־בָאֲךָ יְהוָה אֶל־אֶרֶץ הַבְּנֵעַנִי כַּאֲשֶׁר נִשְׁבַּע
לְךָ וּלְאַבְתֶּיךָ וּנְתַנְּהָ לְךָ: וְהֶעֱבַרְתָּ כָּל־פֶּטֶר רֶחֶם
לִיהוָה וְכָל־פֶּטֶר שֶׁגֶר בְּהֵמָה אֲשֶׁר־יִהְיֶה לְךָ הַזְּכָרִים
לִיהוָה: וְכָל־פֶּטֶר חֹמֶר תְּפִידָה בֶּשֶׂה וְאִם לֹא תִפְדֶּה
וְעִרְפְתּוּ וְכָל־בְּכוֹר אָדָם כִּבְנוֹתֶיךָ תִפְדֶּה: וְהָיָה כִּי־
יִשְׁאַלְךָ בְּנֶךָ מָחָר לֵאמֹר מָה זֹאת וְאָמַרְתָּ אֵלָיו בְּחֹק
טו יְדֵהוּצֵאנוּ יְהוָה מִמִּצְרַיִם מִבֵּית עֲבָדִים: וְיִהְיֶה כִּי
הִקְשֶׁה פְרַעֲהַ לְשַׁלְּחַנוּ וַיְהִרְגֵנוּ יְהוָה כָּל־בְּכוֹר בְּאֶרֶץ
מִצְרַיִם מִבְּכוֹר אָדָם וְעַד בְּכוֹר בְּהֵמָה עַל־כֵּן אֲנִי זֹכֵר
לִיהוָה כָּל־פֶּטֶר רֶחֶם הַזְּכָרִים וְכָל־בְּכוֹר בְּנֵי אֶפְרָיִם:
וְהָיָה לְאוֹת עַל־יְדְכָה וּלְטוֹטְפֹת בֵּין עֵינֶיךָ כִּי בְחֹק יְדֵהוּצֵאנוּ יְהוָה מִמִּצְרַיִם:
וְיִהְיֶה בְשַׁלַּח פְּרַעֲהַ אֶת־הָעַם וְלֹא־נָחַם
אֱלֹהִים דְרֹךְ אֶרֶץ פְּלִשְׁתִּים כִּי קָרוֹב הוּא כִּי אָמַר
אֱלֹהִים פֶּן־יִנָּחֵם הָעַם בְּרֹאֲתָם מִלַּחְמָה וּשְׁבוּ מִצְרַיִמָּה:
וַיִּסַּב אֱלֹהִים אֶת־הָעַם דְרֹךְ הַמִּדְבָּר יַם־סוּף וְחַמְשִׁים
עָלוּ בְנֵי־יִשְׂרָאֵל מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם: וַיִּקַּח מֹשֶׁה אֶת־
עֲצֻמוֹת יוֹסֵף עִמּוֹ כִּי הִשְׁבִּיעַ הַשֶּׁבַע אֶת־בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל
לֵאמֹר פֶּקֶד פֶּקֶד אֱלֹהִים אֶתְכֶם וְהֶעֱלִיתֶם אֶת־
ב עֲצֻמֹתַי מִזֶּה אֶתְכֶם: וַיִּסְעוּ מִסִּכְתּוֹ וַיַּחֲנוּ בְּאֶתְרָם בְּקֶצֶה
הַמִּדְבָּר: וַיְהִי הַלַּיְלָה לִפְנֵיהֶם יוֹמָם בְּעַמּוּד עָנָן לְנַחֲתָם
הַדְרֹךְ וּלְלֵילָה בְּעַמּוּד אֵשׁ לְהַאֲדִיר לָהֶם לֵלַחַת יוֹמָם
וּלְלֵילָה: לֹא־יִמַּשׁ עַמּוּד הָעָנָן יוֹמָם וְעַמּוּד הָאֵשׁ לְלֵילָה
לִפְנֵי הָעַם:
פ

*Prace-
ptum fron-
taliū, quod
servant
Hebrai.*

*Via, per
quam Deus
filios Israël
duxerit in
deserto: &
quod Mo-
seh secum
tulerit ossa
Joseph.
21 Quod
Deus pra-
cesserit eos,
interdiū in
columna
nubis, no-
ctū verò in
columna
ignis.
Cap. XIV.*

וְיִהְיֶה לְאוֹת עַל־יְדְכָה וּלְטוֹטְפֹת בֵּין עֵינֶיךָ כִּי בְחֹק יְדֵהוּצֵאנוּ יְהוָה מִמִּצְרַיִם:
וְיִהְיֶה בְשַׁלַּח פְּרַעֲהַ אֶת־הָעַם וְלֹא־נָחַם
אֱלֹהִים דְרֹךְ אֶרֶץ פְּלִשְׁתִּים כִּי קָרוֹב הוּא כִּי אָמַר
אֱלֹהִים פֶּן־יִנָּחֵם הָעַם בְּרֹאֲתָם מִלַּחְמָה וּשְׁבוּ מִצְרַיִמָּה:
וַיִּסַּב אֱלֹהִים אֶת־הָעַם דְרֹךְ הַמִּדְבָּר יַם־סוּף וְחַמְשִׁים
עָלוּ בְנֵי־יִשְׂרָאֵל מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם: וַיִּקַּח מֹשֶׁה אֶת־
עֲצֻמוֹת יוֹסֵף עִמּוֹ כִּי הִשְׁבִּיעַ הַשֶּׁבַע אֶת־בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל
לֵאמֹר פֶּקֶד פֶּקֶד אֱלֹהִים אֶתְכֶם וְהֶעֱלִיתֶם אֶת־
ב עֲצֻמֹתַי מִזֶּה אֶתְכֶם: וַיִּסְעוּ מִסִּכְתּוֹ וַיַּחֲנוּ בְּאֶתְרָם בְּקֶצֶה
הַמִּדְבָּר: וַיְהִי הַלַּיְלָה לִפְנֵיהֶם יוֹמָם בְּעַמּוּד עָנָן לְנַחֲתָם
הַדְרֹךְ וּלְלֵילָה בְּעַמּוּד אֵשׁ לְהַאֲדִיר לָהֶם לֵלַחַת יוֹמָם
וּלְלֵילָה: לֹא־יִמַּשׁ עַמּוּד הָעָנָן יוֹמָם וְעַמּוּד הָאֵשׁ לְלֵילָה
לִפְנֵי הָעַם:
פ

א יך וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה לֵאמֹר: דַּבֵּר אֶל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל
וַיִּשְׁבוּ

1 וישבו ויחנו לפני פי החירת בין מגדל ובין הים לפני
 2 בעל צפן נכחו תחנו על הים: ואמר פרעה לבני
 3 ישראל נבכים הם בארץ סגר עליהם המדבר: וחזקתי
 4 את לב פרעה ודרך אחריהם ואכבדה בפרעה
 5 ובכל חילו וידעו מצרים כי אני יהוה ועשו כן: ויגד ה
 6 למלך מצרים כי ברח העם והפך לבב פרעה ועבדו
 7 אל העם ויאמרו מה זאת עשינו כי שלחנו את
 8 ישראל מעבדנו: ויאמר את רכבו ואת עמו לקח
 9 עמו: ויקח שש מאות רכב בחור וכל רכב מצרים
 10 ושלשם על כלו: ויחזק יהוה את לב פרעה מלך
 11 מצרים וירדף אחרי בני ישראל ובני ישראל ביד
 12 רמה: וירדפו מצרים אחריהם וישגו אותם חנים על
 13 הים כל סוס רכב פרעה ופרשו וחילו על פי החירת
 14 לפני בעל צפן: ופרעה הקריבו וישאו בני ישראל את
 15 עיניהם והנה מצרים נסע אחריהם ויראו מאד
 16 ויצעקו בני ישראל אל יהוה: ויאמרו אל משה
 17 המבלי אין קברים במצרים לקחתנו למות במדבר
 18 מה זאת עשית לנו להוציאנו ממצרים: הלא זה
 19 הדבר אשר דברנו אליך במצרים לאמר חדל ממנו
 20 ונעבדה את מצרים כי טוב לנו עבד את מצרים
 21 ממתנו במדבר: ויאמר משה אל העם אל תיראו
 22 התיצבו וראו את ישועת יהוה אשר יעשה לכם היום
 23 כי אשר ראיתם את מצרים היום לא תספו לראתם
 24 עוד עד עולם: יהוה ילחם לכם ואתם
 25 תחזקו: ויאמר יהוה אל משה מה תצעק אלי דבר אל בני
 26 ישראל ויסעו: ואתה הרס את מטבך ונטה את דרך
 27 על הים ובקעהו ויבאו בני ישראל בתוך הים ביבשה:
 28 ואני

Deus praecipit Moyses ut reverentur ad decipiendum Paroh, qui inse-
 quatur eos.
 5 Paroh pertusus libertatis filiorum Isra-
 el, seducit populum suum, ut illos persequantur.

Consequente Paroh filios Israel clamant ad Deum, & querelas deferunt ad Moyses, qui ipsorum incolumitatem pro certo promittit eis.

17
 18
 19
 20
 21
 22
 23
 24
 25
 26
 27
 28
 29
 30
 31

17 ואני הנני מחזק את לב מצרים ויבאו אחריהם ואכבדו
 18 בפרעה ובכל חילו ברכבו ובפרשיו וידעו מצרים כי אני יהוה
 19 בהכבד בפרעה ברכבו ובפרשיו : ויסע מלאך האלהים
 20 החלק לפני מחנה ישראל וילך מאחריהם ויסע עמוד הענן
 21 כ מפניהם ועמד מאחריהם : ויבא בין מחנה מצרים ובין
 22 מחנה ישראל והיה הענן והחשך ויאר את הלילה ולא קרב
 23 זה אל זה כל הלילה : ויט משה את ידו על הים ויולך יהוה
 24 את הים ברוח קדים עזה כל הלילה וישם את הים לחרבה
 25 ויבקעו המים : ויבאו בני ישראל בתוך הים ביבשה והמים
 26 להם חומה מימנם ומשמאלם : וירדפו מצרים ויבאו
 27 אחריהם כל סוס פרעה ורכבו ופרשיו אל תוך הים :
 28 והיה באשמרת הבקר וישקף יהוה אל מחנה מצרים
 29 כה בעמוד אש וענן והם את מחנה מצרים : ויסר את אפן
 30 מרכבתו וינהגרו בכבדת ויאמר מצרים אנוסה
 31 מפני ישראל כי יהוה נלחם להם במצרים : פ
 32 ויאמר יהוה אל משה נטה את ידך על הים וישבו
 33 המים על מצרים על רכבו ועל פרשיו : ויט משה את
 34 ידו על הים וישב הים לפנות בקר לאיתנו ומצרים נסים
 35 לקראתו וינער יהוה את מצרים בתוך הים : וישבו
 36 המים ויכסו את הרכב ואת הפרשים לכל חיל פרעה
 37 הבאים אחריהם בים לא נשאר בהם עד אחד : ובני
 38 ישראל הלכו ביבשה בתוך הים והמים להם חמה
 39 מימנם ומשמאלם : וישע יהוה ביום ההוא את ישראל
 40 מיד מצרים וירא ישראל את מצרים מת על שפת
 41 הים : וירא ישראל את היר הגדלה אשר עשה יהוה
 42 במצרים ויראו העם את יהוה ויאמינו ביהוה ובמשה עבדו :
 פ

*Deus maris
 aquas divi-
 dit per Mo-
 seh ; & illas
 sicco pede
 transeunt.
 23 Paroh in-
 sequens eos
 cum omni
 exercitu
 mare ingre-
 ditur.*

*Moseh ex
 jussu Dei
 ipsum mare
 ad pristi-
 nam natu-
 ram rever-
 ti facit ; om-
 nesque Æ-
 gyptios
 aquis im-
 mergit.*

*Cap. XV.
 Moseh cele-*

אמר אז ישיר משה ובני ישראל את השירה הזאת ליהוה ויאמרו
 ח א א ח לאמר

290
 עמוד
 מ' 10

סוף אֲשִׁירָה לַיהוָה כִּי נָאָה נָאָה
 2 וּרְכַבּוּ רָמָה בַּיָּם : עוֹזְמוֹרֵת יְהוָה לִי
 לִישׁוּעָה זֶה אֱלֹהֵי וַאֲנֹרָהוּ אֱלֹהֵי
 3 אָבִי וְאֶרְמָנָהוּ : יְהוָה אִישׁ מִלְחָמָה יְהוָה
 4 שְׁמוֹ : מִרְכַּבַּת פְּרָעָה וַחֲלוֹ יְרָה בַּיָּם וּמִבְּחַר
 5 שְׁלֵשׁוֹ שְׁבַעוּ בַּיָּם סוּף : תִּהְיֶה יְכַסִּימוּ יָרְדוּ בְּמִצּוֹלֹת כְּמֹרֶה
 6 אָבִן : יְמִינָהּ יְרוּרָה נִאֲדָרֵי בִכְחַ יְמִינָהּ
 7 יְהוָה תִּרְעֵץ אוֹיֵב : וּבְרַב גְּאוּנָה תִּהְרַם
 8 קִמָּה : תִּשְׁלַח חֲרֹנְךָ יֹאכְלֵמוּ בְּקֶשׁ : וּבְרוּחַ
 9 אֶפְיָךְ נַעֲרַמְדִים : נִצְּמוּ כְּמוֹ נֶגֶד
 10 נֹלִים : קָפְאוּ תְהִמֵּת בַּלְבָּיִם : אָמַר
 11 אֹיֵב אֶרְדָּף אֲשִׁיג : אַחֲלַק שְׁלַל תִּמְלֵאמוּ
 12 נַפְשֵׁי : אֲדִיק חֲרָבִי תוֹרֵי שְׁמוֹ יָדֵי : גִּשְׁפֹּתֵי
 13 בְּרוּחְךָ כִּפְסֵמוֹיִם : צִלְלוּ כְּעוֹפְרֹת בְּמַיִם
 14 אֲדִירִים : מִי־כַמְכָה בְּאֵלֵם יְרוּרָה מִי
 15 כְּמַכָּה נֹאדָר בְּקֹדֶשׁ : נֹרָא תִהְלֹת עֲשֵׂה
 16 פִּלָּא : נְשִׁית יְמִינָהּ תִּבְלַעְמוּ אֲרָץ : נְחִית
 17 בְּחִסְדְּךָ עַם זִוְגָאֵלֶת : נִהְלַת בְּעוֹזְךָ אֶל־נֹוּה
 18 קֹדֶשׁךָ : שְׁמַעוּ עַמִּים רִנְנוּן חֵיל
 19 אַחֲזֵי שְׁבִי פְלִשְׁתִּי : אִזְ נִבְהִלוּ אֶל־פִּי טו
 20 אֲדוּם : אֵילֵי מוֹאָב יֹאחֲזוּ מוֹרְעֵד נִמְגוּ
 21 כָּל יֹשְׁבֵי כְנַעַן : תִּפְלַעַלְיָהֶם אִימָתָה 16
 22 וּפְחַר : בְּגִדְלָהּ רוּעַךְ יִדְמוּ כְּאָבִן עֵד
 23 יַעֲבֹר עִמָּךְ יְהוָה : עַד־יַעֲבֹר עִם־זוֹ
 24 קִנִּית : תִּבְאָמוּ וְתִשְׁעֵמוּ בְּהַר נַחֲלֹתֶךָ מְכוּן 17
 25 לְשִׁבְתֶּךָ פְּעֵלֶת יְהוָה : מִקְדָּשׁ אֲדָנִי כוֹנֵנוּ
 26 יָדִיךָ : יְהוָה יִמְלֹךְ לְעַלְמוֹעַד : כִּי 18
 27 בְּאֵסוֹס פְּרָעוֹהּ בְּרַכְבוֹ וּבְפִרְשֵׁי־בָיִם וַיִּשָׁב יְהוָה עֲלֵהֶם אֶת־מִי
 הִים

bre carmen
 compingit.
 in quo rem
 omnem
 comprehen-
 dit : ac
 simul cum
 eo omnes
 filii Israël
 Deum col-
 laudant.

הים ובני ישראל הלכו ביבשה בתוך הים

Miriam hortatur mulieres, ut laudent Deum.

כ ותקה מרים הנביאה אחורתי אהרן ארתי התקפמה ותצאן כל הנשים אחריה בתפים ובמחלות: ותען להם מרים שירו ליהוה כי גאה גאה סוס ורכבו המה

Populus in desertum egressus, non reperit aquas, nisi amaras; & obmurmuravit.

22 בים: ויסע משה את ישראל מים סוף ויצאו אל מדבר שור וילכו שלשת ימים במדבר ולא מצאו מים: ויבאו מרתה ולא יכלו לשתת מים ממרתה

25 Precibus Moseh: Deus exhibit illi remedium, quo aquae edulcescant.

24 מרים הם על כן קרא שמה מרה: וילגו העם על משה כה לאמר מה נשתת: ויצעק אל יהוה ויהוה יהוה עין וישלך אל המים ומתקו המים שם שם לו חק ונמשפט

27 Perveniunt in Elim locum amoenissimum.

26 ושם נסחו: ויאמר אם שמועת שמע לקול יהוה אל הך והישר בעיניו תעשה והאזנת למצותיו וישמרת כל חקיו כלה מחלה אשר שמתי במצרים לאנשים

Cap. XVI. Desertum Sin attingunt; & ciborum inopia pressi, conquerruntur adversus Moseh & Aharon.

27 עליך כי אני יהוה רפאך: ויבאו אילמח ושם שתים עשרה עינת מים ושבעים תמרים ויחננו

Deus revelat Moseh proprietatem alimenti, quod ipse erat

א ון שם על המים: ויסעו מאילם ויבאו כל עדרת בני ישראל אל מדבר סין אשר בין אילם ובין סין בחמשה עשר יום לחדש השני לצאתם מארץ מצרים: וילינו כל עדרת בני ישראל על

3 משה ועל אהרן במדבר: ויאמרו אלהם בני ישראל מיתן מותנו ביד יהוה בארץ מצרים בשבתנו על סר הבשר באכלנו לחם לשבע כי הוצאתם אתנו אל המדבר הזה להמית את כל הקהל הזה ברעב: ויאמר יהוה אל משה

4 הנני ממטיר לכם לחם מן השמים ויצא העם ולקטו דבר יום ביומו למען אנסנו הילך בתורת אס לא

ה והיה ביום הששי והכינו את אשר יביאו והיה משנה על

ח ב ה

6 על אשר ילקטו יום יום : ויאמר משה ואהרן
 אל כל בני ישראל ערב וידעתם כי יהוה הוציא
 אתכם מארץ מצרים : ובקרו וראיתם את כבוד
 יהוה בשמעו את תלנתיכם על יהוה ונחנו מה כי
 תלוננו על ינו : ויאמר משה בתת יהוה לכם
 בערב בשר לאכל ולחם בבקר ל שבע בשמע
 יהוה את תלנתיכם אשר אתם מליגם עליו ונחנו
 מה לא עלינו תלנתיכם כי על יהוה : ויאמר
 משה אל אהרן אמר אל כל עדת בני
 ישראל קרבו לפני יהוה כי שמע את תלנתיכם :
 והי כדבר אהרן אל כל עדת בני ישראל
 ויפנו אל המדבר והנה כבוד יהוה נראה בענן :
 וידבר יהוה אל משה לאמר : שמעתי את תלונת בני
 ישראל דבר אלהם לאמר בין הערבים תאכלו בשר
 ובבקר תשבועו לחם וידעתם כי אני יהוה אלהיכם :
 והי בערב ותעל השלו ותכס את המחנה ובבקר
 היתה שכבת הטל סביב למחנה : ותעל שכבת הטל
 והזנה על פני המדבר דק מחספס דק ככפור על
 הארץ : ויראו בני ישראל ויאמרו איש אל אחיו מן
 הוא כי לא ידעו מה הוא : ויאמר משה אלהים הוא
 הלחם אשר נתן יהוה לכם לאכלה : זה הדבר אשר
 צורה יהוה לקטו ממנו איש לפי אכלו עמר לגלגלת
 מספר נפשתיכם איש לאשר באהלו תקחו : ויעשו כן
 בני ישראל וילקטו המרבה והממעט : וימדו בעמר
 ולא העדיף המרבה והממעט לא החסיר איש לפי
 אכלו לקטו : ויאמר משה אלהים איש אל יותר ממנו
 בקר : ולא שמעו אל משה ויותרו אנשים ממנו כ

supeditaturus.

Moseh illud populo enarrat.

Dum Aharon populum animo confirmaret gloria Dei illis appareret.

Deus igitur immittit eis coturnices. Et Man.

Sancit eis leges, quomodo illa distribuent.

ער בקר וידם תזולעים ויבא שוקצף עליהם משה : פתח באהנת
 21 וילקטו אתו בבקר בבקר איש כפי אכלו וחס השמש
 22 ונמס : ויהי ביום הששי לקטו לחם משנה שני העמר
 23 לאחר ויבאו כל נשיאי העדה ויגידו למשה : ויאמר
 אלהים הוא אשר דבר יהוה שפתון שבת קדש ליהוה
 מחר את אשר תאפו אפוא את אשר תבשלוב שלו
 ואת כר הערף הניחו לכם למשמרת ער הבקר :
 24 ויניחו אתו ער הבקר כאשר צוה משה ולא הבאיש
 כה ורמה לא היתה בו : ויאמר משה אכלהו היום כיי
 26 שבת היום ליהוה היום לא תמצאהו בשרה : ששת
 27 ימים תלקטו וביום השביעי שבת לא יהיה בו : ויהי
 ביום השביעי יצאו מן העם ללקט ולא מצאו :
 28 ויאמר יהוה אל משה ער אנה מאנתם
 29 לשמר מצותי ותורתי : ראו כי יהוה נתן לכם השבת
 על כן הוא נתן לכם ביום הששי לחם יומים שבו איש
 ל תחתיו אל יצא איש ממקמו ביום השביעי : וישבתו
 31 העם ביום השביעי : ויקראו בית ישראל את שמו מן
 32 והוא כזרע גר לבן וטעמו כצפחת בדבש : ויאמר
 משה זה הדבר אשר צוה יהוה מלא העמר ממונו
 למשמרת לדורתכם למען יראו ארת הלחם אשר
 האכלתי אתכם במדבר בהוציא אתכם מארץ
 33 מצרים : ויאמר משה אל אהרן קח צנצנת אחת ותן
 שמה מלא העמר מן והנח אתו לפני יהוה למשמרת
 לדורתכם : כאשר צוה יהוה אל משה ויניחהו אהרן
 34 לה לפני העדת למשמרת : ובני ישראל אכלו את המן
 ארבעים שנה ערב באם אל ארץ נושבת את המן
 36 אכלו ערב באם אל קצה ארץ כנען : והעמר עשרית
 האמה הוא :

Duplum vero colligentibus in die sexta, & rationem de his reddentibus coram Moseh, exponit eis illud fieri propter diem Sabbathi; in eo enim nil de caelo descensurum.
 27 *Aliqui increduli egressi sunt die Sabbathi ad colligendum.*
 28 *Deus eos reprehendi jubet; & festum Sabbathi illis commendat.*
 31 *Deus precipit illis, ut ex eo mensuram impleant.*
 34 *Aharon reponit illud coram arca foederis.*
 35 *tempus durationis Man.*

ויסעו ח 3 ג ח

א ויסעו כל עדת בני ישראל ממדבר סיני למסעיהם ויב
 ב על פי יהוה ויהנו ברפידים ואין מים לשתת העם: וירב
 ג העם עם משה ויאמרו תנו לנו מים ונשתה ויאמר
 ד להם משה מה תריבון עמדי מה תנסון את יהוה:
 ה ויצמא שם העם למים וילן העם על משה ויאמר למר
 ו זה העליתנו ממצרים להמית אתנו ואת מקני
 ז בצמא: ויצעק משה אל יהוה לאמר מה אעשה לעם
 ח הזה עזוב מעט וסקלני: ויאמר יהוה אל משה עבר ה
 ט לפני העם וקה אתך מזקני ישראל ומטך אשר הכית
 י בו את הארקה בידך והלכת: הנני עמד לפניך שם
 יא על הצור בחרב והפית בצור ויצאו ממנו מים ושתה
 יב העם ויעש בן משה לעיני זקני ישראל: ויקרא שם
 יג המקום מסה ומריבה על דבי בני ישראל ועל נסתם
 יד את יהוה לאמר הישי יהוה בקרבנו אם אין:
 טו ויבא עמלק וילחם עם ישראל ברפידים: ויאמר משה
 טז אל יהושע בחר לנו אנשים וצא הלחם בעמלק מחר
 יז אנכי נצב על ראש הגבעה ומטה האלהים בידך: ויעש
 יח יהושע כאשר אמר לו משה להלחם בעמלק ומשה
 יט אהרן וחור עלו ראש הגבעה: והיה כאשר ירים משה
 כ ידו וגבר ישראל וכאשר יניח ידו וגבר עמלק: וידי
 כא משה כברים ויקחו אבן וישמו תחתיו וישב עליה
 כב ואהרן וחור תמכו בידיו מזה אחר ומזה אחר והי ידו
 כג אמונה עד בא השמש: ויחלש יהושע ארת עמלק
 כד ואת עמו לפי חרב:
 כה ויאמר יהוה אל משה כתב זאת זכרון בספר ושים
 כו באזני יהושע כרמחה אמחה את זכר עמלק מתחת
 כז השמים: ויבן משה מזבח ויקרא שמו יהוה נסי: ויאמר
 כח כר יד על כס יה מלחמה ליהוה בעמלק סדר דר:
 כט וישמע

Cap. XVII.
 Commo-
 rantibus in
 Rephidim
 iteru aqua
 deficient,
 & graviter
 adversus
 Moseh con-
 queruntur.
 Oranti Mo-
 seh inquit
 Deus, quod
 percutiat
 petram,
 quod aqua
 egredientur
 ex ea.
 Exit Ama-
 lech ad pu-
 gnandum
 cum Israel:
 & precibus
 Moseh su-
 peratur.
 Deus jubet
 hac scribi in
 memoriis,
 simulque
 perpetuum
 bellum in-
 dicit in
 Amalech.

א

א

Cap. XVIII
 Fethro so-
 cer Moſeh
 audiens
 portenta,
 qua Deus
 fecerat,
 Iſrael, ve-
 nit viſu-
 rus eum,
 & affert
 illi uxorem,
 & filios
 ejus.

Moſeh egre-
 ditur in
 occurſum
 ſoceri, cui
 narrat qua-
 cumque
 Deus pro-
 pter popu-
 lum opera-
 tus fuerat.

Fethro
 Deum lau-
 dat, eum-
 que om-
 nium en-
 tium ſupre-
 mum fate-
 tur.

Anima ad-
 vertit Fe-
 thro ma-
 gnum labo-
 rem Mo-
 ſeh in
 populi

אויק וישמע יתרו כהן מדין חתן משה את כל אשר עשה
 אלהים למשה ולישראל עמו כי הוציא יהוה את
 ישראל מצרים: ויקח יתרו חתן משה את צפרה
 אשת משה אחר שלוחיה: ואת שני בניה אשר שם
 האחד גרשם כי אמר גר הייתי בארץ נכריה: ושם
 האחר אליעזר כי אלהי אבי בעזרי ויצלני מחרב
 ה פרעה: ויבא יתרו חתן משה ובניו ואשתו אל משה
 אל המדבר אשר הוא חנה שם הר האלהים: ויאמר
 אל משה אני חתנך יתרו בן אליך ואשתך ושני
 בניה עמה: ויצא משה לקראת חתנו וישתחווי שק
 לו וישאלו איש לרעהו לשלום ויבאו האלה: ויספר
 משה לחתנו את כל אשר עשה יהוה לפרעה
 ולמצרים על אודת ישראל את כל התלאה אשר
 מצאתם בדרך ויצלם יהוה: ויחד יתרו על כל הטובה
 אשר עשה יהוה לישראל אשר הצילו מיד מצרים:
 ויאמר יתרו ברוך יהוה אשר הציל אתכם מיד מצרים
 ומיד פרעה אשר הציל את העם מתחת יד מצרים:
 עתה ידעתי כי גדול יהוה מכל האלהים כי בדבר
 אשר דרו עליהם: ויקח יתרו חתן משה עלה וזבחים
 לאלהים ויבא אהרן וכל זקני ישראל לאכל לחם
 עם חתן משה לפני האלהים: ויהי ממחרת וישב
 משה לשפט את העם ויעמד העם על משה מן
 הבקר עד הערב: וירא חתן משה את כל אשר הוא
 עשה לעם ויאמר מה הדבר הזה אשר אתה
 עשה לעם מדוע אתה יושב לבדך וכל העם יצב
 עליך מן הבקר עד ערב: ויאמר משה לחתנו כי יבא
 אלי

16 אלי העם לדרש אלהים: כִּי־יִהְיֶה לָהֶם דָּבָר בָּא אֵלַי

administra-
tione.

וְשִׁפְטֵתִי בֵּין אִישׁ וּבֵין רֵעֵהוּ וְהוֹדַרְעֵתִי אֶת־חֻקֵי הָאֱלֹהִים

17 וְאֶת־תּוֹרֹתַי: וַיֹּאמֶר חֲתָן מֹשֶׁה אֵלָיו לֹא־טוֹב הַדְּבָר

18 אֲשֶׁר אַתָּה עֹשֶׂה: נָכַל תִּכְלַגְם אַתָּה גַם־הָעַם הַזֶּה

אֲשֶׁר עִמָּךְ כִּי־כָבַד מִמֶּךָ הַדְּבָר לֹא־רָחוּב לַעֲשׂוֹהוּ

19 לְבָרֶךְ: עֵתָה שָׁמַע בְּקֹלִי אִיעֲצָךְ וַיְהִי אֱלֹהִים עִמָּךְ הִיָּה

Ietbro con-
sulit ipse
Moseh, ut
varias sibi
classes eli-
gat Magi-
stratum,
qui cum in
regendo po-
pulo suble-
vent.

אֶתְּךָ לְעַם מֹל הָאֱלֹהִים וְהִבֵּאת אֶתְּךָ אֶת־הַדְּבָרִים

אֶל־הָאֱלֹהִים: וְהוֹדַרְתָּ אֶתְּהֶם אֶת־הַחֻקִּים וְאֶת־כ

הַתּוֹרָה וְהוֹדַרְתָּ לָהֶם אֶת־הַדְּרָךְ יִלְכוּ בְּהוֹאֵת

21 הַמַּעֲשֵׂה אֲשֶׁר יַעֲשׂוּ: וְאַתָּה תַּחֲזֶה מִכָּל־הָעַם אֲנָשִׁי

חֵיל יִרְאִי אֱלֹהִים אֲנָשִׁי אִמַת שְׂנֵאִי בַצַּע וְשִׁמַת עֲלֵהֶם

שְׂרֵי אֱלֹפִים שְׂרֵי מֵאוֹת שְׂרֵי חֲמִשִּׁים וְשְׂרֵי עֶשְׂרֵת:

12 וְשִׁפְטוּ אֶת־הָעַם כְּכֹל־עֵת וְהָיָה כָל־הַדְּבָר הַגָּדוֹל

יָבִיאוּ אֵלָיְךָ וְכָל־הַדְּבָר הַקָּטָן יִשְׁפְטוּהֶם וְהִקַּל מֵעֲלֶיךָ

23 וְנִשְׂאוּ אֹתְךָ: אִם אֶת־הַדְּבָר הַזֶּה תַעֲשֶׂה וְצוּךְ אֱלֹהִים

וַיְכַלֵּת עִמָּךְ וְגַם כָּל־הָעַם הַזֶּה עַל־מִקְמוֹ יָבֹא בְשָׁלוֹם:

וַיִּשְׁמַע מֹשֶׁה לְקוֹל חֲתָנוּ וַיַּעַשׂ כָּל־אֲשֶׁר אָמַר: וַיִּבְחַר 24 כֹּהֵן

Moseh fece-
ri consilium
amplecti-
tur.

מִשֵּׁר אֲנָשִׁי חֵיל מִכָּל־יִשְׂרָאֵל וַיִּתֵּן אֹתָם רֵאשִׁים עַל־

הָעַם שְׂרֵי אֱלֹפִים שְׂרֵי מֵאוֹת שְׂרֵי חֲמִשִּׁים וְשְׂרֵי עֶשְׂרֵת:

26 וְשִׁפְטוּ אֶת־הָעַם כְּכֹל־עֵת אֶת־הַדְּבָר הַקָּטָן יִבְיֹאוּ

27 אֶל־מֹשֶׁה וְכָל־הַדְּבָר הַקָּטָן יִשְׁפְטוּהֶם: וַיִּשְׁלַח מֹשֶׁה

Illum in pa-
triam di-
mittit.

פ

את־חֲתָנוּ וַיִּלַּךְ לוֹ אֶל־אֶרֶצוֹ:

Cap. XIX.
Adventat
populus in
desertum
Sinai.

בְּחֹדֶשׁ הַשְּׁלִישִׁי לַצֵּאת בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם בְּיוֹם וַי

2 הזה באו מדבר סיני: ויסעו מרפידים ויבאו מדבר סיני

3 ויחנו במדבר ויחן שם ישראל נגד ההר: ומשה עלה

אל־הָאֱלֹהִים וַיִּקְרָא אֵלָיו יְהוָה מִן־הַהָר לֵאמֹר כֹּה

Deus vo-
cat Moseh,
per quem
intendit af-
sumere sibi
Israel in po-

4 תאמר לבית יעקב ותגיד לבני ישראל: אתם ראיתם

אֲשֶׁר עָשִׂיתִי לְמִצְרַיִם וְאֲשֶׁר אֶתְּכֶם עַל־כַּנְפֵי נְשָׂרִים

וּאֲבֵא

pulum sin-
gularem.

ה ואבא אתכם אל: ועתה אם שמוע תשמעו בקלי
 ושמרתם את בריתי והייתם לי סגלה מכל העמים כי
 6 לי כל הארץ: ואתם תהיו לי ממלכת כהנים וגוי קדוש
 7 אלה הדברים אשר תדבר אל בני ישראל: ויבא
 משה ויקרא לזקני העם וישם לפניהם את כל הדברים
 8 האלה אשר צוה יהוה: ויענו כל העם יחדו ואמרו
 כל אשר דבר יהוה נעשה וישב משה את דברי העם
 9 אל יהוה: ויאמר יהוה אל משה הנה אנכי בא אליך
 בעב הענן בעבור ישמע העם בדברי עמך וגם בך
 יאמינו לעולם ויגד משה את דברי העם אל יהוה:
 10 ויאמר יהוה אל משה לך אל העם וקדשתם היום
 ומחר וכבסו שמלתם: והיו נכנים ליום השלישי כי
 11 ביום השלישי ירד יהוה לעיני כל העם על הר סיני
 והגבלת את העם סביב לאמר השמרו לכם עלות
 12 בהר ונגע בקצהו כל הנגע בהר מות יומת: לא תגע
 13 בו יד כי סקול יסקל או ירה ירה אם כהמה אם איש
 14 לא יחיה במשך היבל המה יעלו בהר: וירד משה מן
 ההר אל העם ויקדש את העם וכבסו שמלתם:
 15 ויאמר אל העם היו נכנים לשלשת ימים אל תגשו
 16 אל אשה: ויהי ביום השלישי בהית הפקר ויהי קלת
 וברקים וענן כבד על ההר וקל שפר חזק מאד ויחרד
 17 כל העם אשר במחנה: ויוצא משה את העם לקראת
 18 האלהים מן המחנה ויתיצבו בתחת ההר: והר
 סיני עשן כלו מפני אשר ירד עליו יהוה באש ויעל
 19 עשנו כעשן הכבשן ויחרד כל ההר מאד: ויהי קול
 השפר הולך וחזק מאד משה ידבר והאלהים יענו
 כ בקול: וירד יהוה על הר סיני אל ראש ההר ויקרא
 21 יהוה למשה אל ראש ההר ויעל משה: ויאמר יהוה
 אל

Hac popu-
lus audiens
communi
consensu
accipiunt.

9 Deus pro-
mittit Mo-
seh, quod ei
in perpe-
tuum cre-
dent.

10 Fubet

Deus popu-
lum sancti-
ficari, ut le-
gem acci-
pian: si-
mulque pe-
culiaries

montis ter-
minos con-
stitui: sub
capitis poe-
na praci-
piens, ne-
quis, siue
homo, siue
animal

trāseat eos.

16 Tertiā
die tantus
fuit strepi-
tus, & clan-
gor, ut po-
pulus valde
pertimue-
rit.

17 Populus
ad radicem
montis stat.

אל

אל משה רד הער בעם פן יהרסו אל יהוה לראות
 ונפל ממנו רב: ²² וגם הכהנים הנגשים אל יהוה
 יתקדשו פן יפרץ בהם יהוה: ²³ ויאמר משה אל יהוה
 לא יוכל העם לעלת אל הר סיני כי אתה העדתה
 בנו לאמר הגבל את ההר וקדשתו: ²⁴ ויאמר אליו
 יהוה לך רד ועלית אתה ואהרן עמך והכהנים והעם
 אל יהרסו לעלת אל יהוה פן יפרץ בם: וירד משה כה
 אל העם ויאמר אלהם: ^א **וידבר אלהים כ**
 את כל הדברים האלה לאמר: ^ב **אנכי**
 יהוה אלהיך אשר הוצאתיך מארץ מצרים מבית
 עבדים: ³ לא יהיה לך אלהים אחרים על פני: ⁴ לא
 תעשה לך פסל וכל תמונה אשר בשמים ממעל
 ואשר בארץ מתחת ואשר במים מתחת לארץ:
 לא תשתחוה להסולא תעבדם כי אנכי יהוה אלהיך ה
 אל קנא פקר עון אבת על בנים על שלשים ועל
 רבעים לשנאי: ועשה חסד לאלפים לאהבי ולשמרי
 מצותי: ⁵ **לא תשא את שם יהוה**
 אלהיך לשוא כי לא ינקה יהוה את אשר ישא את
 שמו לשוא: ⁶
 זכור את יום השבת לקדשו: ⁷ ששת ימים תעבד
 ועשית כל מלאכתך: ⁸ ויום השביעי שבת ליהוה
 אלהיך לא תעשה כל מלאכה אתה ובנך ובתך
 עבדך ואמתך ובהמתך ובה אשר בשעריך: ⁹ כי
 ששת ימים עשה יהוה את השמים ואת הארץ את
 הים ואת כל אשר בם וינח ביום השביעי על פן
 ברך יהוה את יום השבת ויקדשהו: ¹⁰
 כבד את אביך ואת אמך למען יארכון
 ימך על האדמה אשר יהוה אלהיך נתן לך:
 לא

Cap. XX.
 Decem pra-
 cepta, quae
 Deus popu-
 lo suo dedit.
 2 Primum.
 Deus filius
 Israël com-
 mendat, ut
 se Deum
 agnoscant.
 4 Secun-
 dum. Ne
 idololatria
 peccatum
 commit-
 tant.
 7 Tertium.
 Ne assu-
 mant no-
 men Dei in-
 vanum.
 8 Quar-
 tum.
 Ut (abba-
 thum san-
 ctificant.
 12 Quin-
 tum. Ut ho-
 novent pa-
 trem &
 matrem.
 Sextum.
 Ne occi-
 dam.

כא

13 *Septimum. Ne adultarium committant.* לא תרצח: ס לא תנאף: ס
 14 *Octavum. Ne furentur.* לא תגנב: ס לא תענה: ס
 15 *Nonum. Ne in proximum falso testentur.* לא תחמד בית רעך: ס
 16 *Decimum. Ne bona aliena concupiscant.* לא תחמד אשר רעך ועבדו: ס
 17 *Populus hac horribili visione perterritus, rogat Mo- se, ut inter ipsos, & Deum intercedat.* ואמתו ושורו וחמרו וכל אשר לרעך: פ
 18 *Idololatria prohibitionem iterum commendat eis.* וכל העס ראים את הקולת ואת הלפידים ואת קול השפר ואת ההר עשן וירא העם וינעו ויעמדו מרחק: ס
 19 *Moseh exponit illis formam ara, in qua Deo oblaturi sunt sacrificia.* ויאמרו אל משה דבר אתה עמנו ונשמעה ואל ידבר עמנו אלהים פן נמות: ויאמר משה אל העם אל תיראו כי לבעבור נסות אתכם בא האלהים ובעבור תהיה יראתו על פניכם לבלתי תחטאו: ויעמד העם מרחק ומשה נגש אל הערפל אשר שם האלהים: ויאמר יהוה אל משה כה תאמר אל בני ישראל אתם ראיתם כי מן השמים דברתי כעמכם: לא תעשון אתי אלהי כסף ואלהי זהב לא תעשו לכם: מזבח אדמה תעשה ליוזבחת עליו את על תיקו ואת שלמיק את צאנך ואת בקרך בכל המקום אשר אזכיר את שמי אבוא אליך וברכתך: ואם מזבח אבנים תעשה לי לא תבנה אתהן גזית כי חרבך הנפת עליה ותחללה: ולא תעלה במעלת על מזבחי אשר לא תגלה ערותך עליו: ס

פ פ פ פ יח 18

כא ואלה המשפטים אשר תשים לפניהם: כי תקנה
 2 עבד עברי שש שנים יעבד ובשבעת יצא לחפשי
 3 חנם: אם בגפו יבא בגפו יצא אם בעל אשה הוי
 4 ויצאה אשתו עמו: אם אדניו יתן לו אשה וילדה לו
 בנים או בנות האשה וילדיה תהיה לאדניה והוא יצא
 בגפו

Cap. XXI.
 Deus con-
 dit leges po-
 pulo suo, ut
 illis instru-
 cti judicent
 se offic-
 ranti

בגפו : ואם אמר יאמר העבד אהבתי את אדני את ה
אשתי ואת בני לא אצא חפשי : והגישו אדניו אל
האלהים והגישו אל הרלת או אל המזוזה ורצע

quare ini-
tium sum
à seruo he-
brao.

אדניו את אדניו במרצעו עבדו לעלם : וכי
ימכר איש את בתו לאמה לא תצא כצאת העבדים :
אם רעה בעיני אדניה אשר לא יערה והפרה לעם

Modus, quo
licet patri
vendere fi-
liam suam.

וכי לא ימשל למכרה בכבוד כה : ואם לבנו יערנה
כמשפט הבנות יעשה לה : אם אחרת יקח לו
שארה כסותה וענתה לא יגרע : ואם שלש אלה
לא יעשה לה ויצאה חנם אין כסף : ס מכה

De eo, qui
sciens, vel
non, virum
necaverit,
aut percuf-
serit : &
quâ poenâ
puniatur.

איש ומת מות יומת : ואשר לא צדה והאלהים אנה
לידו ושמתו לך מקום אשר ינום שמה : ס
וכי יזד איש על רעהו להרגו בערמה מעם
מזבחי תקחנו למות : ס ומכה אביו ואמו

De eo, qui
sciens, vel
non, virum
necaverit,
aut percuf-
serit : &
quâ poenâ
puniatur.

מות יומת : ס וגנב איש ומכרו ונמצא בידו
מות יומת : ס ומקלל אביו ואמו מות
יומת : ס וכי יריבן אנשים והכה איש את
רעהו באבן או באגרף ולא ימות ונפל למשכב : אם
יקום והתהלך בחוץ על משענתו ונקה המכה רק

De eo, qui
servum su-
um percuf-
serit, &
mortuus
fuerit.

שבתו יתן ורפא ירפא : ס וכי יכה איש כ
ארת עבדו או את אמתו בשבט ומת תחת ידו נקם
ינקם : אך אם יום או יומים יעמד לא יקם כי כספו
הוא : ס וכי ינצו אנשים ונגפו אשה הררה

De eo, qui
servum su-
um percuf-
serit, &
mortuus
fuerit.

ויצאו לדיה ולא יהיה אסון ענוש יענוש באשר ישית
עליו בעל האשה ונתן בפללים : ואם אסון יהיה
ונתתה נפש תחת נפש : עין תחת עין שן תחת שן יד

De eo, qui
servo suo
oculum le-
sevit, aut

תחת יד רגל תחת רגל : כויה תחת כויה פצע תחת כה
פצע חבורה תחת חבורה : ס וכי יכה
איש

איש

בעיר

dentem ex-
sufferit. איש את עין עבדו או את עין אמתו ושחתה לחפשי
27 ישלחנה תחת עינו: ואם שן עבדו או שן אמתו יפיל
לחפשי ישלחנה תחת שנו: פ

De bove
sornupetā. וכי יגח שור את איש או את אשה ומת סקול יסקל
28 השור ולא יאכל את בשרו ובעל השור נקי: ואם שור
29 גנח הוא מתמל של שם והועד כבעליו ולא ישמרנו
והמית איש או אשה השור יסקל וגם בעליו ומת:
ל אם כפר וישת עליו ונתן פדיו נפשו ככל אשר ישת
30 עליו: או בניגח או בת יגח כמשפט הזה יעשה לו:
31 אם עבד יגח השור או אמה כסף של שים שקלים יתן
32 לאדניו והשור יסקל: ס

De eo, qui
puteum su-
um aper-
tum reli-
querit. וכי יפתח איש
בור או כי יכרה איש בור ולא יכסנו ונפל שמה שור
34 או חמור: בעל הבור ישלם כסף ישיב לבעליו והמת
לה יהיה לו: ס
Si bos ali-
cujus per-
cussit bo-
vem alte-
rius. וכי יגוף שור איש את שור
דעהו ומת ומכרו את השור החי וחצו את כספו וגם
36 את המת יחצו: או נודע כי שור גנח הוא מתמול
של שם ולא ישמרנו בעליו שלם שלם שור תחת
37 השור והמת יהיה לו: ס

De eo, qui
furatus
fuert bo-
vem, aut
arietem, &
jugulaverit
eum, aut
vendiderit
eum. כי יגנב איש
שור או שיה וטבח או מכרו חמשה בקר שלם תחת
כב השור וארבע צאן תחת השה: אם במחורת ימצא
הגנב והכה ומת אין לו דמים: אם זרחה השמש
עליו דמים לו שלם שלם אם אין לו ונמכר בגנבתו:
3 אם המצא תמצא בידו הגנבה משור עד חמור עד

Cap. XXII.
Aut vi-
vus depre-
hendatur
in manu
ejus. 4 שהחיים שנים שלם: ס כי יבער איש שדה
בשדה או כרם ושלח את בעירה ובער בשדה אחר מיטב
ה שדה ומיטב כרמו שלם: ס כי תצא
אש ומצאה קצים ונאכל גדיש או הקמה או השדה
6 שלם שלם המבער את הבערה: ס כי יחן

De eo, qui
in effossione
domus ap-
prehensus
fuert.

4 Si aliquis

יתן איש אל רעהו כסף או כלים לשמור ונגבמבית

pascens agrum suum, depaverit alienum.

7 האיש אם ימצא הגנב שלם שנים: אם לא ימצא

5 De eo, cuius ignis egressus fuerit, & aliquid de alieno agro absumpserit.

הגנב ונקרב בעל הבית אל האלהים אם לא שלח

8 ידו במלאכת רעהו: על כל דבר פשע על שור על

6 De eo, qui proximo suo dederit argentum, vel vasa ad custodiendum.

חמור על שיה על שלמה על כל אברה אשר יאמר

כיהוא זה עד האלהים ובא דבר שניהם אשר ישיען

9 אלהים שלם שנים לרעהו: אם כיהתן

9 De eo, qui aliquod animal ad custodiendum dederit.

10 איש אל רעהו חמור או שור או שיה וכל בהמה

11 לשמור ומת או נשבר או נשבה אין ראה: שבערת

יהוה תהיה בין שניהם אם לא שלח ידו במלאכת

12 רעהו ולקח בעליו ולא שלם: ואם גנב יגנב מעמו

13 De eo, qui commodato accipit vas aliquod, sive animal.

13 לא שלם: אם טרף טרף יבאהו עד הטרפה

14 וכי ישאל איש מעם רעהו ונשבר או מרת בעליו אין

15 עמו שלם שלם: אם בעליו עמו לא שלם אם שכיה

16 הוא בא בשכרו: וכי יפתה איש בתולה טו

17 אשר לא ארשה ושכב עמה מהר ימהרנה לו לאשה:

18 אם מאן מאן אבירה לתתה לו כסף ישקר כמהר

15 De eo, qui virginem seduxerit.

19 הבתולת: אם מכשפה לא תחיה: כל שכב עם

20 בהמה מות יומת: אם זבח לאלהים יחרס בלתי

21 ליהוה לברו: וגר לא תונה ולא תלחצנו כי גרים כ

17 Maleficam vivere, non sinere.

22 הייתם בארץ מצרים: כל אלמנה ויתום לא תענון:

23 אם ענה תענה אתו כי אם צעק יצעק אלי שמע

18 Cum animi mali non concubare.

24 אשמע צעקתו: וחרה אפי והרגתי אתכם בחרבו והיו

25 נשיכם אלמנות ובניכם יתמים:

19 Nemini prater Deum sacrificium offerre.

26 אם כסף תלוה ארת עמי את העני עמך לא תהיה

27 לו כנשה לא תשימון עליו נשך: אם חבל תחבלכה

28 שלמת רעד עד בא השמש תשיבנו לו: כיהוה

29 כסותה

grinum. 21 Nec viduam, aut pupillum affligere. 24 De eo, qui pecunias pauperi commodaverit.

27 Non maledicere iudici aut principi.

28 Non differre solutionem primitiaru. & decimarū.

30 Non comedere carnem in agro raptam.

Cap. XXIII

De mendacio in detrimentum proximi.

2 Quod sit integer in iudicando.

4 Quod inimici bovem errantem reducat; si autem viderit eum decumbentem, auxilietur ei.

6 Ne pervertatur in iudicio.

9 Peregrinum non affligere.

10 Quod agri anno septimo non excolantur.

12 Die septimo requiescere.

13 Quod de diis alienis nulla mentio fiat.

14 Quod quotannis tria festa celebrentur.

כסותה לברה הוא שמלתו לערו במה ישכב והיה כן יצעק אליו ושמעתי כי חנון אני:

אלהים לא תקלל וגו' ונשיא בעמך לא תאר

מלאך ורמעה לא תאחר בכור בניך תתן לי: כן

תעשה לשורך לצאנך שבעת ימים יהיה עם אמו ביום

ל השמיני תתנו לי: ואנשי קדשה היון ליובשר בשדה

טרפה לא תאכלו לכלב תשלכון אתו:

לא תשא שמע שוא אל תשת ירך עם רשע

להיות עד חמס: לא תהיה אחרי רבים לרעת ולא

תענה ערל רב לנשת אחרי רבים להשת: ודל לא

תהדר בריבו: כי תפגע שור איבך או

חמור תעה השב תשיבנו לו: כי תראה

חמור שנאך רבין תחרת משאו וחדלת מעזב לו עזב

תעזב עמו: לא תטה משפט איבך בריבו:

מדבר שקר תרחק ונקי וצדיק אל תהרג כי לא

אצדיק רשע: ושחר לא תקח כי השחר יעור פקחים

ויסלף דברי צדיקים: וגר לא תלחץ ואתם ידעתם

י ארץ נפש הגר כי גרים הייתם בארץ מצרים: ושש

שנים תזרע ארץ ארצה ואספת ארץ תבואתה:

והשביעת תשמטנה ונטשתה ואכלו אביני עמך

ויתרם תאכל חית השדה כן תעשה לכרמך לזיתך:

ששת ימים תעשה מעשיך וביום השביעי תשבת

למען ינוח שורך וחמורך וינפשכן אמתך והגר

ובכל אשר אמרתי אליכם תשמרו ושם אלהים

אחרים לא תזכירו לא ישמע על פיך: שלש רגלים

טו תחג לי בשנה: את חג המצות תשמר שבעת ימים

תאכל מצות כאשר צויתך למועד חרשה אביב כי

בו יצאת ממצרים ולא יראו פני ריקם: וחג הקציר

בכורי

כסותה
קמז ב'ק

27

28 29

אכנ

2

3

4

ה

6

7

8

9

י

11

12

13

14

טו

16

בכורי מעשיך אשר תזרע בשדה וחנו האסף בצאת
 17 השנה באספך את מעשיך מן השדה: שלש פעמים
 18 בשנה יראה כל זכורך אל פני האדן יהוה: לא
 תזבח על חמץ דם זבח ולא ילין חלב חגי עד בקר:
 19 ראשית בכורי אדמתך תביא בית יהוה אלהיך לא
 תבשל גדי בחלב אמו: פ

Ritus ad
 agnum
 paschalem
 pertinentes
 & primitia.

הנה אנכי שלח מלאך לפניך לשמרך בדרך ולהביאך ב
 21 אל המקום אשר הכנתי: השמר מפניו ושמע בקלו
 22 אל תמר בו כי לא ישא לפשעכם כי שמי בקרבו: כי
 אם שמוע תשמע בקלו ועשית כל אשר אדבר
 23 ואיבתו את איביך וצרתו את צרריך: כילך מלאכי
 לפניך והביאך אל האמרי והחיתי והפרזי והכנעני
 החוי והיבוס והכחתי: לא תשתחוה לאלהיהם
 ולא תעבדם ולא תעשה כמעשיהם כי הרסתהרסם
 ושברתשבר מצבתיהם: ועבדתם את יהוה אלהיכם כה
 וברך את לחמך ואת מימך והסרת מחלה מקרבך:
 26 לא תהירו משבלה ועקרה בארצה את
 27 מספר ימך אמלא: את אימתי אשלח לפניך והמתו
 את כל העם אשר תבא בהם ונתתי את כל איביך
 28 אליך ערף: ושלחתי את הצרעה לפניך וגרשה את
 החוי את הכנעני ואת החתי מלפניך: לא אנרשנו

Deus pro-
 mittit po-
 pulo suo
 Angelum
 qui eis ade-
 rit, donec
 ipsos in
 terram pro-
 missionis in-
 troducat.

29 מפניך בשנה אחרת פן תהיה הארץ שממה ורבה
 עליך חית השדה: מעט מעט אנרשנו מפניך עד אשר ל
 תפרה ונתלת את הארץ: ושתי את גבלך מים סוף
 31 ועדים פלשים וממדבר עד הנהר כי אתן בידכם
 את שבי הארץ וגרשתמו מפניך: לא תכרת להם
 32 ולא אלהיהם ברית: לא ישובו בארצך פן יחטאו אתך לי
 כי תעבד את אלהיהם כי יהיה לך למוקש:
 פ
 ואל

Ratio, ob
 quam Deus
 terra illius
 incolas non
 ita breviter
 extermina-
 turus erat.

6

Cap. XXIV
Deus in-
quit Moseh,
ascendat in
montem.
3 Moseh
agit cum
populo de
pacto Dei.

Sacrificio-
rum san-
guine illud
confirmat.

Deus pra-
cipit Moseh,
ascendat in
montem, ut
Legis tabu-
las det ei:
ubi qua-
draginta
diebus, &
quadragin-
ta noctibus
commora-
tur.

כד ואל משה אמר עלה אל יהוה אתה ואהרן נדב
ואביהוא ושבעים מזקני ישראל והשתחויתם מרחק :
2 ונגש משה לבדו אל יהוה והם לא יגשו והעם לא
3 יעלו עמו : ויבא משה ויספר לעם את כל דברי יהוה
ואת כל המשפטים ויען כל העם קול אחד ויאמרו
4 כל הדברים אשר דבר יהוה נעשה : ויכתב משה את
כל דברי יהוה וישכם בבקר ויבן מזבח תחת ההר
ושתיים עשרה מצבה לשנים עשר שבטי ישראל :
ה וישלח את נערי בני ישראל ויעלו עלת ויזכו זבחים
6 שלמים ליהוה פרים : ויקח משה חצי הדם וישם
7 באגנות וחצי הדם זרק על המזבח : ויקח ספר הברית
ויקרא באזני העם ויאמרו כל אשר דבר יהוה נעשה
8 ונשמע : ויקח משה את הדם ויזרק על העם ויאמר
הנה דם הברית אשר כרת יהוה עמכם על כל
9 הדברים האלה : ויעל משה ואהרן נדבב ואביהוא
10 ושבעים מזקני ישראל : ויראו את אלהי ישראל ותחת
רגליו כמעשה לבנת הספיר וכעצם השמים לטהר :
11 ואל אציל בני ישראל לא שלח ידו ויחזו את האלהים
12 ויאכלו וישתו : ויאמר יהוה אל משה עלה
אל ההר והיה שם ואתנחלך את לחת האבן
13 והתורה והמצוה אשר כתבתי להורתם : ויקם משה
14 והושע משרתו ויעל משה אל הר האלהים : ואל
הזקנים אמר שבו לנו בזה עד אשר נשוב אליכם
והנה אהרן וחור עמכם מי בעל דברים יגש אלהם :
16 17 ויעל משה אל ההר ויכס הענן את ההר : וישכן
כבוד יהוה על הר סיני ויכסהו הענן ששת ימים ויקרא
17 אל משה ביום השביעי מתוך הענן : ומראה כבוד
18 יהוה באש אכלת בר אש ההר לעיני בני ישראל : ויבא
משה א ט משה

מִשֶׁה בְּתוֹךְ הָעֵנָן וַיַּעַל אֶל־הָהָר וַיְהִי מִשְׁרָה בְּהָר אַרְבָּעִים יוֹם וְאַרְבָּעִים לַיְלָה:

פ פ פ יט 19

וַיִּדְבֹר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה לֵאמֹר: דְּבַר אֶל־בְּנֵי כֹהֵן
 2 יִשְׂרָאֵל וַיִּקְחוּ לִי תְרוּמָה מֵאֵת כָּל־אִישׁ אֲשֶׁר
 3 יִדְבְּנוּ לָבוֹתָם וַיִּקְחוּ אֶת־תְּרוּמַתִּי: וְזֹאת הַתְּרוּמָה אֲשֶׁר
 4 תִּקְחוּ מֵאֵתָם זֶהב וְכֹסֶפֶף וְנַחְשֵׁת: וְתִכְלַת וְאַרְגָּמָן
 5 וְתוֹלַעַת שָׁנִי וְשִׁשׁוּעִים: וְעֵרַת אֵילָם מֵאֲדָמִים וְעֵרַת ת
 6 הַחֲשִׁים וְעֵצֵי שִׁטִּים: שֶׁמֶן לִמָּאֵר בְּשִׁמִּים לְשֶׁמֶן
 7 הַמִּשְׁחָה וְלִקְטֹרֶת הַסַּמִּים: אֲבִנֵי־שֹהַם וְאֲבִנֵי־מִלֵּאִים
 8 לְאֹפֶד וְלַחֹשֶׁן: וְעִשׂוּ לִי מִקְדָּשׁ וְשִׁכְנַתִּי בְּתוֹכָם: כֹּכֹל
 9 אֲשֶׁר אֲנִי מֵרְאֶה אוֹתְךָ אֶת־תְּבִנְיַת הַמִּשְׁכָּן וְאֶת־
 10 תְּבִנְיַת כָּל־כֵּלָיו וְכֵן תַּעֲשׂוּ: ס וְעִשׂוּ אֲרוֹן עֲצֵי־
 11 שִׁטִּים אֲמֹתַיִם וְחָצֵי אַרְכּוֹ וְאִמְרָה וְחָצֵי רַחְבּוֹ וְאִמְרָה
 12 וְחָצֵי קָמָתוֹ: וְצִפִּיתָ אוֹתוֹ זָהָב טָהוֹר מִבֵּית וּמִחוּץ
 13 רִצְפָנוֹ וְעָשִׂיתָ עָלָיו זָר זָהָב סָבִיב: וַיִּצְקָה לוֹ אַרְבַּע
 14 טַבַּעֲתֵי זָהָב וְנָתַתְּהָ עַל־אַרְבַּע פְּעֻמָּתָיו וְשִׁתִּי טַבַּעֲתֵי
 15 עַל־צַלְעוֹ הָאֶחָת וְשִׁתִּי טַבַּעֲתֵי עַל־צַלְעוֹ הַשֵּׁנִית:
 16 וְעָשִׂיתָ בְּדֵי עֲצֵי שִׁטִּים וְצִפִּיתָ אוֹתָם זָהָב: וְהִבֵּאתָ אֶת־
 17 הַבָּדִים בְּטַבַּעֲתֵי עַל־צַלְעֵת הָאָרֶץ לְשֵׂאת אֶת־הָאָרֶץ
 18 בָּהֶם: בְּטַבַּעֲתֵי הָאָרֶץ יִהְיוּ הַבָּדִים לְאִסְרוֹ מִסָּנוֹ:
 19 וְנָתַתְּ אֶל־הָאָרֶץ אֶת־הָעֵדֻת אֲשֶׁר אֲתָן אֵלֶיךָ: וְעָשִׂיתָ
 20 כַּפָּרֶת זָהָב טָהוֹר אֲמֹתַיִם וְחָצֵי אַרְבָּה וְאִמְרָה וְחָצֵי
 21 רַחְבָּה: וְעָשִׂיתָ שְׁנַיִם כְּרֻבִים זָהָב מִקִּשְׁרָה תַעֲשֶׂה
 22 אֹתָם מִשְׁנֵי קְצוֹת הַכַּפָּרֶת: וְעָשִׂה כְּרוֹב אֶחָד מִקְצֵה
 23 מִזֶּה וּכְרוֹב אֶחָד מִקְצֵה מִזֶּה מִן־הַכַּפָּרֶת תַּעֲשׂוּ אוֹתֵם
 24 הַכְּרֻבִים עַל־שְׁנֵי קְצוֹתָיו: וְהָיוּ הַכְּרֻבִים פְּרָשֵׁי כְּנָפַיִם כ
 25 לְמַעַל

Cap. XXV.
 Deus petit
 à populo
 sponta-
 neam obla-
 tionem, ut
 sibi taber-
 naculum
 consti-
 tuant.
 3 Assignat
 eis genera,
 que obla-
 turi sunt.

Arca testi-
 monii; ma-
 gnitudo, &
 forma ejus.

Quod in
 illa ponatur
 testimo-
 nium, &
 propitia-
 torium.
 18 Duo
 Cherubim,
 & eorum
 figura.

למעלה סככים בכנפיהם על הכפרת ופניהם איש
 אל אחיו אל הכפרת יהיו פני הכרבים : ונתת ארז
 הכפרת על הארון למעלה ואל הארון תתן ארז
 הערת אשר אתן אליך : ונוערתי לך שם ודברתי אתך
 מעל הכפרת מבין שני הכרבים אשר על ארון הערת
 את כל אשר אצוה אותך אל בני ישראל : פ
 ועשית שלחן עצי שטים אמתים ארכו ואמה רחבו
 ואמה וחצי קמתו : וצפית אתו זהב טהור ועשית לו
 כה זר זהב סביב : ועשית לו מסגרת טפח סביב ועשית
 זר זהב למסגרתו סביב : ועשית לו ארבע טבעת זהב
 ונתת את הטבעות על ארבע הפאת אשר לארבע
 רגליו : לעמט המסגרת תהיון הטבעת לבתים לבדים
 לשאת את השלחן : ועשית את הבדים עצי שטים
 וצפית אתם זהב ונשאבם את השלחן : ועשית
 קערותיו וכפתיו וקשותיו ומנקיתיו אשר יסך בהן זהב
 לטהור תעשה אתם : ונתת על השלחן לחם פנים
 לפני תמיד :

*Quod in-
 ter illos
 verbum
 Dei com-
 munican-
 dum erat
 Moseh.
 23 Mensa
 in qua con-
 stituendi
 erant duo
 panum or-
 dines, &
 vasa ad
 illam perti-
 nentia.*

ועשית מנורת זהב טהור מקשה תיעשה המנורה
 ירכה וקנה גביעה כפתריה ופרחיה ממנרה יהיו :
 וששה קנים יצאים מצדיה שלשה קני מנרה מצדה
 האחד ושלושה קני מנרה מצדה השני : שלשה גבעים
 משקדים בבקנה האחד כפתר ופרח ושלשה גבעים
 משקדים בבקנה האחר כפתר ופרח כן לששת הקנים
 היצאים מן המנרה : ובמנרה ארבעה גביעים משקדים
 לה כפתריה ופרחיה : וכפתר תחת שני הקנים ממנרה
 וכפתר תחת שני הקנים ממנרה וכפתר תחת שני
 הקנים ממנרה לששת הקנים היצאים מן המנרה :
 כפתריהם וקנתם ממנרה יהיו כלה מקשה אחת זהב

*Candela-
 brum, &
 ejus figura,
 cum vasis,
 & instru-
 mentis, qua
 ad illud
 pertinent.*

טהור I 2 ב ט

37 טהור: ועשית את נדתיה שבועה והעלה את-
38 נדתיה והאיר על עבר פניה: ומלקחיה ומחתתיה
39 זהב טהור: כפר זהב טהור יעשה אתה את כל-
הכלים האלה: וראה ועשה בתבניתם אשר אתה מ-

מראה בהר: ואת המשכן תעשה כן

Cap. xxvi.
Forma cor-
tinarum
tabernacu-
li: & qui-
bus generi-
bus, & ma-
gnitudine
constare,
deberent.

עשר יריעת שש משור ותכלת וארגמן ותלעת שני
כרבים מעשה חשב תעשה אתם: ארך היריעה
האחת שמנה ועשרים באמה ורחב ארבע באמה
היריעה האחרת מדה אחת לכל היריעת: חמש
היריעת תהיין חברת אשה אל אחתה וחמש יריעת
חברת אשה אל אחתה: ועשית ללאות תכלת על
שפת היריעה האחרת מקצה בחברת וכן תעשה
בשפת היריעה הקיצונה במחברת השנית: חמשים ה
ללאות תעשה ביריעה האחת וחמשים ללאות תעשה
בקצה היריעה אשר במחברת השנית מקבילת
הללאות אשה אל אחתה: ועשית חמשים קרסי
זהב וחברת את היריעת אשה אל אחתה בקרסים
והיה המשכן אחד: ועשית יריעת עזים לאהל על-
המשכן עשתי עשרה יריעת תעשה אתם: ארך
היריעה האחת שלשים באמה ורחב ארבע באמה
היריעה האחרת מדה אחת לעשתי עשרה יריעת:
וחברת את חמש היריעת לבד ואת שש היריעת
לבד וכפלת את היריעה הששית אל מול פני האהל:
ועשית חמשים ללאות על שפת היריעה האחת
הקיצונה בחברת וחמשים ללאות על שפת היריעה
החברת השנית: ועשית קרסי נחשת חמשים והבאת
את הקרסים בלאות וחברת את האהל והיה אחד:
וסרח הערף ביריעת האהל חצי היריעה הערפת

Alia corti-
na (seu ve-
lamenta) in
tentorium
super taber-
naculum.

תסרה

13 תסרר על אחרי המשכן : והאמה מזה והאמה מזה
 בערף בארך יריעת האהל יהיה סרוח על צדי המשכן
 14 מזה ומזה לכסתו : ועשית מכסה לאהל ערת אילם
 מאדמים ומכסה ערת תחשים מלמעלה : פ

*Tabularum
 structura,
 earumque
 mensura, &
 usus; atque
 bases ar-
 gentea.*

16 10 ועשית את הקרשים למשכן עצי שטים עמרים : עשר
 אמורת ארך הקרש ואמה וחצי האמה רחב הקרש
 17 האחד : שתי ידות לקרש האחד משלכת אשה אל
 18 אחתה בן תעשה לכל קרשי המשכן : ועשית את
 הקרשים למשכן עשרים קרש לפאת נגבה תימנה :
 19 וארבעים אדני כסף תעשה תחת עשרים הקרש שני
 אדנים תחת הקרש האחד לשתי ידתיו ושני אדנים
 כ תחת הקרש האחד לשתי ידתיו : ולצלע המשכן
 21 השנית לפאת צפון עשרים קרש : וארבעים אדנים
 כסף שני אדנים תחת הקרש האחד ושני אדנים תחת
 22 הקרש האחד : ולירכתי המשכן ימה תעשה
 23 ששה קרשים : ושני קרשים תעשה למקצעת
 24 המשכן בירכתים : ויהיו רואם מלמטה ויהיו
 יהיו תמים על ראשו אל הטבעת האחת
 כה בן יהיה לשניהם לשני המקצעת יהיו : והיו שמנה
 קרשים ואדניהם כסף ששה עשר אדנים שני אדנים
 תחת הקרש האחד ושני אדנים תחת הקרש האחד :
 26 ועשית בריחם עצי שטים חמשה לקרשי צלע המשכן
 27 האחד : וחמשה בריחם לקרשי צלע המשכן השנית
 וחמשה בריחם לקרשי צלע המשכן לירכתים ימה :
 28 והבריח התיכן בתוך הקרשים מברח מן הקצה אל
 29 הקצה : ואת הקרשים תצפה זהב ואת טבעתיהם
 תעשה זהב בתיס לבריחם וצפית את הבריחם זהב :
 ל והקמת את המשכן כמשפטו אשר הראית בהר :
 ועשית

1 3 1 10

31 וְעָשִׂיתָ פָּרְכָת תְּכֵלֶת וְאֲרָגְמָן וְתוֹלַעַת
 שְׁנֵי וְשֵׁשׁ מִשּׁוֹר מַעֲשֶׂה חֹשֶׁב יַעֲשֶׂה אֹתָהּ כְּרֻכִים :
 32 וְנָתַתָּה אֹתָהּ עַל-אַרְבְּעָה עֲמֻדֵי שֹׁטִים מְצֻפִים זָהָב
 33 וְיִהְיֶה זָהָב עַל-אַרְבְּעָה אֲדָנֵי כֶסֶף: וְנָתַתָּה אֶת-הַפָּרְכָת
 תַּחַת הַקְּרָסִים וְהִבֵּאתָ שָׁמָּה מִבֵּית לַפָּרְכָת אֶת אֲרוֹן
 הָעֵדוּת וְהִבְדִּילָהּ רַפְּרֻכָת לְכֶם בֵּין הַקֹּדֶשׁ שׁוֹבֵין קֹדֶשׁ
 34 הַקֹּדֶשִׁים: וְנָתַתָּה אֶת-הַכֹּפֶרֶת עַל אֲרוֹן הָעֵדוּת בְּקֹדֶשׁ
 הַקֹּדֶשִׁים: וְשִׁמְתָה אֶת-הַשְּׁלֹחַן מִחוּץ לַפָּרְכָת וְאֶת-לֶחֶם
 הַמִּנְחָה נֹכַח הַשְּׁלֹחַן עַל צִלְעֵי הַמִּשְׁכָּן תִּימְנָה וְהַשְּׁלֹחַן
 36 תָּתִין עַל-צִלְעֵי צָפוֹן: וְעָשִׂיתָ מִסַּךְ לַפֶּתַח הָאֹהֶל תְּכֵלֶת
 וְאֲרָגְמָן וְתוֹלַעַת שְׁנֵי וְשֵׁשׁ מִשּׁוֹר מַעֲשֶׂה רֻקָּם :
 37 וְעָשִׂיתָ לְמִסַּךְ חֲמֹשֶׁה עֲמֻדֵי שֹׁטִים וְצִפִּיתָ אֹתָם זָהָב
 וְיִהְיֶה זָהָב וְיִצְקַת לָהֶם חֲמֹשֶׁה אֲדָנֵי נְחֹשֶׁת :

*Velum, quod
 divisurum
 erat inter
 Sanctum,
 & San-
 ctum san-
 ctiorum.*

*Locus, in
 quo cande-
 labrum, &
 mensa col-
 locanda
 erant.*

1 וְעָשִׂיתָ אֶת-הַמִּזְבֵּחַ עֲצֵי שֹׁטִים חֲמֹשׁ כֹּז
 אֲמֹרֶת אֲרָךְ וְחֹמֶשׁ אֲמֹרֶת רֹחַב רְבֹוע יִהְיֶה הַמִּזְבֵּחַ
 2 וְשֵׁשׁ אֲמֹת קָמְתוּ: וְעָשִׂיתָ קַרְנֹתָיו עַל אַרְבַּע פְּנֵיתָיו
 3 מִמְּנוֹת הַהֵיזֵן קַרְנֹתָיו וְצִפִּיתָ אֹתוֹ נְחֹשֶׁת: וְעָשִׂיתָ סִירְתָיו
 לְרִשְׁנוֹ וְיַעֲיֹ וּמִזְרְקָתָיו וּמוֹלַגְתָיו וּמַחְתָּתָיו לְכָל-כֵּלָיו
 4 תַּעֲשֶׂה נְחֹשֶׁת: וְעָשִׂיתָ לוֹ מִכְבָּר מַעֲשֶׂה רִשֵׁת נְחֹשֶׁת
 5 וְעָשִׂיתָ עַל-הַרִשֵׁת אַרְבַּע טַבַּעֲתֵי נְחֹשֶׁת עַל אַרְבַּע
 6 קְצוֹתָיו: וְנָתַתָּה אֹתָהּ תַּחַת כְּרֻכְבֵי הַמִּזְבֵּחַ מִלְמַטָּה
 7 וְהִיתָה הַרִשֵׁת עַד חֲצֵי הַמִּזְבֵּחַ: וְעָשִׂיתָ בָדִים לְמִזְבֵּחַ
 8 בָּדֵי עֲצֵי שֹׁטִים וְצִפִּיתָ אֹתָם נְחֹשֶׁת: וְהוֹבֵאתָ אֶת-בָּדָיו
 9 בְּטַבַּעֲתֵי וְהָיוּ הַבָּדִים עַל-שְׁתֵּי צִלְעֵי הַמִּזְבֵּחַ בְּשֵׂאת
 10 אֹתוֹ: נִכּוֹב לַחַת תַּעֲשֶׂה אֹתוֹ כַּאֲשֶׁר הִרְאִיתִי אֹתְךָ
 11 בְּהַר כִּי יַעֲשֶׂה:

*Cap. xxvii.
 Ara sacri-
 feriorum
 cum omni-
 bus vasis,
 & instru-
 mentis, quae
 ad illam
 spectant.*

12 וְעָשִׂיתָ אֶת-חֲצֵר
 הַמִּשְׁכָּן לַפָּאֵת נֹגֵב תִּימְנָה קַלְעִים לְחֲצֵר שֵׁשׁ מִשּׁוֹר
 13 מֵאֵרָה בְּאֵמָה אֲרָךְ לַפָּאֵה הָאֶחָת: וְעֲמֻדָיו עֲשִׂירִים
 14 וְאֲדָנֵיהֶם

*Atrium
 tabernacu-
 li, mensura
 & omnia
 instrumen-
 ta ejus.*

11
 12
 13
 14
 15
 16
 17
 18
 19
 20
 21
 22
 23
 24
 25
 26
 27
 28
 29
 30
 31
 32
 33
 34
 35
 36
 37

כז

וארניהם עשרים נחשת ווי העמדים וחשקיהם כסף :
 11 וכן לפאת צפון בארך קלעים מאה ארך ועמרו ועמרו ק
 עשרים וארניהם עשרים נחשת ווי העמדים וחשקיהם
 12 כסף : ורחב החצר לפאת ים קלעים חמשים אמה
 13 עמריהם עשרה וארניהם עשרה : ורחב החצר לפאת
 14 קדמה מזרחה חמשים אמה : וחמש עשרה אמה
 קלעים לכתף עמריהם שלשה וארניהם שלשה :
 15 ולכתף השנית חמש עשרה קלעים עמריהם שלשה
 16 וארניהם שלשה : ולשער החצר מסקי עשרים
 אמה תכלת וארגמן ותולעת שני ושש משור
 17 מעשה רקס עמריהם ארבעה וארניהם ארבעה : כל
 עמודי החצר סביב מחשקים כסף ווייהם כסף וארניהם
 18 נחשת : ארך החצר מאה באמה ורחבי חמשים
 נחמשים וקמה חמש אמורת שש משור וארניהם
 19 נחשת : לכל כלי המשכן בכל עבודתו וכלי תרתו
 וכלי תרת החצר נחשת :
 20 **ס ס ס כ**

Velum ad
 porticum
 at rii.

Deus jubet
 à populo
 exposci
 oleum, quod
 ardeat in
 candelabra,
 cujus lo-
 cum affi-
 gnat.
 Cap. xxviii
 Deus jubet
 Aharon, &
 filios ejus
 ministros
 sibi consti-
 tui.

Summi sa-
 cerdotis ve-
 stiment a.

3 ואתה תצוה את בני ישראל ויקחו אליך
 21 שמן זית זך כתית למאור להעלת נר תמיד : באהל
 מועד מחויץ לפרכת אשר על הערת יערך אתו
 אהרן ובניו מערב עד בקר לפני יהוה חקת עולם
 22 לדדתם מאת בני ישראל : **ס** ואתה
 הקרב אליך את אהרן אחיך ואת בניו אתו מתוך
 בני ישראל לכהננו לוי אהרן נדב ואביהוא אלעזר
 23 ואיתמר בני אהרן : ועשית בנדי קדש לאהרן
 24 אחיך לכבוד ולתפארת : ואתה תדבר אל כל
 חכמי לב אשר מלאתיו רוח חכמה ועשו את
 25 בנדי אהרן לקדשו לכהננו לוי : ואלה הבגדים
 אשר יעשו השן ואפור ומעיל וכתנת תשבץ מצנפת
 26 **ט ד 4 I** ואבנט

ואבנט ועשו בגדי קדש לאהרן ואהרן ולבני
לכהנור לי : והם יקחו ארת הזהב וארת ה
התכלת וארת הארגמן וארת תולעת השני וארת
השש :

פ

ועשו ארת האפוד זהב תכלת וארגמן תולעת שני
ושש משור מעשה חשב : שתי כתפת חכרת יהיה
לו אל שני קצותיו וחבר : וחשב אפרתו אשר
עליו כמעשהו ממנו יהיה זהב תכלת וארגמן ותולעת

*Ephod, seu
superhume-
ralis con-
textura.*

שני ושש משור : ולקחת את שתי אבני שהם ופתחת
עליהם שמות בני ישראל : ששה משמתם על
האבן האחת ואת שמות הששה הנותרים על האבן
השנית כתולדתם : מעשה חרש אבן פתוחי חתם
תפתח את שתי האבנים על שמת בני ישראל
מסברת משבצות זהב תעשה אתם : ושמת ארת
שתי האבנים על כתפת האפוד אבני זכרון לבני
ישראל ונשא אהרן את שמותם לפני יהוה על
שתי כתפיו לזכרון : ועשית משבצת
זהב : ושתי שרשרת זהב טהור מגבלת תעשה אתם
מעשה עברת ונתתה ארת שרשרת העבתת על
המשבצת : ועשית חשן משפט מעשה טו
חשב כמעשה אפוד העשנו זהב תכלת וארגמן
ותולעת שני ושש משור תעשה אתו : רבוע יהיה
כפול זרת ארכו וזרת רחבו : ומלאת בו מלאת אבן
ארבעה טורים אבן טור אדם פטרה וכרקת הטור
האחד : והטור השני נפק ספיר ויהלם :
והטור השלישי לשם שבו ואחלמה : והטור
הרביעי תרשיש ושהם וישפה משבצים זהב
יהיו במלואתם : והאבנים רתהיין על שמות בני
ישראל

*Duo lapi-
des Ony-
chini, in
quibus
duodecim
tribuum
nomina in-
sculpta
erant.*

*Pectoralis
structura
cum duo-
decim lapi-
dibus, in
quibus
duodecim
tribuum
nomina in-
cidenda
erant.*

שתי כתפיו לזכרון : ועשית משבצת
זהב : ושתי שרשרת זהב טהור מגבלת תעשה אתם
מעשה עברת ונתתה ארת שרשרת העבתת על
המשבצת : ועשית חשן משפט מעשה טו
חשב כמעשה אפוד העשנו זהב תכלת וארגמן
ותולעת שני ושש משור תעשה אתו : רבוע יהיה
כפול זרת ארכו וזרת רחבו : ומלאת בו מלאת אבן
ארבעה טורים אבן טור אדם פטרה וכרקת הטור
האחד : והטור השני נפק ספיר ויהלם :
והטור השלישי לשם שבו ואחלמה : והטור
הרביעי תרשיש ושהם וישפה משבצים זהב
יהיו במלואתם : והאבנים רתהיין על שמות בני
ישראל

ועשית חשן משפט מעשה טו
חשב כמעשה אפוד העשנו זהב תכלת וארגמן
ותולעת שני ושש משור תעשה אתו : רבוע יהיה
כפול זרת ארכו וזרת רחבו : ומלאת בו מלאת אבן
ארבעה טורים אבן טור אדם פטרה וכרקת הטור
האחד : והטור השני נפק ספיר ויהלם :
והטור השלישי לשם שבו ואחלמה : והטור
הרביעי תרשיש ושהם וישפה משבצים זהב
יהיו במלואתם : והאבנים רתהיין על שמות בני
ישראל

ועשית חשן משפט מעשה טו
חשב כמעשה אפוד העשנו זהב תכלת וארגמן
ותולעת שני ושש משור תעשה אתו : רבוע יהיה
כפול זרת ארכו וזרת רחבו : ומלאת בו מלאת אבן
ארבעה טורים אבן טור אדם פטרה וכרקת הטור
האחד : והטור השני נפק ספיר ויהלם :
והטור השלישי לשם שבו ואחלמה : והטור
הרביעי תרשיש ושהם וישפה משבצים זהב
יהיו במלואתם : והאבנים רתהיין על שמות בני
ישראל

ועשית חשן משפט מעשה טו
חשב כמעשה אפוד העשנו זהב תכלת וארגמן
ותולעת שני ושש משור תעשה אתו : רבוע יהיה
כפול זרת ארכו וזרת רחבו : ומלאת בו מלאת אבן
ארבעה טורים אבן טור אדם פטרה וכרקת הטור
האחד : והטור השני נפק ספיר ויהלם :
והטור השלישי לשם שבו ואחלמה : והטור
הרביעי תרשיש ושהם וישפה משבצים זהב
יהיו במלואתם : והאבנים רתהיין על שמות בני
ישראל

ועשית חשן משפט מעשה טו
חשב כמעשה אפוד העשנו זהב תכלת וארגמן
ותולעת שני ושש משור תעשה אתו : רבוע יהיה
כפול זרת ארכו וזרת רחבו : ומלאת בו מלאת אבן
ארבעה טורים אבן טור אדם פטרה וכרקת הטור
האחד : והטור השני נפק ספיר ויהלם :
והטור השלישי לשם שבו ואחלמה : והטור
הרביעי תרשיש ושהם וישפה משבצים זהב
יהיו במלואתם : והאבנים רתהיין על שמות בני
ישראל

ועשית חשן משפט מעשה טו
חשב כמעשה אפוד העשנו זהב תכלת וארגמן
ותולעת שני ושש משור תעשה אתו : רבוע יהיה
כפול זרת ארכו וזרת רחבו : ומלאת בו מלאת אבן
ארבעה טורים אבן טור אדם פטרה וכרקת הטור
האחד : והטור השני נפק ספיר ויהלם :
והטור השלישי לשם שבו ואחלמה : והטור
הרביעי תרשיש ושהם וישפה משבצים זהב
יהיו במלואתם : והאבנים רתהיין על שמות בני
ישראל

ועשית חשן משפט מעשה טו
חשב כמעשה אפוד העשנו זהב תכלת וארגמן
ותולעת שני ושש משור תעשה אתו : רבוע יהיה
כפול זרת ארכו וזרת רחבו : ומלאת בו מלאת אבן
ארבעה טורים אבן טור אדם פטרה וכרקת הטור
האחד : והטור השני נפק ספיר ויהלם :
והטור השלישי לשם שבו ואחלמה : והטור
הרביעי תרשיש ושהם וישפה משבצים זהב
יהיו במלואתם : והאבנים רתהיין על שמות בני
ישראל

ועשית חשן משפט מעשה טו
חשב כמעשה אפוד העשנו זהב תכלת וארגמן
ותולעת שני ושש משור תעשה אתו : רבוע יהיה
כפול זרת ארכו וזרת רחבו : ומלאת בו מלאת אבן
ארבעה טורים אבן טור אדם פטרה וכרקת הטור
האחד : והטור השני נפק ספיר ויהלם :
והטור השלישי לשם שבו ואחלמה : והטור
הרביעי תרשיש ושהם וישפה משבצים זהב
יהיו במלואתם : והאבנים רתהיין על שמות בני
ישראל

ישראל שתיים עשרה על שמתם פתוחי חותם איש
 על שמו תהיין לשני עשר שבט: ועשית על החשן
 שרשת גבלת מעשה עבת זהב טהור: ועשית על
 החשן שתי טבעות זהב ונתת את שתי הטבעות על
 שני קצות החשן: ונתתה את שתי עבתת הזהב על
 כה שתי הטבעת אל קצות החשן: ואת שתי קצות שתי
 העבתת תתן על שתי המשבצות ונתתה על
 כתפות האפוד אל מול פניו: ועשית שתי טבעות
 זהב ושמת אתם על שני קצות החשן על שפתו
 אשר אל עבר האפוד ביתה: ועשית שתי טבעות
 זהב ונתתה אתם על שתי כתפות האפוד מלמטה
 ממול פניו לעמת מחברתו ממעל לחשב האפוד:
 וירכסו ארת החשן מטבעתו אל טבעת האפוד
 כפתיר תכלת להיות על חשב האפוד ולא יזח
 החשן מעל האפוד: ונשא אהרן את שמות בני
 ישראל בחשן המשפט על לבו בבאו אל הקדש
 לזכרון לפני יהוה תמיד: ונתת אל חשן המשפט
 את האורים ואת התמים והיו על לב אהרן בבאו
 לפני יהוה ונשא אהרן את משפט בני ישראל על
 לבו לפני יהוה תמיד: ועשית את
 מעיל האפוד כליל תכלת: והיה פיראשו בתוכו
 שפה יהיה לפיו סביב מעשה ארג כפי תחרת יהיה
 לו לאיקרע: ועשית על שוליו רמני תכלת וארגמן
 ותולעת שני על שוליו סביב ופעמני זהב בתוכם
 פפעמני זהב ורמון פעמני זהב ורמון על שולי
 לה המעיל סביב: והיה על אהרן לשרת ונשמע קולו
 בבאו אל הקדש לפני יהוה ובצאתו ולא ימות:

מטבעתו ק

Urim & Thummim.

Pallium ipsius ephod, seu superhumeralis cum malis granatis, & tintinnabulis.

Lamine sacerdotales opus.

ועשית ציין זהב טהור ופתחת עליו פתוח חתם

37 חתם קדש ליהוה: ושמת אתו על פתיל תכלת והיה
 38 על המצנפת אל מול פני המצנפת יהיה: והיה על-
 מצח אהרן ונשא אהרן את עון הקדשים אשר יקדישו
 בני ישראל לכל מתנת קדשיהם והיה על מצחו
 39 תמיד לרצון להם לפני יהוה: ושבעת הכתנת שש
 ועשית מצנפת ששואכנט תעשה מעשה רקם:
 ולבני אהרן תעשה כתנת ועשית להם אבנטים מ
 41 ומגבעות תעשה להם לכבוד ולתפארת: והלבשת
 אתם את אהרן אחיק וארת בניו אתו ומשחת אתם
 42 ומלא את אתידם וקרשת אתם וכנהנו לי: ועשה להם
 מכנסים בד לכסורת בשר ערוה ממתנים ועד ריכים
 יהיו: והיו על אהרן ועל בניו בבאם אל אהל מועד
 או בגשתם אל המזבח לשרת בקדש ולא יראו עון

Caterorum sacerdotum vestimenta.

כט ומתו חקת עולם לו ולזרעו אחריו: וזה
 הדבר אשר תעשה להם לקדש אתם לכהן לילקח
 פר אחד בן בקר ואילם שנים תמימם: ולחם מצות
 וחלת מצת בלולת בשמן ורקיקי מצות משחים בשמן
 סלת חטים תעשה אתם: ונתת אותם על סל אחד
 4 והקרבת אתם בסל ואת הפר ואת שני האילם: ואת
 אהרן ואת בניו תקריב אל פתח אהל מועד ורחצת
 אתם במים: ולקחת את הבגדים והלבשת את
 אהרן ארת הכתנת ואת מעיל האפר ואת האפר
 6 ואת החשן ואפרת לו כחשב האפר: ושמת
 המצנפת על ראשו ונתת את גזר הקדש על-
 7 המצנפת: ולקחת את שמן המשחה ויצקת על-
 8 ראשו ומשחת אתו: ואת בניו תקריב והלבשתם
 כתנת: וחגרת אתם אכנט אהרן ובניו וחבשת להם
 מגבעת והיתה להם כהנה לחקת עולם ומלא אתיד
 אהרן

Cap. XXIX

De sacrificiis, & ritibus, quibus sacerdotes consecrandi erant.

Quod abluantur aquis.

Quod Aharon proprium ornamentum induat.

Unctio Aharon.

Quod filii ejus induantur vestibus, quia ad eos spectant.

Ordo, quo
taurus sa-
crificandus
erat.

1 אהרן ויד בניו : והקרבת את הפר לפני אהל מועד
 11 וסמך אהרן ובניו את ידיהם על ראש הפר : ושחטת
 12 את הפר לפני יהוה פתח אהל מועד : ולקחת מדם
 הפר ונתתה על קרנת המזבח באצבעך ואת כל
 13 הדם תשפך אל יסוד המזבח : ולקחת את כל החלב
 המכסה את הקרב ואת התרת על הכבד ואת שתי
 הכלית ואת החלב אשר עליהן והקטרת המזבחה :
 14 ואת בשר הפר ואת ערו ואת פרשו תשרף באש

Ordo, et
ritus duo-
rum arie-
tum.

15 מחויץ למחנה הטאת הוא : ואת האיל האחד תקח
 וסמכו אהרן ובניו את ידיהם על ראש האיל :
 16 ושחטת את האיל ולקחת את דמו וזרקת על
 17 המזבח סביב : ואת האיל תנתח לנתחיו ורחצת
 18 קרבו וכרעיו ונתת על נתחיו ועל ראשו : והקטרת
 את כל האיל המזבחה עלה הוא ליהוה ריח ניחוח
 19 אשה ליהוה הוא : ולקחת את האיל השני וסמך
 20 באהרן ובניו את ידיהם על ראש האיל : ושחטת את
 האיל ולקחת מדמו ונתתה על תנוך און אהרן ועל
 תנוך און בניו הימנית ועל בהן ידם הימנית ועל בהן
 רגלם הימנית וזרקת את הדם על המזבח סביב :
 21 ולקחת מן הדם אשר על המזבח ומשמן המשחה

Ordo con-
secrandi
Aharon, et
filios eius ;
ipsumque
vestes.
22 Sacrificii
portio, qua
Deo offe-
renda erat
in ara.

והיית על אהרן ועל כגדיו ועל בניו ועל כגדי בניו
 22 אתו וקדש הוא וכגדיו ובניו ובגדי בניו אתו : ולקחת
 מן האיל החלב והאליה ואת החלב המכסה את
 הקרב ואת תרת הכבד ואת שתי הכלית ואת
 החלב אשר עליהן ואת שוק הימין כי איל מלאים
 23 הוא : וכבר לחם אחת וחלת לחם שמן אחת ורקיק
 24 אחר מסל המצות אשר לפני יהוה : ושמת הכל על
 כפי אהרן ועל כפי בניו והנפת אתם תנופה לפני
 יהוה

יהוה: ולקחת אתם מידם והקטרת המזבחה על-כה
העלה לריח ניחוח לפני יהוה אשה הוא ליהוה:

26 ולקחת את החזה מאיל המלאים אשר לאהרן
והנפת אתו תנופה לפני יהוה והיה לך למנח:

27 וקדשת אתי חזה התנופה ואת שוק התרומה אשר
הונף ואשר הורם מאיל המלאים מאשר לאהרן

28 ומאשר לבניו: והיה לאהרן ולבניו לחק עולם מאת
בני ישראל כי תרומה הוא ותרומה יהיה מאת בני-

29 ישראל מזבחי שלמים תרומתם ליהוה: ובגדי
הקדש אשר לאהרן יהיו לבניו אחריו למשחה בהם

ולמלאים במ ארת דם: שבעת ימים ילבשם הכהן
תחתיו מבניו אשר בא אל אהל מועד לשרת בקדש:

31 ואת איל המלאים תקח ובשלת את בשרו במקום
קדש: ואכל אהרן ובניו את בשר האיל ואת הלחם

32 אשר בסל פתח אהל מועד: ואכלו אתם אשר כפר
בהם למלא ארת דם לקדש אתם וזר לא יאכל כי-

34 קדש הם: ואם יותר מבשר המלאים ומן הלחם עד
הבקר ושרפת את הנותר באש לא יאכל כי קדש

הוא: ועשית לאהרן ולבניו ככה ככל אשר צוית לה
אתכה שבעת ימים תמלאים דם: ופר חטאת תעשה

36 ליום על הכפרים וחטאת על המזבח בכפר עליו
ומשחת אתו לקדשו: שבעת ימים תכפר על המזבח

37 וקדשת אתו והיה המזבח קדש קדשים כל הנגע
במזבח קדש: וזה אשר תעשה על-

38 המזבח כבשים בני שנה שנים ליום תמיד: את-
הכבש האחד תעשה בבקר ואת הכבש השני

תעשה בין הערבים: ועשרן סלת בלול בשמן כתיב
רבע ההין ונסך רביעת ההין יין לכבש האחד: ואת

הכבש

Portio Mo-
seb.

Portio,
quam per-
petua lege
sacerdotes
obtinere de-
bebant ex
omnibus
pacificis sa-
crificiis.

Quod
Aharon, &
filii ejus
edant alte-
rius arietis
carnem:
alienigena
autem non
comedat
eam.

34 Quod si
aliquid
carnis re-
maneat,
combura-
tur.

35 Quod
predicta
omnia
septem die-
bus cele-
brentur.

36 Expiatio
altaris ho-
locausi.

38 Sacrifi-
cium conti-

II 11

*num su-
pra illud
offerendum
manè &
inter vesp-
ras per sin-
gulos dies.*

הכבש השני תעשה בין הערבים כמנחת הבקר
וכנסכה תעשה לה לריח ניחוח אשה ליהוה: עלת
תמיד לדרתיכם פתח אהל מועד לפני יהוה אשר
אועד לכם שמה לדבר אליך שם: ונערת שמה לבני
ישראל ונקדש בכבדי: וקדשתי את אהל מועד ואת
המזבח ואת אהרן ואת בניו אקדש לכהן לי:
מה ושכנתי בתוך בני ישראל והייתי להם לאלהים: וידעו
כי אני יהוה אלהים אשר הוצאתי אתם מארץ
מצרים לשכני בתוכם אני יהוה אלהים: פ

*Cap. XXX.
Forma al-
taris suffi-
menti. &
locus ejus.*

ועשית מזבח מקטר קטרת עצי שטים תעשה אתו:
אמה ארכו ואמה רחבו רבוע יהיה ואמתים קמתו
ממנו קרנתיו: וצפית אתו זהב טהור ארבע נגזות ואת
קודתיו סביב ואת קרנתיו ועשית לו זר זהב סביב:
ושתי טבעת זהב תעשה לו מתחת לזרו על שתי
צלעותיו תעשה על שני צדיו והיה לבתים לבדים
הלשאת אתו בכהמה: ועשית את הבדים עצי שטים
וצפית אתם זהב: ונתתה אתו לפני הפרכת אשר
על ארן העדות לפני הכפרת אשר על העדות אשר
אועד לך שמה: והקטיר עליו אהרן קטרת סמים
בבקר בבקר בהיטיבו את הנרת קטירנה: ובהעלת
אהרן את הנרת בין הערבים קטירנה קטרת תמיד
לפני יהוה לדרתיכם: לא תעלו עליו קטרת זרה
ועלה ומנחה ונסך לא תסכו עליו: וכפר אהרן על
קרנתיו אחת בשנה מדם חטאת הכפרים אחת
בשנה יכפר עליו לדרתיכם קדש קדשים הוא ליהוה:

*Suffimen-
tum supra
illud omni
die pera-
gendum, &
quo tempo-
re.
10 Expiatio
ejus.*

כא פ פ פ

11 12 וידבר יהוה אל משה לאמר: כִּי תשא אֶת־רֹאשׁ בְּנֵי

*Pracipit
Deus, cum*

בני

בני ישראל לפקדיהם ונתנו איש כפר נפשו ליהוה
 בפקד אתם ולא יהיה בהם נגף בפקד אתם: זהו
 יתנו כל העבר על הפקדים מחצית השקל בשקל
 הקדש עשרים גרה השקל מחצית השקל תרומה
 ליהוה: כל העבר על הפקדים מבן עשרים שנה
 ומעלה יתן תרומת יהוה: העשיר לא ירבה והדל
 לא ימעט ממחצית השקל לתת את תרומת יהוה
 לכפר על נפשתיכם: ולקחת את כסף הכפרים
 מאת בני ישראל ונתת אתו על עבדת אהל מועד
 והיה לבני ישראל לזכרון לפני יהוה לכפר על
 נפשתיכם:

*fili Israel
 numerati
 fuerint, il-
 lorum sin-
 guli dimi-
 dium sicli
 persolvant.*

*Quod ex
 his nummis
 sacrificia
 continua
 emantur.*

פ

וידבר יהוה אל משה לאמר: ועשית כבוד נחשת
 וכנו נחשת לרחצה ונתת אתו בין אהל מועד ובין
 המזבח ונתת שמה מים: ורחצו אהרן ובניו ממנו
 את ידיהם ואת רגליהם: בכאס אל אהל מועד כ
 ירחצו מים ולא ימתו או בגשתם אל המזבח לשרת
 להקטיר אשה ליהוה: ורחצו ידיהם ורגליהם ולא
 ימתו והיתה להם חק עולם לו ולזרעו לדורתם:

*Fons; ejus
 locus, &
 usus.*

פ

וידבר יהוה אל משה לאמר: ואתה קח לך בשמים
 ראש מר דרור חמש מאות וקנמן בשם מחציתו
 חמשים ומאתים וקנה בשם חמשים ומאתים: וקדה
 חמש מאות בשקל הקדש ושמן זית היין: ועשית אתו כה
 שמן משחת קדש רקה מרקחת מעשה רקה שמן
 משחת קדש יהיה: ומשחת בו את אהל מועד ואת
 ארון העדות: ואת השלחן ואת כלכליו ואת המנרה
 ואת כליה ואת מזבח הקטרת: ואת מזבח העלה
 ואת כלכליו ואת הכיר ואת כנו: וקדשת אתם והיו
 קדש

*Confectio
 sacri olei
 unktionis,
 quo inun-
 gendum
 erat taber-
 naculum,
 & omnia
 illius vasa,
 simulque
 Aharon, &
 filii ejus.*

קדש

ל קדש קדשים כל הנגע בהם יקדש: ואת אהרן ואת

בניו תמשח וקדשת אתם לכהן לי: ואל בני ישראל

תדבר לאמר שמן משחת קדש יהיה זה לי לדרתיכם:

*Quod ne-
mo ungu-
tur illo; ne-
que aliud
simile con-
ficiat.*

32 על בשר אדם לא יסך ובמתכנתו לא תעשו כמהו

קדש הוא קדש יהיה לכם: איש אשר יקח כמהו

ואשר יתן ממנו על זר ונכרת מעמיו: ם

*34 Suffi-
menti con-
fectio.*

34 ויאמר יהוה אל משה קח לך סמים נטף וישחלת

לה וחלבנה סמים ולבנה זכה בד בבד יהיה: ועשית

אתה קטרת רקח מעשה רוקח ממלח טהור קדש:

36 ושחקת ממנה הרק ונתתה ממנה לפני העדת באהל

מועד אשר אועד לך שמה קדש קדשים תהיה לכם:

*Quod nul-
lum aliud
in profanos
usus confi-
ciatur.*

37 והקטרת אשר תעשה במתכנתה לא תעשו לכם

38 קדש תהיה לך ליהוה: איש אשר יעשה כמורה

לא להריח בה ונכרת מעמיו: ם

*Cap. xxxi.
Deus con-
stituit Be-
salem, &
Aboliab
artifices in
opus taber-
naculi, &
omnium
vasorum
ejus.*

2 אל משה לאמר: ראה קראתי בשם בצלאל בן אורי

3 בן חור למטה יהודה: ואמלא אתו רוח אלהים

4 נחכמה ובתבונה ובדעת ובכל מלאכה: לחשב

ה מחשבת לעשות בזהב ובכסף ובנחשת: ובחרשת

אבן למלאר ובחרשת עין לעשות בכל מלאכה:

6 ואני הנני נתתי את אהליאב בן אחיסמך

למטה דן ובלב כל חכם לב נתתי חכמה ועשו את

7 כל אשר צויתך: אתי אהל מועד ואת הארן לעדת

8 ואת הכפרת אשר עליו ואת כל כלי האהל: ואת

השלחן ואת כליו ואת המנרה הטהרה ואת כל

9 כליה ואת מזבח הקטרת: ואת מזבח העלה ואת

10 כל כליו ואת הכיור ואת כנו: ואת בגדי השרד

ואת בגדי הקדש לאהרן הכהן ואת בגדי בניו לכהן:

11 ואת שמן המשחה ואת קטרת הסמים לקדש בכל

אשר

אשר צויתך יעשו:

פ

12 ויאמר יהוה אל משה לאמר: ואתה דבר אל בני ישראל לאמר אך ארץ שבתת תשמרו כי אות הוא כיני וביניכם לדרתים כם לדעת כי אני יהוה מקדשכם:

Iterum repetitur cultus Sabbathi; & exponitur illud esse inter Deum, & populum signum perpetuum.

14 ושמרתם את השבת כי קדש הוא לכם מחלליה מות יומת כי כל העשה בה מלאכה ונכרתה הנפש ההוא

מקרב עמיה: ששת ימים יעשה מלאכה וביום השביעי שבת שבתון קדש ליהוה כל העשה מלאכה ביום

16 השבת מות יומת: ושמרו בני ישראל ארץ השבת לעשות את השבת לדרתם ברית עולם: כיני וביני בני ישראל אות הוא לעלם כי ששת ימים עשה יהוה את השמים ואת הארץ וביום השביעי שבת וינפש:

17 ויתן אל משה ככלתו לדבר אתו בחר סיני שני לחרת העדות לחרת אבן כתבים באצבע

Deus tradit Moyses duas tabulas.

אלהים: וירא העם כי בשש משה לדרת מן ההר ויקהל העם על אהרן ויאמרו אליו קום יעשה לנו אלהים אשר ילכו לפנינו כי זהו משה האיש אשר העלנו מארץ מצרים לא ידענו מה היה לו: ויאמר

Cap. xxxii. Commorante Moyses in monte; populus concitatur adversus Aharon, ut illis idolum conficiat loco Moyses.

אלהם אהרן פרקו נזמי הזהב אשר באזני גשיכם בניכם ובנותיכם והביאו אלי: ויתפרקו כל העם את נזמי הזהב אשר באזניהם ויביאו אל אהרן: ויקח מידם ויצר אתו בחרט ועשהו עגל מסכה ויאמרו

Aharon conflatur vitulum, & aliqui eum adorant.

אלה אלהיך ישראל אשר העלוך מארץ מצרים: וירא אהרן ויבן מזבח לפניו ויקרא אהרן ויאמר חג ליהוה מחר: וישכימו ממחרת ויעלו עלת ויגשו שלמים וישב העם לאכול ושתו ויקמו לצחק:

7 וידבר יהוה אל משה לדבר כי שחרת עמך אשר העלית מארץ מצרים: סרו מהר מן הדרך אשר צויתם

Deus manifestat Moyses et peccatur.

פ

8

צויתם

צויתם

צויתם

צויתם

Et sup-
plicium, quo
p[ro]p[ter] p[ro]p[ri]os punire
volebat.

Moseh fun-
dit ad
Deum pre-
ces, qui sta-
tim senten-
tiam revo-
cat.

Moseh de-
scendit ex
monte cum
duabus
tabulis.

Appropin-
quans Mo-
seh ad ca-
stra, videt
vitulum,
& pra ani-
mi dolore
tabulas
frangit.
20 Comburit
igni vitu-
lum, &
pulveres
eius p[ro]bet
idololatri-
ae ad bibendum.

צויתם עשו להם עגל מסכה וישתחוו לו ויזבחו לו
 ויאמרו אלה אלהיך ישראל אשר העלוך מארץ
 מצרים: ויאמר יהוה אל משה ראיתי את העם הזה
 והנה עם קשה ערף הוא: ועתה הניחה לי ויחר אפי
 כהם ואכלם ואעשה אותך לגוי גדול: ויחל משה
 את פני יהוה אלהיו ויאמר למר יהוה יחרה אפך
 בעמך אשר הוצאת מארץ מצרים בכח גדול וביד
 חזקה: למה יאמרו מצרים לאמר ברעה הוציאם להרג
 אתם כהרים ולכלתם מעל פני האדמה שוב מחרון
 אפך והנחם על הרעה לעמך: זכר לאברהם ליצחק
 ולישראל עבדיך אשר נשבעת להם כד ותדבר אלהם
 אברה את זרעכם ככוכבי השמים וכל הארץ הזאת
 אשר אמרתי אתן לזרעכם ונחלו לעלם: וינחם יהוה
 על הרעה אשר דבר לעשות לעמו: פ

טו ויפוירר משה מן ההר ושני לחת העדת בידו לחת
 כתבים משני עבריהם מזה ומזה הם כתבים: והלחת
 מעשה אלהים המרה והמכתב מכתב אלהים הוא
 חרות על הלחת: וישמע יהושע את קול העם ברעה
 ויאמר אל משה קול מלחמה במחנה: ויאמר אין קול
 ענות גבורה ואין קול ענות חלושה קול ענות אנכי
 שמע: ויהי כאשר קרב אל המחנה וירא את העגל
 ומחלת ויחר אף משה וישלך מירו את הלחת וישבר
 כ אתם תחת ההר: ויקח את העגל אשר עשו וישרף
 באש ויטחן עד אשר דק ויזר על פני המים וישק את
 בני ישראל: ויאמר משה אל אהרן מה עשה לך העם
 הזה כי הבאת עליו חטאה גדלה: ויאמר אהרן אל
 יחר אף ארני אתה ידעת את העם כי ברע הוא: ויאמרו
 לי עשה לנו אלהים אשר ילכו לפנינו כי זה משה

א K האיש Reprehendit Aharon, & ille se excusat.

האיש אשר העלנו מארץ מצרים לא ידענו מה היה
 לו: ואמר להם למי זהב התפרקו ויתנו לי ואשליכו
 באש ויצא העגל הזה: וירא משה את העם כי פרע כה
 הוה כי פרעה אהרן לשמחה בקמיהם: ויעמד משה
 בשער המחנה ויאמר מי ליהוה אלי ויאספו אליו כל
 בני לוי: ויאמר להם כה אמר יהוה אלהי ישראל שימו
 איש חרבו על ירכו עברו ושובו משער לשער במחנה
 והרגו איש את אחיו ואיש את דעהו ואיש את

קרבו: ויעשו בני לוי כדבר משה ויפל מן העם ביום
 ההוא כשלשת אלפי איש: ויאמר משה מלאו ידכם
 היום ליהוה כי איש בבנו ובאחיו ולתת עליכם היום
 ברכה: ויהי ממחרת ויאמר משה אל העם אתם ל
 חטאתם חטאה גדלה ועתה אעלה אל יהוה אולי
 אכפרה בעד חטאתכם: וישב משה אל יהוה ויאמר
 אנא חטא העם הזה חטאה גדלה ויעשו להם אלהי
 זהב: ועתה אם תשא חטאתם ואם אין מחני נא
 מספרך אשר כתבת: ויאמר יהוה אל משה מי אשר
 חטא לי אמחנו מספרי: ועתה לך נחה את העם
 אל אשר דברתי לך הנרה מלאכי ילך לפניך וביום
 פקדי ופקדתי עליהם חטאתם: וינף יהוה את העם על לה

*Levita ex jussu Mo-
 seh circiter
 tria millia
 hominum
 interficiunt.
 30 Moseh
 populum ad
 poeniten-
 tiam hor-
 tatur: &
 pro illo orat
 Deum.
 33 Deus ex-
 audit eum,
 & suppli-
 cium dif-
 fert.*

אשר עשו את העגל אשר עשה אהרן: וידבר לנא
 יהוה אל משה לך עלה מזה אתה והעם אשר העלית
 מארץ מצרים אל הארץ אשר נשבעתי לאברהם
 ליצחק וליעקב לאמר לזרעך אתננה: ושלחתי לפניך
 מלאך וגרשתי את הכנעני האמרי והחתי והפריזי
 החוי והיבوسی: אל ארץ זבת חלב ודבש כי לא אעלה
 בקרבך כי עם קשה ערף אתה פן אכלך בדרך:

*Cap. xxxiii
 Deus indi-
 cat Moseh
 populum
 sua presen-
 tia indi-
 gnum esse.
 Populus or-
 nat 170*

וישמע העם את הדבר הרע הזה ויתאבלו ולאשתו
 איש

*privatur ;
 & Deus
 imperat eis,
 ut precipua
 ornamenta
 deponant.
 6 Moseh,
 quod popu-
 lus apud
 Deum gra-
 tia non va-
 leret, taber-
 naculum si-
 bi extra ca-
 stra parat.*

ה איש עריו עליו : ויאמר יהוה אל משה אמר אל בני ישראל אתם עם קשה ערף רגע אחר אעלה בקרבך וכליתך ועתה הורד עריך מעליך ואדעה מה אעשה לך : ויתנצלו בני ישראל את עדים מהר חורב : ומשה יקח ארז האהל ונטה לו מחוץ למחנה הרחק מן המחנה וקרא לו אהל מועד והיה כל מבקש יהוה יצא אל אהל מועד אשר מחוץ למחנה : והיה כצאת משה אל האהל יקומו כל העם ונצבו איש פתח אהלו והביטו אחרי משה עד באו האהלה : והיה כבא משה האהלה ירד עמוד הענן ועמד פתח האהל ודבר עם משה : וראה כל העם את עמוד הענן עמד פתח האהל וקם כל העם והשתחוו איש פתח אהלו : ודבר יהוה אל משה פנים אל פנים כאשר ידבר איש אל רעהו ושב אל המחנה ומשרתו יהושע בן נון נער לא ימיש מתוך האהל :

*Moseh, dum
 videt cu-
 ram edu-
 cendi popu-
 lum sibi soli
 imponi à
 Deo, petit
 ab ipso, ut
 vias suas
 edoceat
 eum.
 14 Deus
 promittit
 Moseh sua
 presentia
 ad futu-
 rum.*

ויאמר משה אל יהוה ראה אתה אמר אלי העל את העם הזה ואתה לא הורעתני ארת אשר תשלח עמי ואתה אמרת ידעתך בשם וגם מצאת חן בעיני : ועתה אסנא מצאתי חן בעיניך הורעני נא את דרכך ואדעך למען אמצא חן בעיניך וראה כי עמך רגזי הזה : ויאמר פני לכונה נחתי לך : ויאמר אליו אם אין פניך הלכים אל תעלנו מזה : ובמה יודע אפוא כי מצאתי חן בעיניך אני ועמך הלוא בלכתך עמנו ונפלינו אני ועמך מכל העם אשר על פני האדמה :

*Moseh petit
 à Deo, ut
 gloriam
 suam ipse
 ostendat.*

ויאמר יהוה אל משה גם את הדבר הזה אשר דברת אעשה כי מצאת חן בעיני וארעה בשם : ויאמר הראני נא את כבודך : ויאמר אני אעביר כל טובי על פניך וקראתי

ב א 2 א וקראתי

וּקְרָאתִי בִשְׁם יְהוָה לִפְנֵיךָ וַחֲנַתִּי אֶת־אִשֶׁר אֲחִין

וְרַחַמְתִּי אֶת־אִשֶׁר אֲרַחֵם: וַיֹּאמֶר לֹא תוּכַל לִרְאוֹת אֶת־כַּ

פְּנֵי כִי לֹא יִרְאֵנִי הָאָדָם וְחִי: וַיֹּאמֶר יְהוָה הִנֵּה מְקוֹם ²¹

אֲתִי וְנִצַּבְתָּ עַל־הַצּוּר: וְהָיָה בְּעֵבֶר כְּבֹדִי וְשָׁמַתִּיךָ ²²

בְּנִקְרַת הַצּוּר וְשָׁכַתִּי כִפִּי עֲלֶיךָ עַד־עֲבָרִי: וְהִסְרֹתִי ²³

אֶת־כְּפִי וְרָאִיתָ אֶת־אֲחֵרֵי וּפְנֵי לֹא יִרְאוּ: פ

וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה פֶּסֶל לָךְ שְׁנֵי לַחֹת אֲבָנִים לָךְ ^א

כַּרְאֲשֵׁנִים וְכַתְּבֹתִי עַל־הֵלֶחֶת אֶת־הַדְּבָרִים אֲשֶׁר הָיוּ

עַל־הֵלֶחֶת הַרְאֲשֵׁנִים אֲשֶׁר שָׁבַרְתָּ: וְהָיָה נִכּוֹן לְבַקֵּר ²

וְעֲלִיתָ בְּבִקְרֵי אֶל־הָרַר סִינַי וְנִצַּבְתָּ לִי שָׁם עַל־רֹאשׁ

הָהָר: וְאִישׁ לֹא יַעֲלֶה עִמָּךְ וְגַם אִישׁ אֶל־יִרְאֵ בְכָל־ ³

הָהָר גַּם־הַצֹּאֵן וְהַבִּקְרֵי אֶל־רֵעֵוֹ אֶל־מוֹל הָהָר הַהוּא:

וַיִּפְסַל שְׁנֵי לַחֹת אֲבָנִים כַּרְאֲשֵׁנִים וַיִּשְׁכַּם מֹשֶׁה בְּבַקֵּר ⁴

וַיַּעַל אֶל־הָרַר סִינַי כַּאֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה אֹתוֹ וַיִּקַּח בְּיָדוֹ שְׁנֵי

לַחֹת אֲבָנִים: וַיֵּרֵד יְהוָה בְּעַנָּן וַיִּתְּצֵב עִמּוֹ שֵׁם וַיִּקְרָא הַ

בְּשֵׁם יְהוָה: וַיַּעֲבֵר יְהוָה עַל־פְּנֵי וַיִּקְרָא יְהוָה יְהוָה ⁶

אֶל־רַחוּם וַחֲנוּן אֶרֶךְ אַפַּיִם וְרַב חַסְדֵּי וְאֵמֶת: וַיִּצַּר חַסֵּד ⁷ וַיִּנּוּן רַבְחָתוֹ

לְאַלְפִים נִשְׂא עֵוֹן וּפִשְׁעֵי וְהִטְאָה וְנָקָה לֹא יִנְקָה פְּקָרֵי עֵוֹן

אֲבוֹת עַל־בְּנֵי וְעַל־בְּנֵי עַל־שֵׁל שֵׁם וְעַל־רַבְעִים:

וַיִּמְהַר מֹשֶׁה וַיִּקַּד אֶרְצָה וַיִּשְׁתַּחוּ: וַיֹּאמֶר אֶסְנֶנָּה ⁸

מִצֵּאתִי חֵן בְּעֵינֶיךָ אֲדֹנָי יִלְךָ נָא אֲדֹנָי בְּקִרְבָּנוּ כִּי עַם־

קָשָׁה עֲרַף הוּא וְסָלַח־תָּה לַעֲוֹנוֹנוֹל חַטָּאתֵנוֹ וְנִהַלְתָּנוּ:

וַיֹּאמֶר הִנֵּה אֲנִי כֹרֵת בְּרִית נְגִידָה כָּל־עַמְּךָ אֲעִשֶׂה ⁹

נִפְלְאוֹת אֲשֶׁר לֹא־נִבְרְאוּ בְּכָל־הָאָרֶץ וּבְכָל־הַגּוֹיִם

וְרָאִה כָּל־הָעַם אֲשֶׁר־אֲתָה בְּקִרְבּוֹ אֶת־מַעֲשֵׂה יְהוָה ¹⁰

כִּי־נִזְרָא הוּא אֲשֶׁר אֲנִי עֹשֶׂה עִמָּךְ: שָׁמַר לָךְ אֶת־ ¹¹

אֲשֶׁר אֲנִי מְצוּק־הַיּוֹם הַזֶּה גִּרְשׁ מִפְּנֵיךָ אֶת־הָאָמְרֵי

וְהַכְּנַעֲנִי וְהַחֲתִי וְהַפְּרִזִי וְהַחֲוִי וְהַיְבוּסִי: הַשְּׁמַר לָךְ ¹²

פן

Deus sua faciei visionem denegat ei. Assignat ei locum, in quo posteriora sua demonstrat illi.

Cap. xxxiv. Deus precipit Moyses, ut iterum duas tabulas lapideas dolet, ad scribendum in eis decalogum: atque expectet eum in monte.

Mose ascendit in montem.

Deus descendit in nube.

Deus transiens ante eum, vias suas demonstrat illi; & ipse sese Deo incurvat.

Petit a Deo, ut populum praecedat.

Deus patrum instituit, se mirabilia cum populo facturum nunquam visa.

12 Deus prohibet illis omne genus fœderis cum incolis terra illius, quam promiserat ipsis.

Repetit eis trium paschatum cultum.

Quod horum tempore omnis masculus in sacro templo appareat.

21 Promittit eis, quod licet terras suas solas relinquunt, nemo concipiscat illas.

27 Deus precipit Moseh, ut predicta precepta scribat. Moseh de-

פך תכרת ברית ליושב הארץ אשר אתה בא עליה
 13 פך יהיה למוקש בקרבך: כי ארץ מזבחתם תתצון
 14 ואת מצבתם תשברון ואת אשריו תכרתון: כי לא
 15 יסובתי תשתחוה לאל אחר כי יהוה קנא שמו אל קנא הוא:
 16 פך תכרת ברית ליושב הארץ וננו אחרי אלהיהם
 17 ונבחו לאלהיהם וקרא לך ואכלת מזבחון: ולקחת
 18 מבנותיו לבניך וננו בנותיו אחרי אלהיהן והננו ארץ
 19 בניה אחרי אלהיהן: אלהי מסכה לא תעשה לך:
 20 את חג המצות תשמר שבעת ימים תאכל מצות
 21 אשר צויתך למועד חדש האביב כי בחדש האביב
 22 יצאת ממצרים: כל פטר רחם ליוכל מקנה תזכר
 23 כפטר שור ושה: ופטר חמור תפדה בשה ואם לא
 24 תפדה וערפתו כל בכור בניה תפדה ולא יראו פני
 25 ריקם: ששת ימים תעבד וביום השביעי תשבת
 26 בחריש ובקציר תשבת: וחג שבעת תעשה לך בכורי
 27 קציר חטים וחג האסיף תקופת השנה: שלש פעמים
 28 בשנה יראה כל זכורך את פני האדן יהוה אלהי
 29 ישראל: כי אוריש גוים מפניה והרחבתי את גבולך
 30 ולא יחמד איש את ארצך בעלתך לראות את פני
 31 בה יהוה אלהיך שלש פעמים בשנה: לא תשחט על
 32 חמץ דם זבחיו ולא ילין לבקר זבח חג הפסח: ראשית
 33 בכורי ארמתי תביא בית יהוה אלהיך לא תבשל גדי
 34 בחלב אמו:
 35 ויאמר יהוה אל משה כתב לך את הדברים האלה
 36 כעל פני הדברים האלה ברתי אתך ברית ואת
 37 ישראל: ויהי שם עם יהוה ארבעים יום וארבעים
 38 לילה לחם לא אכל ומים לא שתה וכתב על
 39 הלחת את דברי הברית אשר עשרת הדברים: ויהי
 כרדת K 3 ג ?

ק"י
ק"ב

בדרת משה מהר סיני וישני לחת העדרת ביד משה
 בדרתו מן ההר ומשה לא ידע כי קרן עור פניו
 ברברו אתו: וירא אהרן וכל בני ישראל את ל
 משה והנה קרן עור פניו ויראו מגשת אליו: ויקרא ³¹
 אלהם משה וישבו אליו אהרן וכל הנשאים בעדה
 ודבר משה אלהם: ואחרי כן נגשו כל בני ישראל ³²
 ויצום את כל אשר דבר יהוה אתו בהר סיני: ויכל ³³
 משה מדבר אתם ויתן על פניו מסוה: ובבא משה ³⁴
 לפני יהוה לדבר אתו יסיר את המסוה עד צאתו ויצא
 ודבר אל בני ישראל את אשר יצוה: וראו בני לה
 ישראל את פני משה כי קרן עור פני משה והשיב
 משה את המסוה על פניו עד באו לדבר אתו:

*scendens ex
 monte, post-
 quam qua-
 draginta
 dies, &
 quadragin-
 ta noctes
 cum Deo
 fuisset, fa-
 ciem habe-
 bat, igna-
 rus tamen,
 adeo splen-
 dentem, ut
 populus ac-
 cedere ad
 illum tim-
 uerit.*

כב ס ס ס

ויקהל משה את כל עדת בני ישראל ויאמר לה
 אלהם אלה הדברים אשר צוה יהוה לעשת אתם:
 ששת ימים תעשה מלאכה וביום השביעי יהיה לכם ²
 קדש שבת שבתון ליהוה כל העשה בו מלאכה
 וזמתי: לא תבערו אש בכל משבתיכם ביום ³
 השבת:
 ויאמר משה אל כל עדת בני ישראל לאמר זה ⁴
 הדבר אשר צוה יהוה לאמר: קחו מאתכם תרומה ה
 ליהוה כל נדיב לבו ביאה את תרומת יהוה זהב וכסף
 ונחשת: ותכלת וארגמן ותולעת שני וששועים: ⁶
 וערת אילים מאדמים וערת תחשים ועצי שטים: ⁷
 ושמן למאור ובשמים לשמן המשחה ולקטורת ⁸
 הסמים: ואבני ששה ואבני מלאים לאפור ולחשן: ⁹
 וכל חכם לב בכס יבאו ויעשו את כל אשר צוה י
 יהוה

Cap. xxxv.
 Moshe con-
 gregat po-
 pulum, cui
 iterum Sab-
 bathi cul-
 tum com-
 mendat; &
 quidquid
 ad opus ta-
 bernaculi
 oblaturi e-
 rant.

*Declarat
vasa, & ce-
tera omnia,
quibus ta-
bernacu-
lum consti-
tutum debe-
re deberet.*

12 יהוה: את המשכן את אהלו ואת מכסרו את
 קרסיו ואת קרשיו את בריחו את עמדיו ואת אדניו:
 12 את הארן ואת בדיו ארז הכפרת ואת פרכת
 13 המסך: את השלחן ואת בדיו ואת כל כליו ואת
 14 לחם הפנים: ואת מנרת המאור ואת כליה ואת
 15 נדתה ואת שמן המאור: ואת מזבח הקטרת ואת
 16 בדיו ואת שמן המשחר ואת קטרת הסמים ואת
 16 מסך הפתח לפתח המשכן: את מזבח העלה ואת
 17 מכנר הנחשת אשר לו את בדיו ואת כל כליו ואת
 17 הכיר ואת כנו: את קלעי החצר את עמדיו ואת
 18 אדניה ואת מסך שער החצר: את יתדות המשכן
 19 ואת יתדת החצר ואת מיתריהם: את כנדי השרד
 לשרת בקדש את כנדי הקדש לאהרן הכהן ואת
 כ כנדי בניו לכהן: ויצאו כל עדת בני ישראל מלפני
 21 משה: ויבאו כל איש אשר נשאו לבו וכל אשר
 נבכה רוחו אתו הביאו את תרומת יהוה למלאכת
 22 אהל מועד ולכל עבדתו ולכנדי הקדש: ויבאו
 האנשים על הנשים כל נדיב לב הביאו חח ונזם
 וטבעת וכומז כל כלי זהב וכל איש אשר הניף תנופת
 23 זהב ליהוה: וכל איש אשר נמצא אתו תכלת וארגמן
 ותולעת שני ושש ועזים ועורת אילם מאדמים וערת
 24 תחשים הביאו: כל מרים תרומת כסף ונחשת הביאו
 את תרומת יהוה וכל אשר נמצא אתו עצי שטים
 25 בה לכל מלאכת העבודה הביאו: וכל אשה חכמת לב
 בדיה טוו ויבאו מטוה ארז התכלת ואת הארגמן
 26 את תולעת השני ואת השש: וכל הנשים אשר נשא
 27 לבן אתנה בחכמה טוו את העזים: והנשאים הביאו
 את אבני השפה ואת אבני המלאים לאפוד ולחשן:
 ואת

*Populus
omnia ad
tabernacu-
li opus libe-
raliter of-
fert.*

K 4 ד

28 וְאֵרַת הַבִּשָּׁם וְאֵרַת הַשֶּׁמֶן לְמֵאֹר וְלִשְׁמֵן הַמִּשְׁחָה
וְלִקְטֹרֶת הַסַּמִּים: כָּל־אִישׁ וְאִשָּׁה אֲשֶׁר נָדְבָ לְכֶסֶם אֹתָם
29 לְהָבִיא לְכָל־הַמְּלָאכָה אֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה לַעֲשׂוֹת בְּיַד
מֹשֶׁה הַבִּיאוּ בְנֵי־יִשְׂרָאֵל נְדָבָה לַיהוָה: פ

וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה אֶל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל רְאוּקְרָא יְהוָה בְּשֵׁם ל
בְּצִלְאֵל בֶּן־אוּרִי בֶן־חוּר לְמִטֵּה־יְהוּדָה: וַיִּמְלֵא אֹתוֹ 31
רוּחַ אֱלֹהִים בְּחָכְמָה בְּתַבּוּנָה וּבְדַעַת וּבְכָל־מְלָאכָה:
וְלַחֲשֹׁב מַחְשְׁבֹת לַעֲשׂוֹת בְּזָהָב וּבַכֶּסֶף וּבַנְּחֹשֶׁת: 32
וּבַחֲרָשֶׁת אֲבָן לְמַלְאָת וּבַחֲרָשֶׁת עֵץ לַעֲשׂוֹת בְּכָל־ 33
מְלָאכֶת מַחְשְׁבֹת וְלַהוֹרֵת נֶתֶן בְּלִבּוֹ הוּא וְאֶהְיֵאֵב בְּךָ 34
אֲחִיסָמֶךְ לְמִטֵּה־דָן: מֵלֵא אֹתָם חֲכַמְתָּ לֵב לַעֲשׂוֹת לַה

Moseh no-
tam facis
populo ele-
ctionem
Dei in Be-
salem, &
Aboliab;
ut pradioti
operis pri-
marii arti-
fices sint.

כָּל־מְלָאכֶת חֲרָשֵׁי וְחֲשִׁבֹרִקִים פְּתִילֹת וּבְאֲרָגָן
בְּתוֹלַעַת הַשָּׁנִי וּבִשְׂשׂוּאָרָג עֲשֵׂי כָל־מְלָאכָה וְחֲשִׁבֵי

מַחְשְׁבֹת: וַעֲשֵׂה בְּצִלְאֵל וְאֶהְיֵאֵב וְכָל־אִישׁ חֲכַם לֵב לְךָ 35
אֲשֶׁר נָתַן יְהוָה חֲכָמָה וְתַבּוּנָה בְּהִמָּה לְדַעַת לַעֲשׂוֹת

Cap. xxxvi.

אֶת־כָּל־מְלָאכֶת עֲבֹדַת הַקֹּדֶשׁ לְכָל־אֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה:
וַיִּקְרָא מֹשֶׁה אֶל־בְּצִלְאֵל וְאֶל־אֶהְיֵאֵב וְאֵל־כָּל־אִישׁ
חֲכַם לֵב אֲשֶׁר נָתַן יְהוָה חֲכָמָה בְּלִבּוֹ כָּל־אֲשֶׁר נִשְׁאוֹ
לְבֹ לְקַרְבָּה אֶל־הַמְּלָאכָה לַעֲשׂוֹת אֹתָהּ: וַיִּקְחוּ מִלִּפְנֵי 3
מֹשֶׁה אֶת־כָּל־הַתְּרוּמָה אֲשֶׁר הַבִּיאוּ בְנֵי יִשְׂרָאֵל
לְמַלְאכֶת עֲבֹדַת הַקֹּדֶשׁ לַעֲשׂוֹת אֹתָהּ וְהֵם הַבִּיאוּ אֱלֹהֵי
עוֹד נְדָבָה בְּבִקְרָר בְּבִקְרָר: וַיָּבֹאוּ כָּל־הַחֲכָמִים הָעֹשִׂים 4
אֶת־כָּל־מְלָאכֶת הַקֹּדֶשׁ אִישׁ־אִישׁ מִמְּלָאכְתּוֹ אֲשֶׁר־

הֵמָּה עֹשִׂים: וַיֹּאמְרוּ אֶל־מֹשֶׁה לֵאמֹר מֵרַבִּים הָעָם ה 5
לְהָבִיא מֵדֵי־הָעֲבֹדָה לְמַלְאכָה אֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה לַעֲשׂוֹת

Ea fuit
summa,
quam popu-
lus affere-
bat ad opus
taberna-
culi, ut
Moseh pre-
ceperit, in
castris pro-

אֹתָהּ: וַיִּצַּו מֹשֶׁה וַיַּעֲבִירוּ קוֹל בְּמַחְנֵה לֵאמֹר אִישׁ 6
וְאִשָּׁה אֶל־יַעֲשׂוּ עוֹד מְלָאכָה לְתְרוּמַת הַקֹּדֶשׁ וַיִּבְלֵא
הָעָם מֵהָבִיא: וְהַמְּלָאכָה הֵיתָרִים לְכָל־הַמְּלָאכָה 7
לַעֲשׂוֹת

alamari, illam jam sufficere. Opus tabernaculi largè recensetur: & initium sumitur à sortiniis.

8 לעשות אתה והותר: פ ויעשו כל חכם לב בעשי המלאכה את המשכן עשר יריעת שש משור ותכלת וארגמן ותולעת שני פרבים מעשה חשב 9 עשה אתם: ארץ היריעה האחת שמנרה ועשרים באמה ורחב ארבע באמה היריעה האחת מדה אחת לכל היריעת: ויחבר ארץ חמש היריעת אחת אל אחת וחמש יריעת חפר אחת אל אחת: ויעש ללאת הכלת על שפת היריעה האחת מקצה במחברת כן עשה בשפת היריעה הקיצוניה במחברת השנית: 12 חמשים ללאת עשה ביריעה האחת וחמשים ללאת עשה בקצה היריעה אשר במחברת השנית מקבילת הלאת אחת אל אחת: ויעש חמשים קרסי זהב ויחבר ארץ היריעת אחת אל אחת בקרסים ויהי

המשכן אחד: פ

Cortina è capravium pilis, in tetum tabernaculi.

14 ויעש יריעת עזים לאהל על המשכן עשת עשרה יריעת עשה אתם: ארץ היריעה האחת שלשים באמה וארבע אמות רחב היריעה האחת מדה אחת לעשת עשרה יריעת: ויחבר את חמש היריעת לכך 17 ואת שש היריעת לכך: ויעש ללאת חמשים על שפת היריעה הקיצוניה במחברת וחמשים ללאת עשה על שפת היריעה החברת השנית: ויעש קרסי נחשת חמשים לחבר את האהל להיות אחד: ויעש מכסה לאהל ערת אילים מאדמים ומכסה ערת

Tabula è lignis cedri.

כ תחשים מלמעלה: פ ויעש את הקרשים למשכן עצי שטים עמרים: עשר אמת ארץ הקרש ואמה וחצי האמה רחב הקרש האחד: שתי ידות לקרש האחד משלבת אחת אל אחת כן עשה לכל

Bases argenteae.

23 קרשי המשכן: ויעש את הקרשים למשכן עשרים קרשים

שמות ויקהל לו לו CAP. 36. 37.

קִרְשִׁים לַפָּאֵת נִגְבַּת־יְמִנָה : וְאַרְבַּעִים אַדְנֵי־כֶסֶף
עָשָׂה תַחַת עֲשָׂרִים הַקִּרְשִׁים שְׁנֵי אַדְנִים תַּחַת־
הַקִּרְשׁ הָאֶחָד לְשֵׁת־יְרֵדָתוֹ וְשְׁנֵי אַדְנִים תַּחַת־הַקִּרְשׁ

הָאֶחָד לְשֵׁת־יְרֵדָתוֹ : וּלְצִלַּע הַמִּשְׁכָּן הַשְּׁנִית לַפָּאֵת כֹּה
צִפּוֹן עָשָׂה עֲשָׂרִים קִרְשִׁים : וְאַרְבַּעִים אַדְנֵיהֶם
כֶּסֶף שְׁנֵי אַדְנִים תַּחַת־הַקִּרְשׁ הָאֶחָד וְשְׁנֵי אַדְנִים
תַּחַת־הַקִּרְשׁ הָאֶחָד : וּלְיִרְכַּת־יְמֵה עָשָׂה

שֵׁשֶׁת קִרְשִׁים : וְשְׁנֵי קִרְשִׁים עָשָׂה לְמִקְצַע־יְמֵה הַמִּשְׁכָּן
בְּיִרְכַּת־יָם : וְהָיוּ תוֹאֲמֵם מִלְמַטָּה וַיְחַדְדוּ יְהוֹיָדָם
אֶל־רֹאשׁוֹ אֶל־הַטֶּבַעַת הָאֶחָת כֵּן עָשָׂה לְשְׁנֵיהֶם לְשְׁנֵי
הַמִּקְצַעַת : וְהָיוּ שְׁמֹנֶה קִרְשִׁים וְאַדְנֵיהֶם כֶּסֶף שָׁשָׁה לְ

עֶשֶׂר אַדְנִים שְׁנֵי אַדְנִים שְׁנֵי אַדְנִים תַּחַת־הַקִּרְשׁ
הָאֶחָד : וַיַּעַשׂ בְּרִיחַי עֲצֵי שֵׁטִים חֲמִשָּׁה לְקִרְשֵׁי צִלַּע־
הַמִּשְׁכָּן הָאֶחָת : וְחֲמִשָּׁה בְּרִיחִים לְקִרְשֵׁי צִלַּע הַמִּשְׁכָּן
הַשְּׁנִית וְחֲמִשָּׁה בְּרִיחִים לְקִרְשֵׁי הַמִּשְׁכָּן לְיִרְכַּת־יָם

יְמֵה : וַיַּעַשׂ אֶת־הַבְּרִיחַ חֲתִיכֵן לְבִרְחַתְךָ הַקִּרְשִׁים
מִן־הַקֶּצֶה אֶל־הַקֶּצֶה : וְאֶת־הַקִּרְשִׁים צִפָּה זֶה־בְּאוֹתָהּ
טִבַּעַתְּ עָשָׂה זֶה־בְּתֵימֵם לְבְּרִיחֵם וַיִּצַּף אֶת־הַבְּרִיחִים
זָה־בְּ : וַיַּעַשׂ אֶת־הַפְּרִכַת תְּכֵלֶת וְאַרְגָּמָן וְתוֹלַעַת שָׁנִי לְהַ

וְשֵׁשׁ מִשׁוֹר מֵעֵשָׂה חֲשֵׁב עָשָׂה אֶת־כְּרִבִּים : וַיַּעַשׂ
לָהֶם אַרְבַּעַת עֲמוּדֵי שֵׁטִים וַיִּצַּפֵּם זֶה־בְּוִיָּהֶם זֶה־בְּוִיָּצֵק
לָהֶם אַרְבַּעַת אַדְנֵי־כֶסֶף : וַיַּעַשׂ מִסְךְ לַפֶּתַח הָאֹהֶל
תְּכֵלֶת וְאַרְגָּמָן וְתוֹלַעַת שָׁנִי וְשֵׁשׁ מִשׁוֹר מֵעֵשָׂה רָקִים :
וְאֶת־עֲמוּדָיו חֲמִשָּׁה וְאֶת־וִוִיָּהֶם וְצִפָּה רֹאשֵׁיהֶם
וְחֲשָׁקֵיהֶם זָה־בְּוִיָּהֶם חֲמִשָּׁה נְחֹשֶׁת : פ

וַיַּעַשׂ בְּצִלְאֵל אֶת־הָאֲרוֹן עֲצֵי שֵׁטִים אֲמָתִים וְחֲצִי אַרְבּוֹ לָן א
וְאֲמָה וְחֲצִי רַחְבּוֹ וְאֲמָה וְחֲצִי קָמְתוֹ : וַיִּצַּף־הוּא זָה־בְּ
שְׁהוֹר מִבֵּית וּמְחוּץ וַיַּעַשׂ לוֹ זָר וְזָה־סָבִיב : וַיִּצַּק לוֹ
אַרְבַּע

*Vestes ta-
bularum.*

*Velum, &
columna
ejus.*

*Cap. xxxvii.
Arca testi-
monii.*

ארבע טבעת זהב על ארבע פעמתי וישתי טבעת על
 4 צלעו האחת ושתי טבעת על צלעו השנית: ויעש
 ה בדי עצי שטים ויצף אתם זהב: ויבא את הכדים
 6 בטבעת על צלעת הארן לשאת את הארן: ויעש
 כפורת זהב טהור אמתים וחצי ארכה ואמה וחצי
 7 רחבה: ויעש שני כרבים זהב מקשה עשה אתם
 8 משני קצות הכפורת: כרוב אחד מקצה מזה וכרוב
 אחד מקצה מזה מן הכפורת עשה את הכרבים משני
 קצותיו: ויהיו הכרבים פרשי כנפים למעלה סככים
 9 בכנפיהם על הכפורת ופניהם איש אל אחיו אל
 הכפורת היו פני הכרבים: פ

*Mensa duo-
rum ordi-
num pa-
num, &
vasa ad il-
lam perti-
nentia.*

ויעש את השלחן עצי שטים אמתים ארכו ואמה
 רחבו ואמה וחצי קמתו: ויצף אתו זהב טהור ויעש
 11 לו זר זהב סביב: ויעש לו מסגרת טפח סביב ויעש
 12 זר זהב למסגרתו סביב: ויצק לו ארבע טבעת זהב
 ויתן את הטבעת על ארבע הפאות אשר לארבע
 14 רגליו: לעמת המסגרת היו הטבעת בתים לבדים
 15 לשאת את השלחן: ויעש את הבדים עצי שטים
 16 ויצף אתם זהב לשאת את השלחן: ויעש את
 הכלים אשר על השלחן את קערתיו ואת כפלתו
 ואת מנקיתיו ואת הקשות אשר יסך בהן זהב
 טהור: פ

*Candela-
brum. & in-
strumenta
ejus.*

ויעש את המנורה זהב טהור מקשה עשה
 את המנורה ירכה וקנה וגייעה כפתורה
 18 ופרחה ממנה היו: וששה קנים יצאים
 מצדדיה שלשה י קני מנורה מצדה האחד
 19 ושלושה קני מנורה מצדה השני: שלשה
 גבעים משקרים בקנה האחד כפתור ופרח
 ושלושה

שמות ויקהל לו לח CAP. 37. 38.

ושלשה גבעים משקדים בקנרה אחר כפתרו פרח כן
 לששת הקנים היצאים מן המנרה: ובמנרה ארבעה כ
 גבעים משקדים כפתריה ופרחיה: וכפתר תחת שני 21
 הקנים ממנה וכפתר תחת שני הקנים ממנה וכפתר
 תחת שני הקנים ממנה לששת הקנים היצאים
 ממנה: כפתריהם וקנתם ממנה היו כלה מקשה 22
 אחת זהב טהור: ויעש את נרתיה שבעה ומלקחיה 23
 ומחתתיה זהב טהור: כפר זהב טהור עשר אותה 24
 ואת כל כליה:

פ

ויעש את מזבח הקטרת עצי שטים אמה ארכו ואמה כה
 רחבו רבוע ואמתים קמתו ממנו היו קרנתיו: ויצף 26
 אותו זהב טהור את גגו ואת קירתיו סביב ואת
 קרנתיו ויעש לו זר זהב סביב: ושתי טבעת זהב עשה 27
 לו מתחת לזרו על שתי צלעותיו על שני צדיו לבתים
 לבדים לשאת אותו בהם: ויעש את הבדים עצי שטים 28
 ויצף אתם זהב: ויעש את שמן המשחה קדש ואת 29

*Altare suf-
fimenti, &
vectes ejus.*

לח

קטרת הסמים טהור מעשה רקח: ויעש 30
 את מזבח העלה עצי שטים חמש אמות ארכו וחמש
 אמות רחבו רבוע ושלש אמות קמתו: ויעש קרנתיו 31
 על ארבע פנתיו ממנו היו קרנתיו ויצף אתו נחשת:
 ויעש את כל כלי המזבח ארז הסירת ואת היעים 32
 ואת המזרקת את המזלגת ואת המחתת כל כליו
 עשה נחשת: ויעש למזבח מכפר מעשה רשת נחשת 33
 תחת ברכבו מלמטה עד חציו: ויצק ארבע טבעת ה
 בארבע הקצות למכפר הנחשת בתים לבדים: ויעש 34
 את הבדים עצי שטים ויצף אתם נחשת: ויבא את 35
 הבדים בטבעת על צלעת המזבח לשאת אותו בהם
 נבוב לחת עשה אותו: ויעש את הכיור 36

*Oleum un-
ctionis.
Cap. xxxviii
Ara holo-
causti cum
cribro, &
omnibus
instrumen-
tis ejus.*

*Fons, &
basis ejus.*

נחשת

*Atrium,
& cortina,
simulque
columna,
& bases
ejus.*

נחשת ואת כנו נחשת במראת הצבאר אשר צבאו
 9 פתח אהל מועד : ס ויעש את החצר לפאת
 נגב תימנה קלעי החצר שש משור מאה באמה :
 10 עמודיהם עשרים ואדניהם עשרים נחשת ווי העמודים
 11 וחשקיהם כסף : ולפאת צפון מאה באמה עמודיהם
 עשרים ואדניהם עשרים נחשת ווי העמודים וחשקיהם
 12 כסף : ולפאת ים קלעים חמשים באמה עמודיהם
 עשרה ואדניהם עשרה ווי העמודים וחשקיהם כסף :
 13 ולפאת קדמה מזרחה חמשים אמה : קלעים חמש
 עשרה אמה אל הכתף עמודיהם שלשה ואדניהם
 14 טו שלשה : ולכתף השנית מזה ומזה לשער החצר
 קלעים חמש עשרה אמה עמודיהם שלשה ואדניהם
 16 17 שלשה : כל קלעי החצר סביב שש משור : והאדנים
 לעמודים נחשת ווי העמודים וחשקיהם כסף וצפוי
 ראשיהם כסף והם מחשקים כסף כל עמדי החצר :
 18 ומסך שער החצר מעשה רקם תכלת וארגמן ותולעת
 צני ושש משור ועשרים אמה ארך וקומה ברחב
 19 חמש אמות לעמת קלעי החצר : ועמודיהם ארבעה
 ואדניהם ארבעה נחשת ווייהם כסף וצפוי ראשיהם
 כ וחשקיהם כסף : וכל היתדת למשכן ולחצר סביב
 נחשת : ס ס ס ס כג 23

*Velum por-
te atrii;
columna &
bases ejus.*

*Supputatio
omnium,
qua oblata,
& expensa
fuerunt in
opere taber-
naculi.*

*Summa
auri.*

21 אלה פקודי המשכן משכן העדת אשר פקד על-
 פי משה עבדת הלוים ביד איתמר בן אהרן הכהן :
 22 ובצלאל בן אוּרִי בן חור למטה יהודה עשה את כל
 23 אשר צוה יהוה את משה ואתו אהליאב בן אחיסמך
 למטה דן חרש וחשב ורקם בתכלת ובארגמן
 24 ובתולעת השני ובשש : ס כל הזהב
 העשוי למלאכה בכל מלאכת הקדש ויהי זהב
 התנופה

התנופה תשע ועשרים ככר ושבע מאות ושלושים שקל בשקל הקדש: וכסף פקודי העדה מאת ככר כה ואלף ושבע מאות וחמשה ושבעים שקל בשקל

*Summa ar-
genti, &
opus ex illo
confectum.*

הקדש: בקע לגלגלת מחצית השקל בשקל הקדש לכל העבר על הפקדים מבין עשרים שנה ומעלה לשש מאות אלף ושלושת אלפים וחמש מאות

וחמשים: ויהי מאת ככר הכסף לצקת את ארני הקדש ואת ארני הפרכת מאת ארנים למאת הככר

ככר לארון: ואת האלף ושבע המאות וחמשה ושבעים עשה וויים לעמודים וצפה ראשיהם וחשק

אתם: ונחשת התנופה שבעים ככר ואלפים וארבע מאות שקל: ויעשה את ארני פתח אהל מועד ל

*Summa
arvis, & u-
sus ejus.*

ואת מזבח הנחשת ואת מכבד הנחשת אשר לו ואת כלי המזבח: ואת ארני החצר סביב ואת

ארני שער החצר ואת כלי יתדת המשכן ואת כלי יתדת החצר סביב: ומן התכלת והארגמן ותולעת

*Cap. xxxix.
Sacerdo-
tum vestes.*

לט

השני עשו כגדי שרד לשרת בקדש ויעשו את בגדי הקדש אשר לאהרן כאשר צוה יהוה את משה:

פ

ויעשו את האפרזיט תכלת וארגמן ותולעת שני ושש משור: וירקעו את פחי הזהב וקצץ פתילם

*Ephod, seu
superhume-
ralis opus,
& cingu-
lum ejus.*

לעשות בתוך התכלת ובתוך הארגמן ובתוך תולעת השני ובתוך השש מעשה חשב: כתפרת עשורו

הברת על שני קצוותו חבר: וחשב אפרזיתו אשר עליו הקצוות ממנו הוא כמעשה הזהב תכלת וארגמן ותולעת שני

ושש משור כאשר צוה יהוה את משה: ויעשו את אבני השהם מסבת משבצת זהב

*Lapides
onychini.*

מפתחת פתוחי חותם על שמות בני ישראל: וישם אתם

אתם

אתם על כתפת האפד אבני זכרון לבני ישראל
כאשר צוה יהוה את משה :

פ

Pectorale cum duodecim lapidibus, in quibus duodecim tribuum nomina insculpta erant.

8 ויעש את החשן מעשה חשב כמעשה אפד זהב
 9 תכלת וארגמן ותולעת שני ושש משור : רבוע היה
 כפול עשו את החשן זרת ארכו וזרת רחבו כפול :
 י וימלאו בו ארבעה טורי אבן טור אדם פטדה וברקת
 11 הטור האחר : והטור השני נפק ספיר ויהלם : והטור
 13 השלישי לשם שבו ואחלמה : והטור הרביעי תרשיש
 שהם וישפיה מוסבת משבצת זהב במלאתם :
 14 והאבנים על שמת בני ישראל הנה שתיים עשרה
 על שמתם פתוחי חתם איש על שמו לשנים עשר
 15 שבט : ויעשו על החשן שרשרת גבלת מעשה עברת
 16 זהב טהור : ויעשו שתי משבצת זהב ושתי טבעת זהב
 17 ויתנו את שתי הטבעת על שני קצות החשן : ויתנו
 שתי העבטת הזהב על שתי הטבעת על קצות
 18 החשן : ואת שתי קצות שתי העבטת נתנו על שתי
 המשבצת ויתנס על כתפת האפד אל מול פניו :
 19 ויעשו שתי טבעת זהב וישמו על שני קצות החשן
 ב על שפתו אשר אל עבר האפד ביתה : ויעשו שתי
 טבעת זהב ויתנס על שתי כתפת האפד מלמטה
 ממול פניו לעמת מחברתו ממעל לחשב האפד :
 21 וירכסו את החשן מטבעתיו אל טבעת האפד
 בפתיל תכלת להיות על חשב האפד ולא יזח החשן
 מעל האפד כאשר צוה יהוה את משה :

פ

Pallium ephod, seu superhumeralis, cum malis granatis, & tintinnabulis.

22 ויעש את מעיל האפד מעשה ארג כליל תכלת :
 23 ופי המעיל בתוכו כפי תחרא שפה לפיו סביב לא
 24 יקרע : ויעשו על שולי המעיל רמוני תכלת וארגמן
 כה ותולעת שני משור : ויעשו פעמני זהב טהור ויתנו
 את

אֶת־הַפְּעֻמֹּנִים בַּתּוֹךְ הַרְמָנִים עַל־שׁוּלֵי הַמַּעִיל סָבִיב
בַּתּוֹךְ הַרְמָנִים : פְּעֻמָּן וּרְמָן פְּעֻמָּן וּרְמָן עַר־שׁוּלֵי 26
הַמַּעִיל סָבִיב לְשֵׁרֶת כַּאֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה אֶת־מֹשֶׁה : ׀

וַיַּעֲשׂוּ אֶת־הַכֹּתֶנֶת שֵׁשׁ מַעֲשֵׂה אַרְגָּם לְאַהֲרֹן
וּלְבָנָיו : וְאֵת הַמְצַנְפֹּת שֵׁשׁ וְאֵת פְּאַרֵי הַמְּגַבְעֹת 27
שֵׁשׁ וְאֵת מַכְנָסֵי הַבֶּדֶד שֵׁשׁ מִשׁוֹר : וְאֵת הָאֲבִנֹט שֵׁשׁ 28
מִשׁוֹר וְתַכְלֵת וְאַרְגָּמָן וְתוֹלַעַת שָׁנִי מַעֲשֵׂה רֶקֶם

*Vestimenta
quibus sa-
cerdotes
usuri-
erant.*

כַּאֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה אֶת־מֹשֶׁה : ׀ וַיַּעֲשׂוּ אֶת־לַ
צִיץ נֹזֵר הַקֹּדֶשׁ זָהָב טְהוֹר וַיִּכְתְּבוּ עָלָיו מִכְתָּב פְּתוּחֵי
חוֹתָם קֹדֶשׁ לַיהוָה : וַיִּתְּנוּ עָלָיו פְּתִיל תְּכֵלֶת לְתֵת 31
עַל־הַמְצַנְפֹּת מִלְמַעְלָה כַּאֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה אֶת־מֹשֶׁה :

*Lamina
sacerdota-
lis. & scri-
ptura ejus.*

וְתַכְלֵת כָּל־עֲבֹדַת מִשְׁכַּן אֹהֶל מוֹעֵד 32
וַיַּעֲשׂוּ בְנֵי־יִשְׂרָאֵל כְּכֹל אֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה אֶת־מֹשֶׁה
כֵּן עָשׂוּ :

*Absolutum
jam totum
tabernacu-
li opus de-
fertur ad
Moseh.*

וַיָּבִיאוּ אֶת־הַמִּשְׁכָּן אֶל־מֹשֶׁה אֶת־הָאֹהֶל וְאֶת־כָּל־
כֵּלֵי קֹדֶסָיו קֹדֶשׁוֹ בְּרִיחוֹ וְעַמֻּדָיו וְאַדְנָיו : וְאֶת־מַכְסֵה 33
עוֹרֹת הָאֵילִם הַמְאֹד מִסּוֹאֵת מַכְסֵה עֹרֹת הַתַּחֲשִׁים 34
בְּרִיחוֹ ק' וְאֶת־פְּרֶכֶת הַמִּסְךְ : אֶת־אֲרוֹן הָעֵדוּת וְאֶת־כִּרְוֵי וְאֶת־לֶחֶם 35
הַכֹּפֶרֶת : אֶת־הַשְּׁלַחַן אֶת־כָּל־כֵּלָיו וְאֶת־לֶחֶם 36
הַפָּנִים : אֶת־הַמְנִרָה הַטְּהוֹרָה אֶת־נִרְתִּיהָ נִרְתָּה 37
הַמְעֻרְכָה וְאֶת־כָּל־כֵּלֶיהָ וְאֶת־שֶׁמֶן הַמָּאֹר : וְאֶת־ 38
מִזְבַּח הַזֹּהֵב וְאֶת־שֶׁמֶן הַמִּשְׁחָה וְאֶת־קִטְרֹת הַסַּמִּים
וְאֶת־מִסְךְ פֶּתַח הָאֹהֶל : אֶת־מִזְבַּח הַנְּחֹשֶׁת וְאֶת־ 39
מִכְבַּר הַנְּחֹשֶׁת אֲשֶׁר־לוֹ אֶת־כִּרְוֵי וְאֶת־כָּל־כֵּלָיו אֶת־ 40
הַכִּיֹּר וְאֶת־כִּנּוֹ : אֶת־קַלְעֵי הַחֲצֵר אֶת־עַמֻּדֶיהָ וְאֶת־מִ 41
אֲדָנֶיהָ וְאֶת־הַמִּסְךְ לְשַׁעַר הַחֲצֵר אֶת־מִיתְרֵיהָ וְאֶת־נִרְתִּיהָ
וְאֶת־כָּל־כֵּלֵי עֲבֹדַת הַמִּשְׁכָּן לְאֹהֶל מוֹעֵד : אֶת־כִּנּוֹ 42
הַשָּׂרָד לְשֵׁרֶת בִּקְדָשׁ אֶת־כִּנּוֹ הַקֹּדֶשׁ לְאַהֲרֹן הַכֹּהֵן
וְאֶת־

3
מא
7
8
11
12
13
14
15
16
17
18
19

Mofeh, cum videat omnia juxta Dei praeceptum, peracta, approbat illa; & benedicit eis.
 Cap. XL. *Deus praecipit Mofeh, ut erigat tabernaculum, atque omnia suo loco collocet: & postea omnia inungat oleo unctio- nis, lavet, & ungat Aharon, & filios ejus, eosque sacro ornamento induat.*

42 ואת בני בניו לכהן: ככל אשר צוה יהוה את משה
 43 בן עשו בני ישראל את כל העבודה: וירא משה את כל המלאכה והנה עשו אתה כאשר צוה יהוה בן עשו ויברך אתם משה:

אמ וידבר יהוה אל משה לאמר: ביום החדש הראשון
 3 באחד לחדש תקים את משכן אהל מועד: ושמת שם את ארון העדות וסכת על הארון את הפרכת: והבאת את השלחן וערכת ארבע רכוב והבאת את המנרה והעלית את נרתיה: ונתתה את מזבח הזהב לקטרת לפני ארון העדות ושמת ארבע מסך הפתח למשכן: ונתתה את מזבח העלה לפני פתח משכן אהל מועד: ונתת את הכיור בין אהל מועד ובין המזבח ונתת שם מים: ושמת את החצר סביב ונתת את מסך שער החצר: ולקחת את שמן המשחה ומשחת את המשכן וארבע כל אשר בו וקדשת אתו ואת כל כליו והיה קדש: ומשחת את מזבח העלה ואת כל כליו וקדשת את המזבח והיה המזבח קדש קדשים: ומשחת את הכיור ואת כננו וקדשת אתו: והקרבת ארבע אהרן ואת בניו אל פתח אהל מועד ורחצת אתם במים: והלבשת את אהרן את בגדי הקדש ומשחת אתו וקדשת אתו וכהן לי: ואת בניו תקריב והלבשת אתם כתנת: ומשחת אתם כאשר משחת ארבע אביהם וכהנו לי והיתרו להיות להם משחתם לכהנת עולם לדורתם: ויעש משה ככל אשר צוה יהוה אתו כן עשה: ויהי בחדש הראשון בשנה השנית באחד לחדש הוקם המשכן: וקם משה ארבע המשכן ויתן את ארנוווי שם ארבע קרשיו ויתן את בריחיו ויקם את עמודיו: ויפרש את

האהל L א א

Prolixè e- narratur Mofeh ere- xisse taber-

האהל על המשכן וישם את מכסה האהל עליו
 מלמעלה כאשר צוה יהוה את משה: **ס** ויקח כ
 ויתן את הערת אל הארן וישם את הברדים על הארן
 ויתן את הכפרת על הארן מלמעלה: ויבא את-²¹
 הארן אל המשכן וישם את פרכת המסך ויסך על
 ארון העדות כאשר צוה יהוה את משה: **ס**
 ויתן את השלחן באהל מועד על ירך המשכן
 צפנה מחוץ לפרכת: ויערך עליו ערך לחם לפני
 יהוה כאשר צוה יהוה את משה: **ס** וישם
 את המנורה באהל מועד נכח השלחן על ירך המשכן
 נגבה: ויעל הנרות לפני יהוה כאשר צוה יהוה את-²²
 משה: **ס** וישם את מזבח הזהב באהל מועד
 לפני הפרכת: ויקטר עליו קטרת סמים כאשר צוה
 יהוה את משה: **ס** וישם את מסך הפתח
 למשכן: ואת מזבח העלה שם פתח משכן אהל מועד
 ויעל עליו ארתי העלה ואת המנחה כאשר צוה יהוה
 את משה: **ס** וישם את הכיור בין אהל מועד ל
 ובין המזבח ויתן שמרה מים לרחצה: ורחצו ממנו
 משה ואהרן ובניו את ידיהם ואת רגליהם: בבאם
 אל אהל מועד ובקרבתם אל המזבח רחצו כאשר
 צוה יהוה את משה: **ס** ויקם את החצר
 סביב למשכן ולמזבח ויתן את מסך שער החצר ויכל
 משה את המלאכה:

*naculum
 & omnia
 juxta Dei
 mandata
 debito loco
 adaptasse.*

ויבס הענן את אהל מועד וכבוד יהוה מלא את-³⁴
 המשכן: ולא יכל משה לבוא אל אהל מועד כי-
 שכן עליו הענן וכבוד יהוה מלא את המשכן:
 ובהעלות הענן מעל המשכן יסעו בני ישראל בכל-³⁶
 מסעיהם: ואם לא יעלה הענן ולא יסעו עד-³⁷
 יום העלתו

*Gloria Dei
 ostenditur
 & totum
 tabernacu-
 lum undi-
 que replet.*

38 העלתו: כי ענן יהוה על המשכן יומם ואש תהיה לילה בו לעיני כל בית ישראל בכל מסעיהם:

חוק

פנוס פסוקי דספר ואלה שמורת אלף ומאתים וחשעה. ארמ סימן: וחצית
אלהים לא הקלל: ופרשיותו י"א. א' זה כיח אשר חכנו לי סימן: וסרריו
כ"ט. ולילה ללילה יחיה דער סימן: ופרקיו מ. תורת אלהיו
בלבו סימן: מניין הפתוחות תשעושים והסתומות. חמש
ותשעים. הכל מאה וששים וארבע פרשיות: יסלח עורך
מקדש ומציון יסעך סימן:

יא כ ל ויקרא